Scholia on Sophocles: On Ajax by Scholia on Sophocles

ΕΙΣ ΑΙΑΝΤΑ.

πάρεστιν Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀγωνιῶν καὶ πολυπραγμονῶν μή τι ἀπὸ ἐχθροῦ πάθῃ· πάντα δὲ τὰ τῆς ὑποθέσεως συνεκτικῶς ἐδήλωσεν ἐν τῷ προοιμίῳ, πρὸς τίνα ὁ λόγος καὶ ποῦ ἡ σκηνὴ καὶ τί πράττει Ὀδυσσεύς, ἐν δὲ τῷ πεῖράν τινα ἤδη ἴχνος τι κατέθετο τῆς ὑποθέσεως ὡς περὶ ἐχθρὸν ἥκει· δεῖ δὲ τὰ τῆς ὑποθέσεως συνεκτικὰ εἶναι ἐν ἀρχῇ.

1 ἀεὶ ὁρῶ σε, ὦ Ὀδυσσεῦ, πείρᾳ καὶ δόλῳ μετιόντα τοὺς ἐχθρούς· πεῖρα γὰρ ἡ βλάβη ὡς καὶ ἐν Δανάῃ
οὐκ οἶδα τὴν σὴν πεῖραν· ἓν δ' ἐπίσταμαι,
τοῦ παιδὸς ὄντος τοῦδ' ἐγὼ διόλλυμαι·
τὸ δὲ ἀεὶ εἶπεν ἀναφέρουσα εἰς ἐκεῖνο, ὅτι καὶ μετὰ Διομήδους κατάσκοπος γενόμενος ἐπὶ τοὺς Τρῶας οὐκ ἔλαθεν αὐτὴν ὡς αὐτὸς μαρτυρῶν φησι
κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥ τέ μοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι οὐδέ σε λήθω·
δυσχεραίνει δὲ ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Αἴαντι ὅτι ἀπώσατο τὴν συμμαχίαν αὐτῆς. εἰς τὸ αὐτό: ἀεὶ ὁρῶ σε, ὦ Ὀδυσσεῦ, τὴν παρὰ τῶν ἐχθρῶν σοι γινομένην βλάβην ζητοῦντα προϋφαρπάσαι οἷον εἰ ἐπιβουλεύει σοί τις σπουδάζεις τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατὰ σοῦ γινομένην αὐτῷ τῷ ἐπιβουλεύσαντι βλαβερὰν γενέσθαι· ἐκ μεταφορᾶς τῶν κυνηγῶν οἳ τὰ μικρὰ θηρία φονεύουσι προφυλαττόμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν ἐσομένην βλάβην· πεῖρα δὲ Ἀττικῶς δόλος καὶ τέχνη ὅθεν καὶ πειραταὶ οἱ κατὰ θάλατταν κακοῦργοι.

Λαρτίου κτητικὸν ἀντὶ κυρίου.

2 πεῖραν δόλον.

ἐχθρῶν λείπει ἡ κατά.

τὸ θηρώμενον ἐπήνεγκεν καὶ τὰ ἄλλα μεταφορικῶς καὶ τὸ νεοχάρακτα εὐφυῶς· ὁπόταν γὰρ νεωστὶ αἱ ἀποχαράξεις τῶν ζῴων γένωνται μᾶλλον ἐπακολουθοῦσιν οἱ κυνηγέται πρὶν ὑπὸ ἀνέμου ἀφανισθῇ ἡ ὀδμή.

5 μετρούμενον ἴχνη ἀνιχνεύοντα.

ἀριθμοῦντα, ζητοῦντα.

ἀκολουθοῦντα τὰ ἴχνη τὰ ἐκείνου νεοχάρακτα, νεωστὶ κεχαραγμένα· προσοχὴν δὲ ἐργάζεται τῷ ἀκροατῇ περὶ τῶν δηλωθησομένων.

7 εὖ δέ σ' ἐκφέρει ἐπάγεταί σε ἡ βάδισις Αἴαντος δίκην κυνὸς εὐοσφρήτου ἀπὸ τοῦ ἴχνους ζητοῦντα εἰ ἔνδον γέγονεν ὁ Αἴας· προέλκονται γὰρ τοὺς κυνηγέτας αἱ κύνες ἐπὶ τὰ ἐπαγόμενα παρ' ὃ καὶ ἐπακτῆρας ἔνιοι θέλουσιν αὐτοὺς καλεῖσθαι ὡς ἐπαγομένους ὑπὸ τῶν κυνῶν· Ὅμηρος
οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
ἴχνι' ἐρευνῶντες κύνες ἦισαν.

11 οὐκ ἀναγκαῖον τὸ πολυπραγμονεῖν ἔτι εἰ ἔνδον ἐστὶν Αἴας — ἔγνω γὰρ — ἀλλὰ λέγειν διὰ τί τὴν σπουδὴν ταύτην ἔθου ἵνα παρ' ἐμοῦ μάθῃς τὰ ἀγνοούμενά σοι.

14 καὶ τοῦτο ἄριστα πεποίηται· φθέγμα γὰρ εἶπεν ὡς μὴ θεασάμενος αὐτήν δῆλον γὰρ ὡς οὐκ εἶδεν αὐτὴν ἐκ τοῦ
κἂν ἄποπτος ᾖς ὅμως
τουτέστιν ἀόρατος, τῆς δὲ φωνῆς μόνης αἰσθάνεται ὡς ἐθάδος αὐτῷ οὔσης· ἔστι μέντοι ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Ἀθηνᾶ· δεῖ γὰρ τοῦτο χαρίζεσθαι τῷ θεατῇ· προθεραπεύει δὲ τὴν θεὸν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οὕτω λέγει τὰ κατὰ τὸν Αἴαντα.

15 ἄποπτος ἀόρατος.

16 φώνημα ἀντὶ τοῦ φωνήν. ξυναρπάζω ὀξέως συνίημι καὶ ἀντιλαμβάνομαι. φρενί ἀντὶ ἀπὸ τῆς φρενός.

17 ἡ κώδων θηλυκῶς Ἀττικῶς.

κώδων καλεῖται τὸ πλατὺ τῆς σάλπιγγος, ἀπὸ μέρους δὲ τὴν σάλπιγγά φησι· πολλὰ δὲ εἴδη σαλπίγγων· εἰσὶ γὰρ Λιβυστικαὶ σάλπιγγες, εἰσὶν Αἰγύπτιαι, εἰσὶ Τυρσηνικαί· πρῶτος δὲ Ἀρχώνδας συμμαχῶν τοῖς Ἡρακλείδαις ἤγαγεν εἰς Ἕλληνας τὴν Τυρσηνικὴν σάλπιγγα.

19 σακεσφόρῳ οὐχ ἁπλῶς ὁπλοφόρῳ ἀλλὰ κατ᾽ ἐξοχήν· Ὅμηρος
Αἴας δ᾽ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον·
οἰκεῖον δὲ τοῖς πρώτοις τὸ ὄνομα.

23 τρανές σαφές· καλῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν ἵνα συνέχηται ἔτι ἡ ὑπόθεσις καὶ τὸ ἄπιστον εἰς ἀμφίγνοιαν ἄγῃ αὐτούς· διὸ θελοντὴς τοῦτον ὑπέστην τὸν κίνδυνον ἵνα γνῶ τἀληθὲς πάντων τὴν αἰτίαν τοῦ γεγονότος εἰς αὐτὸν ἀναγόντων.

ἀληθές.

ἀλώμεθα τῷ νῷ ἀλώμεθα.

26 λείας ἁπάσας τὰ ποίμνια, τὰ βοσκήματα λείας φησὶν — ἔνθεν καὶ λῃστὴς — κατὰ τὸ κύριον· Ὅμηρος
ληίδα δ᾽ ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν·
τὸ δὲ κατηναρισμένας ἄκυρον· τὸ γὰρ σκυλεύειν ἐναρίζειν ὅτι τὰ ἔναρα σκῦλα παρὰ τὸ ἀρηρέναι καὶ ἐντὸς αὐτῶν εἶναι ἡμᾶς. καὶ τὸ παρ᾽ Ὁμήρῳ τοιοῦτόν ἐστιν

ἦ τοι βέλτερόν ἐστι κατ᾽ οὔρεα θῆρας ἐναίρειν· πῶς γὰρ οἷόν τέ ἐστι σκυλεύειν τοὺς λέοντας εἰ μὴ εἴη καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζῴων τὸ σκυλεύειν; Καλλίμαχος ἐπὶ τῆς λεοντείας δορᾶς
τὸ δὲ σκύλος ἀνδρὶ καλύπτρη
γιγνόμενον, νιφετοῦ καὶ βελέων ἔρυμα.

27 ἐπιστάταις τοῖς ποιμέσι· καλῶς δὲ τοῦτο ἵνα μὴ παραγένοιτό τις ἀπαγγέλλων τὸ σαφές· πόθεν οὖν αὕτη ἡ ὑπόνοια; ὅτι εἶδέν τις αὐτὸν ἐν τῷ πεδίῳ πηδῶντα μετὰ τοῦ ξίφους νεορράντου ἀπὸ τοῦ αἵματος.

τοῖς κυσίν· οὐκ εἴασε γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ ἄνθρωπον ἀνελεῖν.

32 καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι οἷον σημεῖα ἐμαυτῷ τινα συντίθημι ἀπὸ τοῦ ἴχνους τὰ δὲ ἀπορῶ· τοιοῦτον γὰρ συμβαίνει περὶ τοὺς ἰχνευτὰς ἐπιταραττομένων τῶν ἰχνῶν, διὰ δὲ τὴν μανίαν δυσίχνευτος καὶ ἐπιτεταραγμένη ἡ βάσις γέγονε τοῦ Αἴαντος.

σηματίζομαι, διὰ σημείων γινώσκω.

καλῶς Ὀδυσσεὺς ἀναμένει τὸ ἀκριβὲς γνῶναι ἵνα μὴ δοκοίη κατ᾽ ἐχθροῦ προπετές τι πράσσειν.

33 οὐκ ἔχω ὅπως μάθω ἢ ποῦ ἐστιν.

34 καιρὸν δ᾽ ἐφήκεις ἐπὶ καιρῷ ἥκεις· εὐφυῶς δὲ ἄρχεται τῆς ὑποθέσεως ὁ ποιητὴς ὥστε τρανῶσαι τὸ πᾶν διὰ τῆς Ἀθηνᾶς· θεραπεύει δὲ Ὀδυσσεὺς τὴν Ἀθηνᾶν ἵνα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἕξῃ αὐτὴν εὐμενῆ.

36 ταῦτα πρὸς τὰ ἐξ ἀρχῆς ἵνα μὴ δόξῃ ἀγνοεῖν ἡ θεὰ τὸ πρᾶγμα.

38 ἐν τοῖς ἀμοιβαίοις κατὰ βραχὺ δηλοῦται ἡ ὑπόθεσις, πυνθάνεται δὲ πρῶτον εἰ ἄρα πρὸς καιρὸν πονῶ· εἰ γὰρ αὐτός ἐστιν ὁ τὸν φόνον δράσας πρὸς καιρὸν ἂν εἴη πονῶν ὁ Ὀδυσσεύς.

39 τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς.

40 καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ἐπύθετο πρῶτον εἰ αὐτός ἐστιν ὁ δράσας εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν πυνθάνεται· τὸ δὲ δυσλόγιστον ὅμοιον τῷ πρᾶγος ἄσκοπον· ἀγνοεῖ γὰρ ἔτι τὴν μανίαν.

41 χόλῳ βαρυνθείς ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς πυνθάνεται πρὸς τί αὐτῷ χρήσιμον ἡ δὲ τὴν αἰτίαν ἐπήγαγεν ὑφ᾽ ἧς κινηθεὶς εἰς χόλον ἦχθη· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λεῖπον τῆς ὑποθέσεως, ἡμεῖς δὲ ὡς προεπιστάμενοι τὰ πράγματα ἀμβλύτερον κατανοοῦμεν.

ἤδη τὴν μανίαν αὐτοῦ σημαίνει ἔνθεν αὐτῷ ἡ πλάνη γεγένηται.

44 ἦ καὶ τὸ βούλημ᾽ ὡς ἐπ᾽ Ἀργείοις ἐρωτᾷ πῶς μόνος ὢν πρὸς πλῆθος ἐδύνατο μάχεσθαι.

45 κἂν ἐξεπράξατο μὴ λέγε βούλευμα, φησίν· οὐ γὰρ ἦν βούλευμα ἀλλὰ πρᾶγμα εἰ κατημέλησα ἐγώ.

48 παρέστη ἐπλησίασεν ἡμῖν.

κἀπὶ τέρμ᾽ τῆς ὁδοῦ.

49 πύλαις ταῖς τῶν σκηνῶν πύλαις.

50 μαιμῶσαν γράφεται καὶ διψῶσαν. προσκορὲς ἦν διηγηματικῷ εἴδει τὸ πᾶν διεξελθεῖν.

λέ ..... μαιμᾶν.

51 τὸ ἑξῆς, ἐγώ σφ᾽ ἀπείργω τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς.

52 τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς χαράν φησι τὴν ἐπὶ τῷ δοκεῖν τοὺς Ἕλληνας ἀνῃρῆσθαι· ταύτης οὖν αὐτὸν τῆς χαρᾶς ἀπεῖρξα δυσφόρους γνώμας ἐμβαλοῦσα τοῖς ὄμμασι· καλῶς δὲ εἶπεν γνώμας· οὐ γὰρ κλέψαι φησὶ τὴν ὄψιν ὥστε μὴ ὁρᾶν ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτῇ γνώμην δύσφορον ἐπιβαλεῖν ὡς οἴεσθαι ἰδεῖν τὰ μὴ ὄντα, τοῦτο δὲ οὐ τῶν ὀφθαλμῶν ἁμάρτημα ἀλλὰ πολὺ πρότερον τῆς διανοίας.

54 ἄδαστα ἀμέριστα, ἀδιαίρετα· πιθανὸν δὲ καὶ πρὸς τὸ πλῆθος· ἐλάσσονα γὰρ εἶναι εἰκός.

56 κύκλῳ ῥαχίζων κατὰ πάντα τόπον τῆς ἐπαύλεως σφάζων καὶ διακόπτων διὰ τὸ τὴν πρώτην καὶ μεγάλην διακοπὴν κατὰ τὴν ῥάχιν γίνεσθαι· ἐκ μεταφορᾶς καὶ τοὺς μεγάλα κακουργοῦντας ῥαχιστάς φαμεν.

57 δισσοὺς Ἀτρείδας πιθανῶς τούτων τὰ ὀνόματα εἶπεν· κατ᾽ αὐτῶν γὰρ πλείων ἡ ἀγανάκτησις ὡς τῆς ἀδικίας προκαταρξαμένων· τὸ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως ἐταμιεύσατο τῷ Αἴαντι ἵνα καὶ μεῖζον εἴη τὸ πάθος αὐτοῦ φανερῶς παραπαίοντος κἀπειδὴ γελοῖον προελθόντα τὸν Αἴαντα λέγειν καὶ παρενοχλεῖν τοῖς θεαταῖς εἰ προειρήκει πάντα ἡ Ἀθηνᾶ.

ἔχων γράφε παρών.

58 ἐμπίπτων γράφε ἐμπεσών.

59 ἐγὼ δὲ φοιτῶντα ἤτοι μαινόμενον — φοῖτος γὰρ ἡ μανία — ἢ περιερχόμενον ἐν τοῖς ποιμνίοις διὰ τὴν μανίαν — λέγει γὰρ μανιάσι νόσοις — ἢ ἀναστρεφόμενον ἐν τῇ μανίᾳ.

μεθ᾽ ὁρμῆς μεμηνότα.

60 εἰς ἔρκη κακὰ γράφε εἰς ἐρινῦν κακήν.

61 ἐλώφησεν ἐπαύσατο· ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων ὅθεν καὶ τὸ εὐλόφως φέρειν.

62 τοὺς ζῶντας τοὺς ζῶντας τῶν βοῶν δήσας ὡς αἰχμαλώτους ἄνδρας ἄγει καὶ τὰ λοιπὰ ποίμνια· πιθανὸν δὲ καὶ τοῦτο προειρῆσθαι ἵνα ὅταν εἴπῃ ἡ Τέκμησσα περὶ τοῦ κριοῦ προεπιστάμεθα τοῦτο.

66 δείξω δὲ καὶ σοί πιθανὴ ἡ παρείσοδος τοῦ Αἴαντος· οὕτω γὰρ μεῖζον γίνεται τὸ πάθος τῆς τραγῳδίας τῶν θεατῶν νῦν μὲν παραφρονοῦντα ὀλίγῳ δ᾽ ὕστερον ἔμφρονα θεωμένων καὶ ἵνα ἰδὼν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξείπῃ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, οὕτω δὲ καὶ ἡ εὔνοια τῆς Ἀθηνᾶς ἐνδείκνυται εἰς τὸν Ὀδυσσέα.

72 ἀπευθύνοντα τιμωρίαν ἀπαιτοῦντα.

προσμολεῖν τουτέστιν ἐξελθεῖν.

75 ἐπιστρέφει ἡ Ἀθηνᾶ ὡς οὐδενὸς ἐσομένου κακοῦ.

76 μὴ πρὸς θεῶν παραιτεῖται Ὀδυσσεὺς οὐχ ὡς κωμῳδοῦντος τοῦ ποιητοῦ δειλίαν τοῦ ἥρωος — οὕτω γὰρ ἀφαιρεθείη τῆς τραγῳδίας τὸ ἀξίωμα — ἀλλὰ τὸ εὐλαβὲς ἐνδείκνυται· ἔμφρονος γὰρ ἦν τὸ τῷ μεμηνότι παραχωρεῖν· ὅρα γὰρ οἷον ἦν προσελθόντα ἐκεῖνον θεάσασθαι τὸν ἐχθρόν.

77 τί μὴ γένηται; μὴ τί γένηται φοβῇ; οὐχ ὁ αὐτὸς ἦν καὶ πρότερον ἄνθρωπος ἀλλ᾽ οὐδὲν ὑμᾶς εἰργάσατο κακὸν ἡμῶν ἐπιμελουμένων;

78 τῷδε τἀνδρὶ δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμοί, τῷ Ὀδυσσεῖ.

79 οὐκοῦν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθρούς σκληρὸν μὲν τὸ λέγειν ἐπεγγελᾶν τοῖς ἐχθροῖς ἀλλὰ θεός ἐστιν οὐκ εὐλαβουμένη τὸ νεμεσητόν· ἄλλως τε καὶ παροξύνουσα τὸν Ὀδυσσέα φησίν.

80 ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ μέτριον διεφυλάχθη τὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἦθος διὰ τὸ μὴ ἐντρυφᾶν τοῖς κακοῖς.

81 μεμηνότ᾽ ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ὀκνεῖς ἀντὶ φοβῇ· πυκνῶς γὰρ τίθησι τὸ ὀκνεῖν ἐπὶ τοῦ φοβεῖσθαι.

ὀκνεῖς φοβῇ.

τρίβραχυς.

82 φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ἑκατέρῳ τὸ οἰκεῖον παράκειται καὶ οὐ χρὴ τὰ τοῦ Ὀδυσσέως φρονιμώτερα οἴεσθαι τῶν τῆς Ἀθηνᾶς ἀλλ᾽ ἐκεῖνο σκοπεῖν, ὅτι ἡ μὲν μετὰ παρρησίας διαλέγεται ὡς θεὸς ὁ δὲ ὑπεσταλμένως ὡς θνητὸς τὸν καιρὸν ὁρᾷ ὅτι ὁμόσε χωρῆσαι τῇ μανίᾳ τοῦ ἐχθροῦ οὐχ ἁρμόζει. φρονοῦντα γὰρ αὐτὸν οὐκ ἂν ἐξέστην δι᾽ εὐλάβειαν, τὸ δὲ νῦν ἐκστῆναι οὐ τῷ Αἴαντι ἀλλὰ τῇ μανίᾳ.

85 ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καίπερ δεδορκότα ἢ καὶ βλέποντα τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ποιήσω μὴ δεδορκότα.

89 ὦ οὗτος διὰ τοῦ οὗτος καὶ τοῦ Αἴας δισσὴ ἡ κλῆσις, ἢ ὅτι καὶ πρότερον ἐκάλεσεν αὐτὸν — ὅτε καὶ Ὀδυσσεύς φησι, τί δρᾷς Ἀθάνα; — ἢ ὡς καὶ πρότερον ὁπότε ἐδόκει συλλαμβάνειν αὐτῷ πρὸς τὴν ἀναίρεσιν.

90 τί βαιόν ὀλίγον ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὅλως· σύμμαχον δὲ αὐτὴν νομίζει ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν, ὡς εὖ παρέστης.

91 ὦ χαῖρ᾽ Ἀθάνα ἐπέγνω μὲν τὴν Ἀθηνᾶν τὰ δὲ ἑξῆς τοῦ παραπαίοντος· οὕτω γὰρ ἂν προκόψειεν ἡ ὑπόθεσις· οὐ παντελῶς δὲ ἀπώλετο αὐτοῦ τὸ ἡγεμονικὸν ἀλλ᾽ ἡ μανία γέγονε περὶ τὸ λογιστικόν· ἐμέμνητο μὲν γὰρ ὡς ἐχθροὺς ἀνελὼν περὶ τὸ πρόσωπον δὲ ἐσφάλλετο ὅτι ποίμνια ἀνεῖλεν καὶ ἐλογίζετο ἄνδρας ἀνῃρηκέναι.

96 τὸ μὴ οὐχὶ βάψαι τὸ ξίφος εἰς τὸν στρατόν.

98 ἐὰν δασυνθῇ τὸ οι ἔσται ἐπὶ τῶν Ἀτρειδῶν, ἐὰν δὲ ψιλὸν τὸ οἶδα ἀντὶ τοῦ ἐπίσταμαι.

100 καλῶς τὰ ἐμὰ ἔφη, οὐχ ἃ δεῖ με λαβεῖν, ὡς ἰδίων ἀπεστερημένος.

102 ἢ πέφευγέ σε; οὐχ ὡς διαστέλλουσά φησιν, ὡς ἂν εἴποι τις ἔθανεν ἢ πέφευγέν σε, ἀλλὰ παροξύνουσα· φησὶ γὰρ πέφευγεν δή σε ὁ Ὀδυσσεύς.

103 τὸ ἐξῶλες θηρίον· κίναδος γὰρ ἡ ἀλώπηξ· πάνυ δὲ κατατρέχει τοῦ Ὀδυσσέως ὡς ἐχθίστου.

104 τὸν σὸν ἐνστάτην ἤτοι κατὰ πάντα ἐνιστάμενόν σοι ἢ ἰδικῶς ἐπὶ τῆς κρίσεως μόνον οἷον τὸν ἀντίδικον· κυρίως δὲ ἐνστάτης ὁ ἐν τῇ ὁδῷ ἀντιστήκων τινὶ ὡς εἰ λέγοι τις τὸν Οἰδίποδα τοῦ Λαΐου ἐνστάτην γεγενημένον.

105 ἥδιστος, ὦ δέσποινα καθ᾽ ἡδονήν μοι· δεσμώτης δὲ λέγεται καὶ αὐτὸς ὁ δέσμιος, ὡς ὁ δεσμώτης Προμηθεύς, καὶ ὁ δεσμῶν ὡς Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ ἐπὶ τῶν δεσμοφυλάκων
ὄψει γὰρ αὐτὴν ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρόνου
παρὰ τοῖσι δεσμώταισι καταπιττουμένην.

108 ἑρκίου στέγης τοῦ περιφράγματος τῆς αὐλῆς ἢ τῆς τοῦ δώματος στέγης· ἑρκίον γὰρ τὸ δῶμα.

110 μάστιγι πρῶτον ἐντεῦθεν ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ δράματος. οὐ πρότερον φονεύσω αὐτὸν πρὶν ἂν μαστίξω.

112 χαίρειν, Ἀθάνα, τἄλλα τὸ ἦθος τῆς ἀπαγγελίας ἀρχαῖον· ἔστι δὲ νῦν τὸ χαίρειν ἀντὶ χαρτῶς ἐμοὶ λέγειν· φησὶ δὲ ὡς κατὰ τὰ ἄλλα μὲν εἴκων τῇ θεῷ τοῦτο δὲ ἀντιβαίνων· ὑπεροπτικὸν δὲ τὸ ἦθος αὐτοῦ ἐντεῦθεν ἐνδείκνυται ὁ ποιητὴς — ἐπεὶ πάνυ πρόσκειται ὁ ἀκροατὴς τῷ Αἴαντι διὰ τὴν συμφορὰν καὶ μονονουχὶ χαλεπαίνει τῷ ποιητῇ — ἵνα δόξῃ ἀξιοπαθεῖν ὁ Αἴας μὴ ὑποτεταγμένος τῇ δαίμονι.

ἔγωγέ σ᾽ ἐφίεμαι ἐφίεμαί σε εἰς τὰ ἄλλα κελεύειν μοι καὶ χαίρειν ὡς πειθομένου μου, εἰς τοῦτο δὲ μόνον οὐκ ἀκούσομαί σου.

115 ἐννοεῖς γράφε ἐννέπεις.

118 ὁρᾷς, Ὀδυσσεῦ παιδευτικὸς ὁ λόγος καὶ ἀποτρεπτικὸς ἁμαρτημάτων καὶ διὰ τοῦτο ἐπίτηδες καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ θεατῇ ὑπέδειξε τὸν Αἴαντα δηλῶν ὡς ὁ πρότερον φρόνιμος καὶ πρακτικὸς νῦν ἐξέστη διὰ τὸ θεομαχῆσαι· καὶ τοῦτο δὲ Ὁμήρου παίδευμα, ὅτι ἐφ᾽ οἷς αὐχοῦσί τινες τούτων στεροῦνται παρὰ θεῶν ὡς καὶ Θάμυρις τὴν μουσικὴν καὶ Νιόβη τῶν τέκνων.

121 ἐποικτείρω ἐλεῶ.

122 Ἴωνες ἔμπης φασίν, Ἀττικοὶ δὲ ἔμπας καὶ ἔμπα.

124 οἷον ἀφορῶν εἰς τὰ ἀνθρώπινα τὰ πάντων κοινά.

125 ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς πρὸς τὸ Πινδαρικὸν
τί δέ τις; τί δ᾽ οὔ τις; σκιᾶς ὄναρ
ἄνθρωποι
ἀντὶ ἀνυπάρκτου τὸ ἀνυπαρκτότερον· ἐνταῦθα μέντοι ἐστὶν ὁ λόγος ἐγγυτέρω τῆς ἀληθείας ἢπερ τὸ Πινδαρικόν· ὁ μὲν γὰρ Πίνδαρος ἐν τοῖς ἀσυστάτοις πεποίηται τὴν ὑποβολὴν ὁ δὲ ἐν τοῖς φαινομένοις καὶ δοκοῦσιν οὐχ ὑπάρχουσι δὲ κατὰ ἀλήθειαν· ὁ δὲ Ὅμηρος δι᾽ ἑνὸς αὐτάρκως τοῦτο δεδήλωκεν
οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο.

126 εἴδωλ᾽ ἀπεικάσματα.

127 ὑπέρκοπον φασὶ τὸν Αἴαντα τρίτον ἠσεβηκέναι περὶ τοὺς θεούς, πρῶτον μὲν ἐκβαλεῖν τοῦ δίφρου τὴν Ἀθηνᾶν βουλομένην αὐτῷ συμμαχεῖν, δεύτερον ἀπαλεῖψαι τὴν γλαῦκα τὴν ἐγγεγραμμένην τῷ ὅπλῳ αὐτοῦ ἐξ ἔθους πατρῴου, τρίτον ὅτι οὐκ ἐπείσθη τῷ πατρὶ συμβουλεύοντι πείθεσθαι τοῖς θεοῖς.

ἀντὶ ὑπέρκομπα.

130 χειρὶ δυνάμει.

131 ἡμέρα γὰρ μία ἐλαττοῖ καὶ πάλιν αὔξει.

132 τὸ συναγόμενον τοῦτό ἐστιν, ὅτι δεῖ θεοφιλεῖς μόνον εἶναι τοὺς σώφρονας καὶ ἐπὶ ἄλλῳ μὴ ἀλαζονεύεσθαι.

134 Τελαμώνιε παῖ πιθανῶς αὐτῷ ὁ χορὸς ἐσκεύασται ἀπὸ Σαλαμινίων ἀνδρῶν τοῦτο μὲν παρρησιαζομένων ὡς ἐλευθέρων τοῦτο δὲ συμπαθῶς ἐχόντων ὡς πολιτῶν καὶ αἰδημόνως λαλούντων ὡς ὑπηκόων· οὐ γὰρ πιθανὸν ἐξ Ἀχαιῶν εἰσάγειν καὶ διὰ τὸ μὴ συνάχθεσθαι καὶ διὰ τὸ μὴ προσκρούειν τῷ βασιλεῖ, τὸ δὲ τῶν αἰχμαλώτων κηδεμονικὸν μέν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις, οὐ μὴν εὐπρόσωπον· ὅρα γὰρ οἷον αἰχμαλώτους ἐπιτιμᾶν τῷ Μενελάῳ· πιθανὴ δὲ καὶ ἡ εἴσοδος· ἀκούσας γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς

παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς
δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον
ὡς πᾶσιν ἀνθρώποισιν εἰσιδὼν θροῇς
καὶ μαθὼν τὸ σαφὲς δεδήλωκε τοῖς Ἀχαιοῖς· ταύτης οὖν τῆς φήμης
ἀκούσαντες οἱ Σαλαμίνιοι παραγεγόνασι μηδέπω ὑπὸ τῆς εὐνοίας
πεπεισμένοι ὡς αὐτὸς εἴη ὁ πράξας ἀλλ᾽ ἀπιστοῦντες ὡς ὑπὸ ἐχθροῦ
πεπλάσθαι οἰόμενοι· ὁ δὲ νοῦς, σοῦ μὲν εὖ πράσσοντος ἐν χαρᾷ ἐσμεν καὶ
τὸ ἀνάπαλιν, τὸ δὲ ὅλον οἷον ἐν σοί ἐσμεν· τὰ δὲ πράγματα νῦν τοῦ
Αἴαντος φαῦλά ἐστι καὶ οὐκ ἐνεχώρει αὐτῷ διηγήσασθαι τὰ
ἀνδραγαθήματα.

135 βάθρον ἀγχιάλου τὸ θεμέλιον, τὸ ἕδρασμα ἀντὶ τοῦ δι᾽ ὃν ἵσταται ἡ
Σαλαμίς· οὐ πάντως δὲ αἱ ἀγχίαλοι καὶ ἀμφίαλοί εἰσιν οἵα ἐστὶ καὶ ἡ
Ἀλεξάνδρεια, ἀγχίαλος μέν ἐστιν οὐκ ἀμφίαλος δέ, αἱ δὲ νῆσοι καὶ
ἀγχίαλοι καὶ ἀμφίαλοί εἰσιν.

136 σὲ μὲν εὖ πράσσοντ᾽ ἀντὶ τοῦ σοῦ μὲν εὖ πράσσοντος· ἢ οὕτως, εἰς σὲ μὲν
εὖ πράττοντα ἐπιχαίρω ἵνα λείπῃ ἡ εἰς.

ἐπιχαίρω ἀντὶ συγχαίρω.

137 σὲ δ᾽ ὅταν ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐπιβῇ, εἰς σὲ δὲ ὅταν νόσος ἐπιβῇ· κακόθρους δὲ
οἷόν ἐστι καὶ τὸ ἑξῆς
τοιούσδε λόγους ψιθύρους
ἀντὶ τοῦ διάβολος.

ζαμενὴς δυσμενής.

140 ἐπεὶ περιδεὲς τὸ ζῷον· ὄμμα δὲ πελείας περιφραστικῶς ἡ πέλεια.

141 ὡς καὶ τῆς παρελθούσης νυκτὸς ἐν φόβῳ γεγόναμεν ἐπὶ τῇ σῇ δυσκλείᾳ·
πιθανῶς δὲ οὐκ ἐλέγχει τὸν βασιλέα ὡς ἡμαρτηκότα ἀλλὰ τὴν
δυσπραξίαν προσέλαβεν ὡς ἀπὸ τῆς εἱμαρμένης· πάνυ δὲ εὖνοι ὄντες
ἀπιστοῦσι καὶ ὑπολαμβάνουσιν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ συκοφαντεῖσθαι·
ἐν δέει οὖν καθέστηκα ὅταν ᾖ τι τοιοῦτο περὶ σέ.

143 ἱππομανῆ τινὲς τὸν μεγάλως μαινόμενον ἐξεδέξαντο· ἀλλ᾽ οὐκ ἐπίστευεν ὁ χορὸς ὅτι ἐμαίνετο ὁ Αἴας· ἢ σὲ τὸν ἐπὶ ἵπποις μαινόμενον καὶ ἱππικόν· ἀλλ᾽ οἱ νησιῶται οὐχ ἱππομανοῦσιν οὐδὲ ἱππήλατοί εἰσιν αἱ νῆσοι· τὸ ἱππομανῆ τοίνυν πρὸς τὸν λειμῶνα ἐκληπτέον. ἄλλως: ἱππομανῆ ἢ αὐτὸν λέγει τὸν Αἴαντα ὡς μεγάλως μαινόμενον ἀπὸ μεταφορᾶς· ἡ γὰρ τῶν ἵππων μανία χαλεπωτέρα ἐστίν· τὸ γὰρ ἵππος ἐπὶ μεγάλου τάσσεται ὡς ἱπποσέλινον καὶ ἱππογνώμονα τὸν μεγαλογνώμονα· ἢ ἐπὶ τοῦ λειμῶνος οἷον τὸν εὐανθῆ, ἐφ᾽ ᾧ ἵπποι μαίνονται ἢ τὸν ἄγαν μεμηνότα καὶ ἀνθοῦντα καὶ ἐνυβρίζοντα τῇ χλόῃ διὰ τὸ πλῆθος.

μεγαλομανῆ.

147 αἴθωνι λαμπρῷ.

148 τοιούσδε λόγους ὁ νοῦς, οὐδὲν ἐνέχυρον εἰδὼς ὁ Ὀδυσσεὺς πλάττεται ψευδεῖς λόγους ἀκούσας μόνον ὡς εἴης ὀφθεὶς σὺν νεορράντῳ ξίφει· καλῶς δὲ καὶ τὸ ψιθύρους λόγους ὡς διὰ πανουργίαν ἀδεῶς οὐ λέγοντος ἀλλὰ πρὸς ἕν᾽ ἕκαστον ἐξαπατῶντος λάθρᾳ.

150 σφόδρα πείθει ὅτι ἐν ἀτυχίᾳ καθέστηκας τῆς ἥττης χάριν· ἢ ἐπεὶ μέγας εἶ ἔχει τὸν φθόνον συμπράττοντα.

154 τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν ἰείας τροπικῶς ὡς ἐπὶ τῶν τοξευόντων κατὰ μεγάλου σώματος οἳ οὐχ ἁμαρτάνουσιν· πιστὰ οὖν τοῖς ἀκούουσι τὰ κατὰ τῶν μεγάλων διὰ τὸν φθόνον· Πίνδαρος
ὄψον δὲ λόγοι φθονεροῖσιν·
ἅπτεται δ᾽ ἐσλῶν ἀεί, χειρόνεσσι δ᾽ οὐκ ἐρίζει.

ἰείς ἀφιείς, τοξεύων· ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ τις, κατὰ μὲν τῶν μεγάλων ψυχῶν ἰείς τις οὐκ ἂν ἁμάρτοι κατ᾽ ἐμοῦ δὲ ἰείς τις οὐ πείθει τὸν ἀκούοντα.

155 κατὰ δ᾽ ἄν τις ἐμοῦ κατ᾽ ἐμοῦ τοῦ δημοτικοῦ καὶ εὐτελοῦς.

157 τὸν ἔχονθ᾽ λείπει τὸ εὖ, πρὸς τὸν εὖ ἔχοντα.

158 καίτοι σμικροὶ μεγάλων πάνυ αἰδημόνως ὁ χορὸς ἐξελέγχων τὴν ἀδικίαν τῶν Ἑλλήνων οὐ τοῦτο ἄντικρυς ποιεῖ ἀλλὰ ψιλῶς γνωμολογεῖ· βούλεται γὰρ ἐπιτιμᾶν ὅτι κακῶς πράττουσι καθαιροῦντες Αἴαντα καὶ

ἑαυτοῖς ἀσυμφόρως· φησὶ γὰρ ὅτι ἀσθενὴς φυλακὴ τοῖς μικροῖς ἄνευ τῶν μεγάλων· τοῦτο δὲ τείνει καὶ ἐπὶ τὸν Αἴαντα ὅτι δεηθήσονται αὐτοῦ.

159 σφαλερὸν—ῥῦμα ἀντὶ τοῦ ἀσθενὴς φυλακή.

πύργου πόλεως.

160 ἀπὸ κοινοῦ.

161 καὶ μέγας ὀρθοῖθ' ὑπὸ μικροτέρων οὐκ ἔστιν ἐναντίος ὁ λόγος ἀλλὰ καὶ αὔξησιν ἔχει· εἰ γὰρ ὁ μέγας ὑπὸ τοῦ ἐλάττονος διασῴζεται πόσῳ τῶν μειζόνων ἔχεσθαι χρή· κοινωνικὸς δὲ ὁ λόγος καὶ φιλάνθρωπος· καὶ Ὅμηρος
συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν.

162 τοὺς ἀνοήτους τοὺς Ἕλληνας.

164 ὑπὸ τοιούτων ἀνοήτων καὶ φθονερῶν καὶ διαθρεῖν τὰ τοιαῦτα ἀνεπιστημόνων· κἀνθάδε τὸ θορυβῇ σύμφωνόν ἐστιν τῷ
τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων·
μέχρι γὰρ νῦν ἐν λόγοις ἐστὶν ἡ ἀδικία καὶ θορύβῳ τῷ ἀπὸ τῆς βλασφημίας.

166 ἀπαλέξασθαι ἀντὶ τοῦ ἀντιτάξασθαι.

168 ἅπερ πτηνῶν ἀγέλαι θηλυκῷ τῷ ἀγέλαι ἐπήγαγεν ἀρσενικὴν μετοχὴν τὴν ὑποδείσαντες πρὸς τὸ νοητόν· ἐν γὰρ ταῖς ἀγέλαις εἰσὶ καὶ ἄρσενες καὶ θήλειαι· ὁ δὲ νοῦς, διὰ τοῦτο κομπάζουσι σοῦ ἀφανοῦς ὄντος ὡς πτηνῶν ἀγέλαι παταγοῦντες· καὶ τοῦτο εἰς τὸν κενὸν ψόφον.

172 ἦ ῥά σε Ταυροπόλα ὁ χορὸς οὐδέπω πεπιστευκὼς ὅτι Αἴας τὰ τεθρυλημένα διεπράξατο ἀλλ' οἰόμενος ἔκ τινος ὀργῆς θεῶν ταύτην τὴν φήμην γεγενῆσθαι ποιεῖται πρὸς τὴν φήμην τὸν λόγον· Ταυροπόλα δὲ ἢ ὅτι ἐν Ταύροις τῆς Σκυθίας τιμᾶται ἢ ἀπὸ μέρους τῶν ποιμνίων ἡ προστάτις ἢ ὅτι ἡ αὐτὴ τῇ σελήνῃ ἐστὶ καὶ ἐποχεῖται ταύροις ἣν καὶ ταυρωπὸν ὀνομάζουσιν. τὸ ἑξῆς, ἦ ῥά σε Ταυροπόλα ὥρμησεν ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας· τοὺς πολλοὺς γὰρ τῶν μαινομένων ἐκ σελήνης νοσεῖν ὑποτίθενται διὰ τὸ τῶν νυκτερινῶν δεσπόζειν φασμάτων. ἄλλως: τὴν

μὲν ἀναίρεσιν τῶν ποιμνίων ὁ χορὸς πιστεύει ὑπὸ Αἴαντος γενέσθαι οὐκ ἐξ ἰδίας δὲ προνοίας.

173 ὦ μεγάλα φάτις διὰ μέσου ἡ ἀναφώνησις, ὦ θαυμαστὴ φήμη ἥτις ἐγέννησάς μοι ταύτην τὴν αἰσχύνην· κακὴ γάρ, φησιν, ὑπῆρξε περὶ τοῦ Αἴαντος.

175 πανδήμους ἢ τὰς παντὸς τοῦ δήμου ἢ τὰς συνηγμένας.

176 ἤ πού τινος νίκας οἴονται ἐκ τούτων αὐτὸν ἐμμανῆ εἶναι· ἆρα οὖν, φησί, χαριζομένη σοι τὸ νικᾶν καρπὸν καὶ ἀπαρχὰς οὐκ ἐδέξατο τῆς νίκης ἢ ἀπὸ κυνηγεσίων δῶρα οὐ λαβοῦσα ὡς καὶ Ὅμηρος ἐπιλελησμένους τινάς φησι καὶ δίκην παρέχοντας τῆς λήθης.

ἢ διὰ χάριν τινὸς νίκης· ἀκάρπωτον δὲ ἧς καὶ καρποὺς οὐκ ἐδέξατο.

178 εἴτ᾽ ἐλαφαβολίαις ἀπὸ κοινοῦ τὸ ψευσθεῖσα.

179 ἢ χαλκοθώραξ ἤ τιν᾽ Ἐνυάλιος διαστέλλει τὸν Ἄρεα ἀπὸ τοῦ Ἐνυαλίου ὡς ἕτερον δαίμονα ὑπουργὸν τοῦ μείζονος θεοῦ καὶ δῆλον ἐκ τῶν συνδέσμων· δηλοῦται γὰρ ὁ Ἄρης ἐκ τοῦ χαλκοθώραξ, ἢ καὶ ὁ Ἄρης μεμφόμενός σοι ὡς ἀπαρχὰς δορὸς οὐ λαβὼν ἐτίσατό σε τῆς λώβης, τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης λήθης, ἐτίσατο δὲ ἐννυχίοις μηχαναῖς ἐπὶ σοῦ ταύτης τῆς νυκτός· πιθανῶς δὲ πλείονας αἰτίας τιθέασιν ἀποροῦντες· οἱ γὰρ στοχαζόμενοι οὐ καθ᾽ ἓν ἵστανται.

180 τοῦτο πρὸς τὸν Αἴαντα, οὐ πρὸς τὴν φήμην λέγει.

183 οὔ ποτε γὰρ φρενόθεν οὐ γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον ἄφρων εἶ ὡς ἄνευ αἰτίας θεῶν ἐμπεσεῖν τοῖς ποιμνίοις· ἀριστερὰ δὲ τὰ μωρὰ οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν, δεξιὰ δὲ τὰ συνετά.

186 ἔοικε γὰρ εἶναι θεία νόσος, θεία δὲ ἡ ἐκ θεοῦ κατασκήψασα εἰς αὐτόν· τὴν δὲ νόσον αὐτοῦ φήμην Ἀργείων ὠνόμασεν.

188 ὑποβαλλόμενοι πειθόμενοι ἢ ὑποβλήτως λέγοντες ἢ ἰδιοποιησάμενοι· εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀληθῆ ταῦτα ἀλλὰ πεπλασμένα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ Ὀδυσσέως.

189 κλέπτουσι ὑποσπείρουσι.

190 τᾶς ἀσώτου τῆς ἐξώλους καὶ σῴζεσθαι μὴ δυναμένης.

Σισυφιδᾶν γράφε Σισυφίδα· λέγεται δὲ ἡ Ἀντίκλεια ἀποστελλομένη ἀπὸ Ἀρκαδίας ἐπὶ Ἰθάκην πρὸς Λαέρτην ἐπὶ γάμον κατὰ τὴν ὁδὸν Σισύφῳ συνελθεῖν ἐξ οὗ ἦν φύσει Ὀδυσσεύς· ὁ δὲ Σίσυφος Κορίνθου βασιλεὺς πανοῦργος ἀνὴρ περὶ οὗ φησιν Ὅμηρος
ὃ κέρδιστος γένετ᾽ ἀνδρῶν
ὅστις ὑπὸ τοὺς ὄνυχας καὶ τὰς ὁπλὰς τῶν ζῴων ἑαυτοῦ μονογράμματον ἔγραψεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Αὐτόλυκος δὲ κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ
ἐκέκαστο
κλεπτοσύνῃ θ᾽ ὅρκῳ τε
καὶ αὐτὰ τὰ κλεπτόμενα παρ᾽ αὐτοῦ τὴν μορφὴν ἤλλασσεν· κλέψας οὖν καὶ Σισύφου θρέμματα καὶ μεταβαλὼν ὅμως οὐκ ἔλαθε τὸν Σίσυφον· ἐπέγνω γὰρ αὐτὰ διὰ τῶν μονογραμμάτων· ἐπὶ τούτοις δὲ ἐξευμενιζόμενος τὸν Σίσυφον ἐξένισεν αὐτὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἀντίκλειαν συγκατέκλινεν αὐτῷ καὶ ἔγκυον ἐξ αὐτοῦ γενομένην τὴν παῖδα συνῴκισε Λαέρτῃ δι᾽ ὃ Σισύφου ὁ Ὀδυσσεύς· τὸν δὲ Ὀδυσσέα Σισύφου συνήθως φησὶ Σοφοκλῆς· καὶ ἐν Συνδείπνῳ
ὦ πάντα πράσσων, ὡς ὁ Σίσυφος πολὺς
ἔνδηλος ἐν σοὶ πάντα χὠ μητρὸς πατὴρ

καὶ Αἰσχύλος ἐν Ὅπλων κρίσει
ἀλλ᾽ Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος,
τῆς σῆς λέγω σοι μητρὸς ἥ σ᾽ ἐγείνατο

καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπι
Σειληνός χαῖρ᾽, ὦ ξέν᾽· ὅστις δ᾽ εἶ φράσον πάτραν
τε σήν.
Ὀδυσσ. Ἴθακος Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ.
Σειληνός οἶδ᾽ ἄνδρα, κρόταλον δριμύ, Σισύφου γένος·

φαίνεται δὲ τὸ κακόηθες αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς γενέσεως.

191 μὴ μή μ', ἄναξ τὸ πλῆρες μὴ μή μοι, ὁ δὲ νοῦς, εἰ δὲ πλάσσουσι ταῦτα καὶ οὐκ ἀληθείᾳ σὺ ἔδρασας μηκέτι κρυπτόμενος ἐν ταῖς ἐφάλοις κλισίαις κακὴν φάτιν ἄρῃς καὶ περιποιήσῃ ἀλλὰ προελθὼν δεῖξον ψευδῆ τὰ λογοποιούμενα.

τὸ πλῆρες μή μοι.

193 ἄρῃ ἐπάρῃς, αὐξήσῃς ἀπὸ σοῦ.

194 ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων ἀνάστα ἐκ τῶν θρόνων ὅπου πολὺν χρόνον σεαυτὸν ἐνεστήριξας τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμφθεῖσαν ἄτην αὔξων καὶ οἷον ἐμπυρούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους καὶ ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ ὤν.

ὅπου μακραίωνι στηρίζῃ ὅπου στηρίζῃ μακραίωνι σχολῇ ὅ ἐστι πολλῷ χρόνῳ, βραδεῖ, τὸν ἀγῶνα ἐμποιοῦντί σοι· μακραίων δὲ αὐτοῖς δοκεῖ διὰ τὴν εὔνοιαν.

196 ἄταν οὐρανίαν ἀντὶ μετέωρον, μεγάλην· φλέγων δὲ ζωπυρῶν, ἀνεγείρων.

197 ἐχθρῶν δ' ὕβρις ἡ δὲ τῶν ἐχθρῶν ὕβρις τῶν ταῦτα ἐπὶ σοὶ λεγόντων οὕτω μᾶλλον ἄφοβός ἐστι καὶ ἀδεὴς εἰς τὸ βλασφημεῖν σε διὰ τὸ μὴ φαίνεσθαί σε τοῖς Ἀχαιοῖς.

ἀτάρβητα ἀντὶ ἀταρβήτως ὅ ἐστιν ἀνειμένως.

198 ἐν εὐανέμοις βάσσαις τουτέστιν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὅπου τὰ ὑπὸ σοῦ ἀνῃρημένα ποίμνια ὁρῶντες ἐπεγγελῶσιν· ἢ ἐν εὐανέμοις βήσσαις οἷον ἐν εὐδίᾳ καιρὸν ἔχοντες διαβάλλουσιν.

λείπει ὡς πῦρ, ὡς πῦρ ἐν εὐανέμοις βήσσαις.

199 καγχαζόντων γελώντων.

βαρυάλγητ' βαρέα καὶ ἀλγεινά.

201 ναὸς ἀρωγοί ἕξεισι Τέκμησσα καὶ διδάσκει τὸν χορὸν ὅτι Αἴας ἐστὶν ὁ σφάξας τὰ ποίμνια, πυνθάνεται δὲ παρὰ τοῦ χοροῦ ὅτι Ἑλληνικὰ ἦν τὰ σφαγέντα· ἑκάτερος οὖν παρ' ἑκατέρου τὸ ἀγνοούμενον μανθάνει· ἡ δὲ

Τέκμησσα αἰχμάλωτος γυνὴ τοῦ Αἴαντος· πιθανῶς δὲ ἔξεισιν· οὐ γὰρ ἐπὶ πολὺ δεῖ ἀπολοφύρεσθαι τὸν χορὸν ἀλλὰ προκόπτειν τὰ τῆς ὑποθέσεως· ἡ δὲ διάθεσις εὖ ἔχει τῷ ποιητῇ· ἐπεὶ γὰρ ἄπεστι Τεῦκρος καὶ Εὐρυσάκης ἔτι νήπιος Τέκμησσα κατολοφύρεται· οὐ γὰρ ἕτερον πρόσωπον γνήσιον τῷ Αἴαντι· αἱ δὲ τοιαῦται γυναῖκες ὑποτίθενται εὔνοιαν πρὸς τοὺς δεσπότας ὡς Βρισηὶς πρὸς Ἀχιλλέα.

202 γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν διὰ τὸ τὴν Σαλαμῖνα συνῆφθαι τῇ Ἀττικῇ καὶ περισπούδαστον τοῖς Ἀθηναίοις αὐτὴν κτήσασθαι· πρὸς εὔνοιαν οὖν τῶν ἀκροωμένων τοῦτό φησιν· ἢ ἐπεὶ ἐξ Αἰγίνης ἐλθὼν ὁ Τελαμὼν ἐβασίλευσε Σαλαμῖνος, ἡ δὲ Αἴγινα τῆς Ἀττικῆς.

204 τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν ἤτοι τοῦ οἴκου τηλόθεν ὅ ἐστι τῆς μακρὰν Φρυγίας Σαλαμῖνος ἢ οἱ πρὸ πολλοῦ κηδόμενοι καὶ οὐχὶ νῦν μόνον ἢ οἱ τηλόθεν ὄντες ὅ ἐστι ξένοι κατὰ γένος καὶ ὅμως τοῦ Τελαμῶνος οἴκου κηδόμενοι εἰ καὶ μὴ προσήκομεν.

205 ὁ μέγας ὠμοκρατὴς Αἴας ὁ δυσπέπαντον καὶ αἰτιώνυμον ἔχων πάθος ἢ ὁ ὠμὸς καὶ καρτερὸς ἢ ὁ ὑπὸ ὠμότητος κεκρατημένος ἢ ὁ γενναῖος, ὁ καὶ τῶν ὠμῶν κρατεῖν δυνάμενος.

206 ἐν ταραχώδει ζάλῃ κεῖται ὅ ἐστι μανίᾳ.

208 τί δ' ἐνήλλακται τί αὐτῷ παρὰ τὴν ἡμερινὴν ὄχλησιν γέγονε βάρος; οἷον ἐν τίνι γέγονεν ὁ Αἴας βάρει ὥστε ἀλλοῖος γενέσθαι ἢ πρόσθεν κατὰ τὴν ἡμέραν; τί αὐτῷ βάρος ἐνήλλακται αὕτη ἡ νύξ;

τῆς ἀμερίας γράφε δὲ ἀημερίας ἀντὶ τῆς ἀηδοῦς φορᾶς καὶ ἔσται ὁ νοῦς, ποῖον βάρος ἔλαβεν αὕτη ἡ νὺξ ἀπὸ τῆς προτέρας ἀηδίας;

211 ἐπεί σε λέχος δοριάλωτον ἐπεί σε ἔχει ὁ Αἴας δοριάλωτον στέρξασαν τὸ λέχος· ἢ ἄλλως: ἐπεί σε ἀνέχει ὁ Αἴας τὸ δοριάλωτόν σου στέρξας λέχος· ἀνέχει δὲ ἀντὶ τοῦ ἔχει· παρέλκεται γὰρ ἡ ἀνά. ἄμεινον στέρξασαν γράφειν.

212 ἀνέχει ἀντὶ ἀνυψοῖ, τιμᾷ.

214 ἄρρητον κακόφημον μηδὲ λέγεσθαι ὀφείλοντα.

216 τὸ κεφάλαιον τοῦ κακοῦ πρῶτον ἐκτίθεται, ὅτι ἐφύβριστα εἴργασται μανίᾳ περιπεσών.

217 ἀπελωβήθη ἀντὶ ἐφύβριστα εἴργασται· ἢ οὕτως, ἐνυβρίσθη καὶ λωβητὸς γέγονεν.

219 χειροδάικτα θύματα ὑπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ δαϊχθέντα.

220 κείνου χρηστήρια τὰ τολμήματα καὶ αἱ πράξεις ἢ τὰ διεφθαρμένα ποίμνια παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά· δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ μαντεῖον καὶ τὸν χρησμὸν καὶ τὸ ἱερεῖον.

ἃ διεχρήσατο ἐκεῖνος.

222 αἴθοπος διαπύρου, θερμοῦ ἐν ταῖς μάχαις· ἢ τὸ θερμὸν νῦν ἐπὶ τοῦ παρακεκινηκότος κείσθω.

225 κληζομέναν πεφημισμένην.

226 τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει ἣν ἀγγελίαν πᾶς λόγος αὔξει· πρῴην μὲν γὰρ μόνοι οἱ Ἕλληνες ἔλεγον ταῦτα περὶ Αἴαντος, ἡμεῖς δὲ ἠπιστοῦμεν, νῦν δὲ καὶ ἡμεῖς ἔγνωμεν.

227 ὤμοι φοβοῦμαι τὸ ἐκ τούτου, φησίν, ἀποβησόμενον· εἰκὸς γὰρ τὸν οὕτως ἐξεστηκότα μηδὲ ἑαυτοῦ ἀνασχέσθαι· οὐ γάρ, φησί, φοβοῦμαι μὴ τιμωρηθῇ ὑπὸ τῶν βασιλέων.

228 περίφαντος φανερός ἐστιν ὅτι ταῦτα ἑαυτὸν διαθήσει.

229 θανεῖται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οὐ θεόθεν.

παραπλήκτῳ τῇ μανικῇ· παραπλὴξ γὰρ ὁ μανικός.

232 ἱπποκόμους τοὺς μεγάλως φυλάττοντας, τοὺς ποιμένας· οὗτοι γὰρ ἐνόμιζον καὶ ποιμένας αὐτὸν ἀνῃρηκέναι.

233 ὤμοι, κεῖθεν κεῖθεν ἄρ᾽ ἡμῖν ὡς οἰκουροῦσα τὰ ἔξω ἡ Τέκμησσα ἠγνόει· δεῖ οὖν τὸν μὲν χορὸν τὰ ἔνδον ἀπ᾽ αὐτῆς γνῶναι τὴν δὲ ἀπὸ τοῦ χοροῦ τὰ ἔξω.

235 τὴν μὲν τὴν ποίμνην.

236 πλευροκοπῶν κατὰ τῶν πλευρῶν τύπτων.

237 δύο δ' ἀργίποδας ἴσως τὸν μὲν ἕνα ἐνόμιζεν Ὀδυσσέα τὸν δὲ ἄλλον Νέστορα ἢ Μενέλαον.

λευκόποδας.

238 τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἴσως τοῦτον ἐνόμιζε Νέστορα ὡς ψευδομαρτυρήσαντα κατ' αὐτοῦ.

241 μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβὼν παίει διπλώσας τὸν χαλινὸν παίει τὸν κριὸν ὡς λιγυρᾷ καὶ ὀξυφώνῳ μάστιγι· ἱπποδέτην δὲ ῥυτῆρα χαλινὸν μέγαν, μέγαν δὲ πρὸς τὸ πικρότερον καθάψασθαι τοῦ ἐχθροῦ.

243 κακὰ δεννάζων ἀντὶ βλασφημῶν· περιστέλλει δὲ καλῶς τὸν λόγον φάσκουσα τὰ ῥήματα μὴ εἶναι τοῦ Αἴαντος ἀλλὰ θεῶν τινος ὑποβολῇ· δαίμονα δέ φησι τὴν μανίαν.

245 ὥρα τιν' ἤδη τοι κρᾶτα ὥρα τινὰ ἀντὶ τοῦ ἕκαστον ἡμῶν προελκυσάμενον τὴν ἐσθῆτα, τοῖς καλύμμασι τὴν κεφαλὴν κρυψάμενον· ὁρῶν δὲ ὁ χορὸς ὅτι ἐν μεγίστῳ κακῷ ἐστιν Αἴας τὸ μὲν κατὰ τὴν νόσον τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀπειλὴν τῶν βασιλέων διαπορεῖται τί πρακτέον αὐτῷ, πότερον ἐγκαλυψαμένους φεύγειν ὅποι ποτ' οὖν ἢ ἀποπλεῖν ἐπιβάντας ἐπὶ τῶν νεῶν· καὶ οὐκ ἔστι μὲν μικρὸν τὸ ἐάσαντας τὸν προστάτην ἀπαλλαγῆναι ἀλλὰ σημαίνουσι διὰ τούτων ἔστιν ὅτε τὰ ἐν ποσὶ δεινά· εἰώθασι γὰρ οἱ ἀποροῦντες ἐξ ἀρχῆς τοιαῦτα προφέρεσθαι.

250 μεθεῖναι μετιέναι, φεύγειν· ἕκαστον ἡμῶν, φησί, δεῖ μεθεῖναι τουτέστι ῥῖψαι ἑαυτὸν ἐν νηὶ καὶ φυγεῖν.

251 τοίας ἀντὶ μεγάλας.

ἐρέσσουσιν ἀντὶ εὐτόνως κινοῦσιν. ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων ἀντὶ ἐλαύνουσι, κινοῦσιν.

252 δικρατεῖς οἱ δισσοί.

253 πεφόβημαι κ. ἐ. εὐλαβοῦμαι τὸ λευσθῆναι καὶ ἄλλως μετ᾽ αὐτοῦ ὃν δὴ μοῖρά τις κακὴ κατέχει, λέγει δὲ τὴν μανίαν· λιθόλευστον δὲ Ἄρη τὸν θάνατον· καὶ Ὅμηρος
γίγνετ᾽ Ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν.

254 ξυναλγεῖν ἀντὶ τοῦ συμπαθεῖν.

256 αἶσ᾽ ἅπλατος ἀντὶ τοῦ μεγάλη μανία.

257 οὐκέτι αὐτὸν κατέχει ἡ μανία ἀλλὰ λήγει ὡς ὀξὺς νότος ταχέως λήγει ὡς γινομένων τινῶν σημείων ἐπὶ τοῖς πνεύμασιν ὥστε παρατείνειν αὐτὰ ἢ ταχέως πεπαῦσθαι οἷόν ἐστι καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ
ἀλλ᾽ ἔπεσε ταχέως· δειλινὸς γὰρ ἤρξατο·
φησὶν οὖν ἡ Τέκμησσα πεπαῦσθαι αὐτὸν τῆς μανίας ἵνα προκόπτῃ τὰ τῆς ὑποθέσεως.

259 καὶ νῦν φρόνιμος ἔμφρων γενόμενος ἤρξατο συμπαρακολουθεῖν τῇ συμφορᾷ καὶ ἀλγεῖν.

261 μηδενὸς ἄλλου παραπράξαντος οἷον μηδενὸς συμπράξαντος καὶ μετασχόντος τῶν ἁμαρτημάτων· ἡ γὰρ κοινωνία τῶν ἁμαρτημάτων φέρει τινὰ παραμυθίαν· περισσὴ δὲ ἡ παρὰ πρόθεσις.

264 φρούδου λείπει τὸ ὄντος.

μείων λόγος ἀντὶ οὐδεὶς λόγος.

265 πότερα δ᾽ ἂν εἰ νέμοι τις αἵρεσιν εἰ δοίη τις αἵρεσιν ποῖον ἂν προκρίνειας, λυπῶν τοὺς φίλους αὐτὸς ἥδεσθαι ἢ λυπῶν τοὺς φίλους καὶ αὐτὸς λυπεῖσθαι; ἄριστα δὲ ἔχουσιν αἱ ἀντιθέσεις τῶν μὲν οἰομένων ἐν εὐτυχίᾳ γεγονέναι εἰ πέπαυται τὸ κακὸν τῆς δὲ βουλομένης παραστῆσαι ὅτι ἐν χείροσίν ἐστι τὰ τοῦ Αἴαντος νῦν ὁπότε καὶ παρακολουθεῖ τοῖς ἁμαρτήμασιν· εἰπόντος δὲ τοῦ χοροῦ ἐν εὐτυχίᾳ εἶναι εἰ πέπαυται ὁ Αἴας τοῦ κακοῦ ἐπάγει ἡ Τέκμησσα ὅτι κακόν ἐστιν τῷ οὕτως πράξαντι καὶ τὸ πεπαῦσθαι τῶν δεινῶν· παρακολουθῶν γὰρ τοῖς πεπραγμένοις ἐν ὀδύνῃ πλείονι γίνεται· καὶ Εὐριπίδης
τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι γνώμην ὀδυνᾷ·

πρὸς δὲ τὸ ὑπ᾽ ἐκείνων εἰρημένον ὅτι ἐν εὐτυχίᾳ ἂν εἴημεν εἰ πέπαυται ἀντιτίθησιν οὕτω, πότερα ἂν ἕλοιο εἴ σοι δοίη τις αἵρεσιν, λυπῶν τοὺς φίλους αὐτὸς ἐν ἡδονῇ διάγειν ἢ κοινωνεῖν τοῦ παντὸς καὶ αὐτός τε λυπεῖσθαι καὶ τοὺς φίλους λυπεῖν; οἷον ὁ μὲν Αἴας ἐν τῇ μανίᾳ ὢν ἐτέρπετο οἰόμενος τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἐγὼ δὲ ἐλυπούμην ὁρῶσα αὐτὸν νυνὶ δὲ παυσάμενος τῆς μανίας καὶ αὐτὸς λυπεῖται ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις λυπεῖ δὲ πάλιν καὶ τοὺς φίλους· νῦν οὖν δεδιπλασίασται τὸ κακόν· τοῦτο δὲ ἀναπτύσσει ὁ χορὸς διὰ τοῦ ἐπιφερομένου
τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακὸν
οἷον τὸ ἀμφοτέρους λυπεῖσθαι.

266 ὥσπερ ὁ Αἴας ἐν μανίᾳ ὢν λυπῶν ἡμᾶς αὐτὸς ἥδετο.

269 ἡμεῖς ἄρ᾽ οὐ νοσοῦντες ἡμεῖς ἀντὶ τοῦ ὁ Αἴας νῦν μὴ νοσῶν ὀδυνᾷ ἑαυτὸν διὰ τὰ πεπραγμένα.

273 φρονοῦντας γράφε βλέποντας.

276 ἡμεῖς θ᾽ ὁμοίως ἐμοί, φησί, κατ᾽ ἄμφω τοὺς καιροὺς συμβέβηκεν ἀνιᾶσθαι αὐτοῦ μὲν τότε ἐξεστηκότος καὶ τερπομένου νῦν δὲ σωφρονοῦντος καὶ λυπουμένου.

συλλυπησόμεθα.

277 ἆρ᾽ ἔστι ταῦτα δὶς τόσ᾽ ἐξ ἁπλῶν ἁπλῶν μὲν διὰ τὸ τοὺς φίλους ἀνιᾶν δὶς τόσα δὲ ὅτι καὶ αὐτὸς συναλγεῖ.

279 πῶς γὰρ εἰ πεπαυμένος πῶς γὰρ οὐ θεῖόν τι εἴη τὸ κατὰ τὸν Αἴαντα εἰ πεπαυμένος τοῦ κακοῦ μᾶλλον ἐν ἀνίᾳ διάγει;

πεπαυμένος ἀντὶ τοῦ σωφρονῶν.

281 ὡς ὦδ᾽ ἐχόντων ὅτι κάκιον νῦν ἐκεῖνος ἔχει.

282 τίς γάρ ποτ᾽ ἀρχὴ ἀντὶ τοῦ τίς ἡ προσβολὴ τοῦ κακοῦντος αὐτὸν θεοῦ;

285 κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτός περὶ πρῶτον ὕπνον· πιθανῶς δὲ καὶ τὸ τοῦ χρόνου πρόσκειται· οἱ γὰρ ἐπιβουλεύοντες τότε τὰς ἐξόδους ποιοῦνται ὥστε λαθεῖν τὰς παραφυλακάς.

ἡνίχ᾽ ἔσπεροι ἢ ὅτε οὐκ ἔφαινον ἔτι οἱ ἔσπεροι ἀστέρες ἢ ὅτε ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι· συνετῶς δὲ καὶ οὐ κατὰ μαινόμενον· ἐκ τῆς τοῦ καιροῦ γὰρ ἐννοίας ἐπιβουλεύοντος ἐπιθέσθαι περὶ πρῶτον ὕπνον· λαμπτῆρες δὲ οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν φαίνοντες λύχνοι.

οἱ κατὰ τὴν ἑσπέραν.

286 ᾖθον ἀντὶ τοῦ ᾔθοντο.

287 ἐμαίετ᾽ ἐζήτει.

κενὰς τὰς οὐκ ἐπὶ χρήσιμον γινομένας.

288 ἐπιπλήσσω ἐνίσταμαι.

290 πεῖραν πορείαν, ὁδόν.

οὔτε του ὥσπερ παρὰ Αἰολεῦσι τὸ ὅτινα κοινόν ἐστι κατὰ γένος οὕτω καὶ παρὰ Ἀττικοῖς τὸ του ὅταν οὕτως συντάσσηται κοινῶς λέγεται.

292 ἀεὶ δ᾽ ὑμνούμενα ἀεὶ θρυλούμενα ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων καὶ κοινὰ ἢ ἀεὶ ὑπ᾽ αὐτοῦ λεγόμενα πρὸς ἐμέ· ὅμοιον δὲ τὸ ἦθος ἐκείνῳ

ἀλλ᾽ εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε.

294 ἴσως φοβηθεῖσα αὐτὸν οὐ διεκώλυσεν.

295 καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχω λέγειν τοῦτο μὲν ἀγνοεῖ ἡ Τέκμησσα λέγειν τοῦτο δὲ προεῖπεν αὐτὰ ὁ ποιητὴς ὡς ἐνοχλεῖν οὐ δεῖ τὸν θεατὴν ταὐτολογοῦντα.

297 κύνας βοτῆρας τοὺς ποιμενικοὺς κύνας· οὐ γὰρ ἀναιρεῖ κατὰ τὴν σκηνὴν ἄνθρωπον ἀλλ᾽ ὡς ἔξω τινὰς ἀνελών.

ὑφ᾽ ἕν.

298 ηὐχένιζε τὸν τράχηλον ἀπέκοπτεν, ἐλαιμοτόμει.

299 ἔσφαζε κἀρράχιζε ὅπερ Ὅμηρος αὐερύειν φησὶν ὥστε κατὰ τοῦ λαιμοῦ γίνεσθαι τὴν σφαγήν.

300 ὥστε φῶτας δηλονότι κύνας βοτῆρας ὥστε φῶτας.

301 τέλος δ᾽ ἀπᾴξας ἡ μὲν Τέκμησσα ἠγνόει τίνι διείλεκται ἡμεῖς δὲ μεμαθήκαμεν ἐκ τοῦ προλόγου ὅτι Ἀθηνᾶ ἦν ἡ λαλήσασα αὐτῷ· τὸ δὲ σκιᾷ τινι ὅτι οὐ συνέβαλεν τὰ περὶ τὴν θεὸν καὶ ὅτι ἴδιον τοῖς μαινομένοις τὸ τοῖς ματαίοις λαλεῖν· ἀγνοοῦσα δὲ ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ αὐτὸν ἐκάλεσεν διὰ τοῦ ἀπᾴξας τὴν ἔξοδον τῇ μανίᾳ ἀνατίθησιν.

302 λόγους ἀνέσπα τουτέστι ῥήματα καταγέλαστα λέγων κατὰ τῶν κριῶν ὡς κατὰ ἀνθρώπων ἐποιεῖτο τὴν κόλασιν.

307 οὐχ ὅτι τοῦτο ἀλγεινόν, τὸ ἀνελεῖν τὰ ποίμνια ἀλλ᾽ ὅτι διήμαρτεν τῆς τιμωρίας τῶν ἐχθρῶν.

308 θώυξεν ἐβόησεν· τὸ δὲ ἑξῆς, ἐν δὲ τοῖς ἐρειπίοις τῶν νεκρῶν τοῦ ἀρνείου φόνου.

ἐν δ᾽ ἐρειπίοις νεκρῶν ἐν τοῖς πτώμασι τῶν νεκρῶν καταπεσὼν ἔκειτο· θαυμαστῶς δὲ ὑπ᾽ ὄψιν ἤγαγεν τὰ πράγματα μεταξὺ τῶν πτωμάτων τὴν φαντασίαν ἐπιδεικνὺς οἷον καὶ τὸ παρ᾽ Ὁμήρῳ περὶ τοῦ Κύκλωπος τανυσσάμενος διὰ μήλων·
ἐρειφθεὶς δὲ ἀντὶ τοῦ καταπεσών, ἐρριμμένος· πάντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν ἔραν πίπτοντα ἐρίπια καλοῦνται καὶ αἱ ἐρίπναι ἐνταῦθα καὶ τὰ ἐρίπια· τινὲς δὲ ἐρεισθεὶς γράφουσιν οἷον ἐπερεισάμενος.

309 ἐρειφθεὶς γράφε ἐρεισθείς.

312 οὐκ ἔχων ἐπιβολὴν τῆς αἰτίας τῶν πεπραγμένων ἐμὲ ἠρώτα τὸ συμβάν· πάνυ δὲ περιπαθὲς τὸν ἐμφρονέστατον Αἴαντα παρὰ τῆς γυναικὸς πυνθάνεσθαι τίνα ἐστὶν ἃ ἔπραξεν αὐτός.

314 κυροῖ τὸ κυρῶ περισπωμένως φησὶν ἡ συνήθεια καὶ Ἀττικοί, ἐν δὲ τοῖς εὐκτικοῖς βαρύνουσιν αὐτὸ Ἀττικοὶ μετὰ ἐκτάσεως τοῦ υ κύροι λέγοντες ἀντὶ τοῦ κυροίη· νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ κυρεῖ ὁριστικοῦ κεῖται.

318 οὐκ εἰώθει, φησίν, ὁ Αἴας ἐν τοῖς κακοῖς ἀπολοφύρεσθαι ἀλλ᾽ ἦν καρτερικός· ἔλεγεν οὖν, φησίν, ἀεὶ κακοῦ ἀνδρὸς τὸ ὀλοφύρεσθαι ὁποῖόν

φησι καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐν Τραχινίαις
ἀλλ᾽ ἀστένακτος αἰὲν εἰπόμην κακοῖς·
ὁ οὖν Αἴας πρὸ τούτου εἰ συνέβη τι αὐτῷ δεινὸν ὡς ταῦρος ἀνεβρυχᾶτο ἀνεξάκουστον, οὐδέποτε δὲ εἰς προφανῆ γόον ἐξέπιπτεν.

325 σιδηροκμῆσιν τῷ σιδήρῳ φονευθεῖσιν ὡς ἀνδροκμῆσιν.

326 καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι δρασείων προσεκτικὰ πρὸς τὸν ἀκροατὴν ἵνα προσέχῃ ἀκριβέστερον προσδοκῶν τὸ συμβησόμενον.

328 ἀλλ᾽ ὦ φίλοι, τούτων γὰρ οὕνεκ᾽ ἐστάλην:
πιθανὴν τὴν πρόφασιν τῆς ἐξόδου φησὶν ἵνα μὴ δόξῃ τὸν Αἴαντα ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ καταλελοιπέναι.

τοῦτο πρὸς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς.

330 φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται δηλονότι καὶ οἱ κακοπραγοῦντες ἀπονέμουσιν αἰδῶ τινα τοῖς φίλοις· ἡ οὖν Τέκμησσα ἅτε δὴ γυνὴ οὖσα καὶ αἰχμάλωτος οὐχ οἵα τε αὐτὸν παραμυθεῖσθαι ἀλλὰ τὸν χορὸν προτρέπεται εἰσιέναι, ἐπειδὴ δὲ ἄτοπον τὸν χορὸν ἀπολιπεῖν τὴν σκηνὴν ἀναβοᾷ ἔνδοθεν ὁ Αἴας ἵνα μείνῃ ἐπὶ χώρας ὁ χορός· τοῦτο γὰρ ἐπόθει ὁ θεατής.

332 διαπεφοιβάσθαι ἐκμεμηνέναι παρὰ τὸν φοῖτον· ἢ ἀπὸ τῶν φοιβωμένων καὶ ἐνθουσιώντων· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι μανίᾳ τινὶ ὅμοιον πάσχουσί τι.

333 ὁ Αἴας ἔνδοθεν ἀναστενάζει.

334 τάχ᾽, ὡς ἔοικε τάχα, ὡς φαίνεται, μᾶλλον στενάζει, ὡς νῦν αὐτοῦ μᾶλλον παρωξυμμένου ἢ πρότερον, εἶτα πρὸς τὸν χορὸν τὰ ἑξῆς
ἢ οὐκ ἠκούσατε
Αἴαντος οἵαν τήνδε θωύσσει βοήν;
ἐμφαντικῶς δὲ τὸ θωύσσει· καὶ γὰρ δεῖ τὸν ὑποκρινόμενον τὸ τοῦ Αἴαντος πρόσωπον ἀπηνεστέρῳ χρήσασθαι τῷ φθέγματι καὶ κυνικώτερον βαΰζειν· διὰ τοῦτο εἶπεν θωύσσει.

βαΰζει.

337 ἀνὴρ ἔοικεν ἢ νοσεῖν ἢ ἔτι νοσῶν ἀναβοᾷ ἢ μεταγνοὺς ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις.

339 παρέλκει τὸ παῖ· ἡ δὲ Τέκμησσα ἐνόμισεν αὐτὸν τὸν παῖδα καλεῖν.

340 ὤμοι τάλαιν'· Εὐρύσακες ἀπορούσης τὸ ἦθος· τὸ μὲν γὰρ ἀποιμώζει τὸ δὲ καλεῖ τὸν παῖδα εἶτα πρὸς ἑαυτὴν ἐπαπορεῖ τί ποτε μενοινᾷ καὶ πάλιν καλεῖ τὸν παῖδα καὶ ἑαυτὴν ἀπολοφύρεται· λεληθότως δὲ ἐνεφάνισεν καὶ τὸ τοῦ παιδὸς ὄνομα· ἐδεδίει δὲ μὴ ἀνέλῃ αὐτὸν μαινόμενος.

341 ποῦ ποτ' εἶ; ὁ παιδαγωγὸς αὐτὸν ἔξω εἶχεν.

342 Τεῦκρον καλῶ· ποῦ Τεῦκρος; μεταβαίνει ὁ Αἴας ἐπὶ πολλὰ ἵνα δὴ πλείονες αἱ ἀγωνίαι γίνωνται. ἄλλως: ἴδιον τοῦ κακῶς ἔχοντος τὸ μὴ ἐφ' ἓν τῶν λυπούντων ποιεῖσθαι τὴν ἀναφοράν· ἐπιζητεῖ δὲ Τεῦκρον ἵνα παράθηται αὐτῷ τὸν παῖδα ὃν ἀφίησι τῷ χορῷ μὴ εὑρὼν τὸν Τεῦκρον· τὸ δὲ ἀπεῖναι Τεῦκρον χρήσιμον τῇ οἰκονομίᾳ· παρὼν γὰρ ἐκώλυεν αὐτὸν πρᾶξαι ἃ ἐβούλετο, νῦν δὲ μόνης τῆς γυναικὸς ἐγένετο κρείττων.

344 ἀνὴρ φρονεῖν ἔοικεν· ἀλλ' ἀνοίγετε ἐκ τοῦ καλεῖν τὸν Τεῦκρον στοχάζονται καὶ ἀνοίγειν κελεύουσιν ἵνα αἰδεσθείη θεασάμενος· οἷον τάχ' ἂν αἰδεσθείη με ἢ οἷον τάχα ἂν ἐφ' ἡμῖν αἰδεσθείη ἀπολιπὼν ἡμᾶς ἀνάρχους καὶ ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς.

346 προσβλέπειν δ' ἔξεστι ἐνταῦθα ἐκκύκλημά τι γίνεται ἵνα φανῇ ἐν μέσοις ὁ Αἴας ποιμνίοις· εἰς ἔκπληξιν γὰρ φέρει καὶ ταῦτα τὸν θεατήν, τὰ ἐν τῇ ὄψει περιπαθέστερα· δείκνυται δὲ ξιφήρης, ᾑματωμένος μεταξὺ τῶν ποιμνίων καθήμενος.

348 ἰὼ φίλοι ναυβάται τάχιστα τὸ πᾶν ἀπήγγειλεν τῷ τροπικῷ, βούλεται δὲ σημᾶναι ὅτι ἐκ μεγάλου χειμῶνος ὥσπερ ὑπὸ κινήσεως ἀνέμων κῦμά τι, ὑπολειφθὲν ἀπὸ τοῦ γεγονότος χειμῶνος, κυκλεῖ αὐτόν· μετὰ γὰρ τὸν χειμῶνα εἴωθεν τὸ κῦμα ἐπὶ πλέον μένειν· λείπει δὲ τὸ ὡς ἵν' ᾖ ὡς ἀμφίδρομον οἷον τὸ πανταχόθεν περιτρέχον ἐξ οὗ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ κακοῦ σημαίνει ὅτι κατ' οὐδὲν αὐτῷ ἐν εὐδίᾳ ἦν τὰ πράγματα.

350 ὀρθὸν νόμον τὸν τῆς φιλίας φησίν.

353 ἀμφίδρομον τὸ ἑλικοειδές, ὃ βαπτίζει τὰς ναῦς.

354 οἴμ᾽ ὡς ἔοικας ὁ χορός ἐστιν ὁ λέγων· οὐ γὰρ εὐπρεπὲς τὴν Τέκμησσαν τὸν λόγον ὑφαρπάζειν λεγόμενον πρὸς τὸν Αἴαντα· ἐν ταῖς γὰρ ἀμφιβολίαις τῶν προσώπων δεῖ τοῦ ἤθους στοχάζεσθαι καὶ διαστέλλειν τὸ πρόσωπον· ἔοικεν οὖν, φησίν, ὅτι ἐν μεγάλῳ χειμῶνι γέγονας· τὸ γὰρ ἀφροντίστως οἷον διὰ τὸ μηδένα ἐπιμεληθῆναί σου· ἢ οὕτω πρὸς τὴν Τέκμησσαν ὁ λόγος, νομίζω σε ἀληθῆ μοι μεμαρτυρηκέναι περὶ τῆς μανίας Αἴαντος· οὕτω γὰρ τὸ πρᾶγμα δείκνυσιν ἡμῖν ὅτι μανικῶς διετέθη.

356 ἀφροντίστως μανικῶς.

357 ναΐας τῆς ναυτικῆς ἐπεὶ ναυτικοὶ δοκοῦσιν οἱ νησιῶται.

358 ἑλίσσων κωπηλατῶν· εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἀμφιελίσσας.

360 ποιμένων τῶν κηδομένων, τῶν βοηθῶν ὡς καὶ ποιμαίνειν τὸ φροντίζειν.

ποιμένων τῶν ἐμὲ ποιμαινόντων καὶ θαλπόντων· τὴν αὐτὴν οὖν μοι προαίρεσιν λάβε καὶ εὔξαι με ἀποθανεῖν ἢ σφάξον με σὺν τοῖς θρέμμασιν· οὐ διὰ τὴν ἧτταν δὲ τῶν ὅπλων πικρὸς ὢν βούλεται ἀναιρεῖσθαι ἀλλὰ τὸ ὄνειδος ὑφορώμενος τῶν ποιμνίων, ἐν τούτῳ δὲ τὸ ἦθος καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη δείκνυται τοῦ Αἴαντος.

362 εὔφημα φώνει· μὴ κακόν τὸ ἑξῆς, μὴ κακὸν κακῷ διδοὺς ἄκος μεῖζον ποίει τῆς ἄτης τὸ πῆμα — ἄτην δὲ τὴν μανίαν, πῆμα δὲ τὸν θάνατον — ὅ ἐστι χεῖρον τῆς μανίας· τοῦτο δέ φησιν ἐπεὶ ὁ Αἴας λέγει τῷ χορῷ ἀλλά με συνδάιξον.
ἄλλως: μὴ θεραπείαν κακοῦ ἕτερον κακὸν ἐπεισαγάγῃς οἷον μὴ τῷ θανάτῳ διαλύσῃς τὸ ὄνειδος· πῆμα δὲ ἄτης κατὰ περίφρασιν τὴν ἄτην, μὴ τὴν ἄτην πλείονα ποιήσῃς· ἀρκεῖ γὰρ ἡ παροῦσα.

366 ἀφόβοις τοῖς μὴ φόβον ἐμποιοῦσι, θηρσὶ δὲ προβάτοις.

367 οἷον ὑβρίσθην ἄρα ὅτι οὐδὲν αὐτοῦ ἄλλο ἅπτεται ὡς τὸ τῆς ἀσχημοσύνης ὅτι κατὰ τῶν μηδενὸς ἀξίων ἠνδρίσατο.

368 μή, δέσποτ᾽ Αἴας τοῦτο Τεκμήσσης ἐστὶ καὶ παρὰ μέρος γίνονται αἱ παραμυθίαι οἷα τὰ τῶν φίλων ἐστὶν ἐν ταῖς τοσαύταις συμφοραῖς παραμυθουμένων ἵνα ἐκεῖνος μὲν ἀπαράλειπτον ἔχῃ τὴν παραμυθίαν οἱ δὲ ἐν μέρει τυγχάνωσιν ἀναπαύλης· τὸ δ᾽
οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον
πρὸς τὴν Τέκμησσάν φησιν· ἐκείνοις μὲν γὰρ διαλέγεται Αἴας δεόμενος αὐτῶν ἐνταῦθα δὲ τῇ Τεκμήσσῃ ἐπιπλήσσει — εἰώθαμεν γὰρ τοῖς ἐγγυτέρω παρρησιάζεσθαι — οὐχ ὡς αἰχμάλωτον ἐξουθενῶν.

371 ὦ πρὸς θεῶν τοῦτο ὁ χορὸς τῆς Τεκμήσσης σιγησάσης διὰ τὴν ἐπιτίμησιν, οὐ μὴν πρὸς τοῦτο ἀποκρίνεται ὁ Αἴας ἀλλ᾽ ἀνοιμώζει πάλιν· ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν καμνόντων ὥστε μὴ ἀκολούθως φθέγγεσθαι.

377 ἐπ᾽ ἐξειργασμένοις ἐπὶ τετελεσμένοις καὶ ἴασιν οὐκ ἔχουσιν κατὰ τὸ Σιμωνίδου
τὸ γὰρ γεγενημένον οὐκέτ᾽ ἄρεκτον ἔσται.

378 ὅπως ταῦτα μὴ οὕτως σχοίη.

380 κακῶν ὄργανον πανοῦργε καὶ περίεργε.

381 κακοπινέστατον τὸν πίνον ποτὲ μὲν ἐπὶ τῆς ἰδέας ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ ἤθους· ἐνταῦθα οὖν τὸν κακοήθη· ἀντὶ τοῦ κολάκευμα, τρίμμα. κακοπινέστατον: ῥυπαρόν· πινῶδες γὰρ ἀδόκιμον τῇ γνώμῃ καὶ οὐ καθαρόν, ἄλλοτε ἄλλα νοῶν.

ἄλημα ἀπάτημα.

382 τοῦτο μάλιστα αὐτοῦ ἅπτεται, τὸ τῷ ἐχθρῷ καταγέλαστον εἶναι.

383 ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κινδυνεύει εἰς ἐναντίον εἶναι τὸ διανόημα ἐὰν νομίζωμεν φάσκειν τὸν χορὸν ὅτι θεοῖς ἀρέσκει γελᾶν ἐκεῖνον καὶ ἐφήδεσθαί σοι· τοῦτο γὰρ προτροπὴν μᾶλλον φέρει εἰς τὸν θάνατον Αἴαντι· ἀκουστέον οὖν οὕτως, οὐχ ὅτι θεῷ ἀρέσκει γελᾶν ἐκεῖνον ἀλλ᾽ ὅτι θεῶν βουλομένων καὶ τὰ κακὰ μεθίσταται εἰς τέρψιν· εἰκὸς οὖν καὶ ἡμῖν, φησί, βοηθήσειν τὸ θεῖον· ἢ οὕτω, θεὸς καὶ τὸ γελᾶν καὶ τὸ κλαίειν

δίδωσιν· πῶς οὖν σοῦ ἔχει καταγελάσαι Ὀδυσσεὺς αἴτιός σοι γεγονὼς τῆς ἀτυχίας ὅπου γε παρὰ θεῶν δίδοται;

384 τοῦ χοροῦ τὸν περὶ θεῶν λόγον ἐμβαλλομένου οὐκ ἀφίεται ὁ Αἴας ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἰδίας δυνάμεως ἐπαίρεται· φησὶν οὖν, ἴδοιμι αὐτὸν καίπερ οὕτω κακούμενος· δῆλον γὰρ ὅτι ἀμύνομαι εἰ καὶ θεοὶ συλλαμβάνουσιν αὐτῷ.

ἀτώμενος ἄτης πεπληρωμένος.

386 μηδὲν μέγ' εἴπῃς ὁποῖον καὶ τὸ ἐν Ἠλέκτρᾳ
μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς·
τοῦτο δὲ πρὸς τὸ
ἴδοιμί νιν καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.

389 ἄλημα πλάνημα καὶ παραλογιστικὸν πανούργημα ἢ περίτριμμα παρὰ τὸ λέπειν.

αἱ τοιαῦται προσφωνήσεις οὐ διαλύουσι τὴν ὑπόθεσιν παραλαμβάνουσαι τὸ μέλλον ἀλλὰ προσοχὴν ἐργάζονται τῷ θεατῇ προσδοκῶντι πῶς τὸ δεινὸν ἀπαντήσειεν.

392 ἐπειδὴ διὰ τῆς παραμυθίας οὐκ ἠδυνήθη αὐτὸν μεταθεῖναι δοκεῖ ἐκ τούτων αὐτὸν μεταθεῖναι· κἀμοὶ οὖν εὔχου ἀποθανεῖν.

395 τουτέστιν ὡς ἐμοὶ φαεινότερον τοῦ ἡλίου, ὡς ἐμοὶ χρῆσθαι κριτῇ· ἢ παρέλκει τὸ ὡς.

ὡς εἴ τις τὸν θάνατον σωτηρίαν νομίσειεν.

397 οὔτε γὰρ θεῶν γένος οὔτε ἀνθρώπων γένος ὁρᾶν ἔτι ἄξιόν μοι εἰς ὠφέλειαν· ἄριστον τοίνυν ἐξιέναι τοῦ βίου· ἢ οὕτως, εἰς ὄνησιν ἀνθρώπων, ὠφέλεια οὐκ εἰσί μοι οὔτε οἱ ἄνθρωποι οὔτε οἱ θεοί· τί οὖν ζῶ;

398 τὸ ἐξ ἀμερίων ἀνθρώπων.

400 εἰς ὄνησιν εἰς ἡδονήν.

401 καὶ ταῦτα χρησίμως κατὰ τὸν χορὸν ἵνα ἐπίστανται πόθεν ἡ καταρχὴ τῆς μανίας· ἔδει οὖν οὐ παρὰ ἄλλου μαθεῖν ἢ παρ᾽ ἐκείνου τοῦ πεπονθότος· συνίησι γὰρ πεπλανημένος ὑπὸ Ἀθηνᾶς· ἡ γὰρ Τέκμησσα τὸ ὅλον ἀγνοεῖ.

402 ὀλέθριον μέχρι θανάτου.

403 φύγῃ γράφε τράπῃ.

404 ποῦ ἐλθὼν παραμενῶ; πανταχοῦ γὰρ ἕπεται ἡ θεὸς αἰκιζομένη.

405 τὰ μὲν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὅπλων.

407 ἄγραις διὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν βοτῶν.

408 δίπαλτος ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν οἷον περιδεξίως με φονεύοι· παντὶ σθένει ὡς Δίδυμος· ἢ ὁ στρατός με φονεύοι λαβὼν τὰ δίπαλτα δοράτια ὡς Πῖός φησιν.

τὴν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλὴν προβάλλεται.

410 τοιαῦτα φωνεῖν ἃ πρότερον οὐκ ἂν ἔτλη γενναιότατος ὤν.

412 πόροι ποταμοὶ εἰς θάλασσαν ῥέοντες· οὐ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι δέ φησιν ἀλλὰ τοὺς ἐν Τροίᾳ.

ποταμοί.

413 νέμος ἐπάκτιον τὸ ἄλσος τοῦ ὄρους τῆς Ἴδης τὸ παράλιον.

417 ἀμπνοὰς ἔχοντα ζῶντα.

τοῦτο ὅτι οὐκ ἔχω ἔτι ζῆν.

418 ἰὼ Σκαμάνδριοι οὐκ ἔστιν ἡ διαστολὴ πρὸς τοὺς Τρῶας ὡς τοῦ Σκαμάνδρου μᾶλλον τὰ τῶν Ἑλλήνων αἱρουμένου ἀλλ᾽ οἷον ἐμοὶ ἐχθραὶ ῥοαί, εὔφρονες δὲ τοῖς Ἀργείοις τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς· ταῦτα δὲ πάντα ἐστὶ τοῦ ἀνακρουομένου τὸν θάνατον.

420 εὔφρονες διὰ τὸ ποτόν.

421 οὐκέτ᾽ ἄνδρα οὐ νεμεσητὸν Αἴαντι μεγαλαυχεῖσθαι· ὅταν μὲν γάρ τις ἐν μετρίᾳ διαγωγῇ ᾖ τότε εὔσχημον περιστέλλειν τὰ ἑαυτοῦ πλεονεκτήματα ἀπηυδηκότα δὲ ἄνδρα οὐκ ἄν τις μέμψαιτο εἰ μεγαλαυχεῖται ὁποῖα καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῷ τέλει ὢν περὶ τῆς ἀνδρείας αὐτοῦ διέξεισι· καὶ γίνεται ἐπίτασις τοῦ πάθους ὁπόταν τὸ τοιοῦτο διαφθείρηται, ἔτι δὲ αὔξεται τὸ πάθος οὐχ ὑπὸ ἄλλου λεγόμενον ἀλλ᾽ ὑπὸ αὐτοῦ.

422 ἔπος ἐξερῶ μέγα κομπάσω.

428 οὗτοι σ᾽ ἀπείργειν ὁ χορός ἐστιν ὁ λέγων· ἐνδίδωσι γὰρ τῷ Αἴαντι κάμνοντι ὅπερ ἐστὶν εἶδος παραμυθίας, ἡ δὲ Τέκμησσα τοῦτο οὐκ ἐποίει.

429 ἔχω ἀντὶ τοῦ δύναμαι.

430 αἶ αἶ· τίς ἄν ποτ᾽ ᾠεθ᾽ ὧδ᾽ ἐπώνυμον ἐντεῦθεν μακρὰν ῥῆσιν μηκύνει ὁ Αἴας· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἀρχαιότροπον, τὸ πρὸς τὰς ὀνομασίας ἐκφέρειν τὰς συμφοράς· καλῶς μὲν οὖν πράττων οὐκ ἂν ἐμέμνητο τοῦ διανοήματος ἐν συμφορᾷ δὲ ὤν.

ἐπώνυμον κ. έ. συνῳδὸν ἔσεσθαι καὶ ἐπώνυμον τοῖς ἐμοῖς κακοῖς· ἔπλεξε δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τὸ αἶ αἶ τὸ θρηνητικόν.

433 περιπαθῶς τὰ τοῦ πατρὸς κατορθώματα παραλαμβάνει· οὐκ ἐλάσσονα γὰρ τοῦ πατρὸς ποιήσας ἄτιμος ἐλαύνομαι.

434 Ἰδαία τὸ πάλαι ἡ Τροία ἐκαλεῖτο.

435 εἵληφε τὴν Ἡσιόνην παρὰ τοῦ Ἡρακλέους.

437 πιθανῶς τὸ μὴ εἰπεῖν πλείονα τοῦ πατρὸς κακοπαθῆσαι ἀλλὰ μὴ ἐλάττονα.

439 λείπει ἡ διὰ ἵν᾽ ᾖ δι᾽ ἐμῆς χειρός.

ἀρκέσας δείξας, βοηθήσας, ποιήσας.

440 Ἀργείοισιν ἀντὶ τοῦ ὑπὸ Ἀργείων· ἢ ἀρκέσας Ἀργείοις ἄτιμος ὢν ἀπόλλυμαι.

441 τοσοῦτον ἀντὶ τοῦτο.

442 χάριεν τὸ διανόημα.

ἐπεξιὼν τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς καταλέγει πρῶτα τὰ κατὰ τὴν ἀδικίαν τῆς κρίσεως· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πρῶτον αὐτὸν λελυπηκός· εἰπὼν δὲ τὰ ἴδια κατορθώματα διεξῆλθεν καὶ ὡς συγγενικὴ αὐτῷ ἡ παρὰ τὸ χωρίον ἀνδραγαθία.

445 παντουργῷ πάντα πράττοντι καὶ μηδὲν ὑποστελλομένῳ, πανούργῳ καὶ ἀναιδεῖ.

446 ἀνδρὸς τοῦδ' δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ.

448 γνώμης ἀπῇξαν τῆς ἐμῆς οἷον εἰ μὴ διὰ ἔκστασιν τοῦ δέοντος ἐξέπεσον αἱ διάνοιαί μου οὐκ ἄν ποτε ἄλλου οὕτως ἀδίκως κατεψηφίσαντο· ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

450 ἀδάματος παρθένος, ἄζυγος.

453 αἱμάξαι παρὰ τὴν αἰχμὴν αἰχμάξαι.

455 οὐχ ἑκόντος γράφε οὐκ ἔχοντος, τὸ ἔγκλημα τῆς φυγῆς αὐτῶν· πάνυ δὲ γενναίως ἐμμένει τῷ λήματι· τὸ γὰρ ἐφ' ἑαυτῷ ἀνῃρηκέναι φησὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἡττῆσθαι οὐχ ὑπ' ἐκείνων ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπήρειαν τῆς θεοῦ.

458 ἐχθαίρομαι διὰ τὸ πεπλανῆσθαι ὑπὸ τῆς θεοῦ.

460 ναυλόχους λιπὼν ἕδρας τὸν ναύσταθμον.

462 καὶ ποῖον ὄμμα πατρί αἰσχύνεται ἄνευ ἀριστείων φανῆναι τῷ πατρὶ καὶ φυγὰς ἀκούειν· δαιμονίως δὲ ἀνθυπάγει αὐτῷ τὰ τῆς ἀπαλλαγῆς καὶ τοῦτο ἀναλύει ἵνα μὴ λυθῇ ἡ ὑπόθεσις.

464 γυμνὸν ἀντὶ τοῦ ἔρημον· μεγαλοφυῶς δὲ οἴεται ἑαυτὸν τὸ πᾶν εἶναι.

467 πρὸς ἔρυμα πρὸς τὸ τεῖχος.

469 ἀλλ' ὧδέ γ' Ἀτρείδας ἀλλ' ἐφησθήσονται οἱ Ἀτρεῖδαι ἐάν τι γενναῖον δράσας πρὸς τοὺς Τρῶας ἀποθάνω ἀγνοοῦντες ὅτι ἑκουσίως γέγονέ μοι ὁ

θάνατος· καλῶς δὲ οὐκ ἐπήνεγκεν τὴν ἀληθῆ δόξαν ἕως ἂν δράσῃ ἅπερ αὐτὸς ὑπονοεῖ.

472 φύσιν γ᾽ ἄσπλαγχνος φύσιν τουτέστιν ἀσθενῆ καὶ ἀλλοίαν παρὰ τὴν τοῦ πατρός· ἄσπλαγχνος δὲ ἄτολμος, ταπεινός, δειλόψυχος.

474 ὅστις διαλλαγὴν οὐ δέχεται ἀλλ᾽ ἀεὶ ἐν κακοῖς ἐξετάζεται.

475 τί γὰρ ἡμέρα μία ἔχει προσθεῖσα τὸ ζῆν καὶ ἀναβαλομένη τοῦ θανεῖν τέρπειν τὸν ἄνθρωπον;

478 θερμαίνεται χλιαίνεται, θάλπεται· τὸ γὰρ τοιοῦτον ἐξαπατᾶν ἑαυτὸν ἐν ψευδολογίᾳ διάγοντα.

479 καλῶς φιλοσόφως τὸ καλὸν ἐν ἀμφοτέροις.

481 γνήσια τῆς διανοίας σου τὰ εἰρημένα καὶ οὐχ ὑπόβλητα· οἰκεῖα οὖν σαυτῷ εἶπας ὅμως γε μὴν παῦσαι τὸ πᾶν ἀναθεὶς ἡμῖν.

485 ὦ δέσποτ᾽ Αἴας Τεκμήσσης ὁ λόγος· οὐ γὰρ δεῖ τὸν χορὸν μηκύνειν τὸν λόγον· μικτὸς δὲ ὁ λόγος· τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ γεννικὸν καὶ ἐλευθέριον διὰ τὴν παρρησίαν τῆς φύσεως — δούλη γὰρ ἐπάναγκες γέγονεν — τὸ δὲ συναρμόζον τοῖς καιροῖς, δι᾽ ὅλου δὲ τὴν φιλοστοργίαν ἐμφαῖνον· καὶ ὅταν τὰ ἑαυτῆς καταβάλῃ τεχνικῶς ἐπιχειρεῖ μαλθακώτερόν πως καθιστῶσα τὸν Αἴαντα· δεῖ οὖν τοιούτους λόγους λέγειν ὅτι διὰ τὴν ἐλευθερίαν παρρησιάζεται.

τῆς ἀναγκαίας τύχης διπλῶς φασι τὸ ἀναγκαῖον, ποτὲ μὲν ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν ἀκολουθίαν τινὰ ἐχόντων, ὡς ἂν εἴποιμεν ἀναγκαίως τὸ πῦρ θερμὸν καὶ τὸ γάλα λευκόν, ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης γινομένου ὡς καὶ νῦν ἀναγκαίας τύχης τῆς βίας φησί.

τῆς δυστυχίας· τεχνικὸς ὁ λόγος ἐκ προοιμίου καὶ εἰς ἔλεον ἱκανὸς ἐπισπάσασθαι.

488 σθένοντος ἐν πλούτῳ εἴπερ τινὸς τῶν Φρυγῶν ἀντὶ ὡς οὐκ ἄλλου τινός.

490 σῇ μάλιστα χειρὶ τῇ αἰχμαλωτισάσῃ με.

491 εὖ φρονῶ τὰ σὰ εὔνους σοι καθίσταμαι.

492 καί σ᾽ ἀντιάζω κάλλιστα ἀμφοτέροις τοῖς ὅρκοις ἐχρήσατο· μέγιστον γὰρ δικαίωμα τὸ τῆς αὐτῆς ἑστίας ἐπιτυχεῖν ὁπότε καὶ τῶν πολεμίων διὰ ταῦτα φειδόμεθα· καὶ τὸ σεμνὸν τῆς κοίτης χρήσιμον ὅπου γε καὶ τὸ σεμνότατον τῶν προσώπων περὶ δικαιωμάτων τῶν πρὸς ἄνδρα καὶ γυναῖκα διαλεγόμενον αὐτὸ τοῦτο ὄμνυσι

σή θ᾽ ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωίτερον λέχος· ὅρα δὲ ὅτι ἑκατέρωθεν θηλείαις ὁ τοιοῦτος λόγος πρόσκειται, ἐπὶ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἄλλο τι οἰκειότερον ὄνομα ἐξεῦρεν
ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο
τὴν εὔνοιαν δηλῶν τῶν οὕτως συνιόντων ἐπιμονῇ παιδοποιίας.

493 συνηλλάχθης συναλλαγὰς ἔχεις, γάμῳ συνεζεύχθης.

495 τῶν σῶν ὑπ᾽ ἐχθρῶν, χειρίαν ἐφείς εἰδυῖα ἀγριαίνοντα τὸν Αἴαντα πρὸς τὰς ἐπιτιμήσεις διαρρήδην μὲν οὔ φησι, μὴ διάφθειρε σαυτὸν στοχαζομένη δὲ τοῦ καιροῦ ἔξωθεν περιέρχεται τὰ ἐπακολουθοῦντα λέγουσα ὅτι ὑποχειρίαν με τοῖς ἐχθροῖς σὺν τῷ παιδὶ καταλείψεις.

ἡ ὑπὸ πρὸς τὸ χειρίαν, ὑποχειρίαν δούς.

497 ταύτῃ ἀντὶ τοῦ οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον.

499 δούλιον ἕξειν τροφὴν οὐ ψιλὸν τὸ τῆς δουλείας εἶπεν ἀλλὰ καὶ ὅσα ἔνεστιν εἰπεῖν τινα ἰδόντα αὐτὴν ἐν δουλείᾳ· καὶ ἡ τοιαύτη δὲ διδασκαλία Ὁμήρου
μὴ παῖδ᾽ ὀρφανικὸν θείης χήρην τε γυναῖκα·
ἀποτρέψαι δὲ βούλεται αὐτὸν διὰ τῶν τοιούτων λόγων.

501 ἰάπτων γράφε ἀτίζων, ὑβρίζων.

ἴδετε τὴν ὁμευνέτιν Αἴαντος παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν
Ἕκτορος ἥδε γυνή.

503 τρέφει αὔξει, ἔχει.

504 δαίμων νῦν ἡ δουλεία.

505 σοὶ δ’ αἰσχρὰ τἄπη καὶ διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν· διὰ μὲν τοῦ σοὶ τὴν ἀνδρείαν διὰ δὲ τοῦ τῷ σῷ γένει τοὺς προγόνους· θαυμαστῶς δὲ ἡ προσθήκη τοῦ γένους· αἶσχος γὰρ προστρίψῃ καὶ τῷ υἱῷ ἐπὶ τοιούτοις αὐτὸν καταλιπών.

506 ἀλλ’ αἴδεσαι μέν καλῶς ἐπὶ μὲν τοῦ πατρὸς ἐν γήρᾳ μακρῷ ἐπὶ δὲ τῆς μητρὸς πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον· ὁ γὰρ ἐπὶ ἀμφοτέρων ἑνὶ χρησάμενος ὀνόματι ἐπιτεμνόμενος τὸν λόγον, τὸ δὲ ἐγχρονίζειν ταῖς διηγήσεσιν ἀνυστικώτερον· θαυμαστῶς δὲ ἐπὶ μὲν ἑαυτῆς οὐδαμοῦ τοῖς τοιούτοις ὀνόμασι χρῆται, οὔτε αἰδέσθητι οὔτε οἴκτειρε, ἐπὶ δὲ τῶν γονέων καὶ τοῦ παιδός.

508 κληροῦχον μέτοχον, κεκληρωμένην, κλῆρον ἐσχηκυῖαν.

ἥ σε πολλάκις θεοῖς ἀρᾶται τοῦτο οἰκείως ἐκ τῆς φύσεως στοχαζομένη παρέλαβεν.

510 εἰ τῆς νέας τροφῆς στερηθεὶς σοῦ χωρὶς διάξει καὶ βιώσεται.

512 ὑπ’ ὀρφανιστῶν μὴ φίλων ὀρφανισταί εἰσιν οἱ τοὺς ὀρφανοὺς τρέφοντες· Ἕλληνας οὖν φησιν οὐ φίλους ὀρφανιστὰς καθὸ δυσμενεῖς· ἢ ὀρφανισταὶ ἀρχὴ Ἀθήνησι τὰ τῶν ὀρφανῶν κρίνουσα· ἢ ὀρφανιστῶν τῶν τῆς ὀρφανίας ἐπιτρόπων· ὀρφανὸς δὲ ὁ ὅρον ἔχων τὸ οὐ φαίνεσθαι, ὁ ἄσημος καὶ μηκέτι ἐμφανής, ὃς ἀμέλει καὶ ὑπὸ τῶν ἀμφιθαλῶν ὡς ἐμφανῶν ἐλαύνεται.

514 ἐμοὶ γὰρ οὐκέτ’ ἔστιν καὶ τοῦτο Ὁμηρικὸν
οὐδέ μοί ἐστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
εἶτα ἑξῆς
ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

516 τὸν φύσαντα ὡς τούτου ἰδίῳ θανάτῳ τετελευτηκότος.

517 θανασίμους ἀντὶ νεκρούς.

520 ἀλλ’ ἴσχε κἀμοῦ καλῶς τὸ κἀμοῦ οἷον μετὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν κἀμὲ ἔν τινι μοίρᾳ κατάθου· αἴσθεται γὰρ τῆς τύχης ἐν ᾗ νῦν ἐστιν· αἰδημόνως δὲ αὐτὸν ὑπομιμνήσκει τὰ τῆς εὐνῆς· διὰ τούτου γὰρ μάλιστα δοκεῖ αὐτὸν

πείθειν· ὁ δέ γε Εὐριπίδης μαστροπικώτατα εἰσάγει τὴν Ἑκάβην λέγουσαν
ποῦ τὰς φίλας δῆτ᾽ εὐφρόνας δείξεις, ἄναξ,
ἢ τῶν ἐν εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων
χάριν τίν᾽ ἕξει παῖς ἐμή, κείνης δ᾽ ἐγώ;

522 ἡ φύουσα γὰρ τὴν χάριν χάρις ἐστὶ προϋπάρξασα.

τίκτουσ᾽ φύουσα.

523 ὅτου δ᾽ ἀπορρεῖ μνῆστις ὧν ἀπορρεῖ ἡ μνήμη τοῦ εὖ πεπονθέναι οὗτοι οὐκ ἂν εἶεν εὐγενεῖς· σχεδὸν δὲ διὰ τούτων τῶν ἰάμβων ἥρτηται τὸ περὶ εὐχαριστίας καὶ ἀχαριστίας.

οὗτινος.

μνῆστις μνήμη.

525 ἔχειν σ᾽ ἂν οἶκτον δυσωπητικὰ τὰ τοιαῦτα· εἰ γὰρ ὁ ξένος ᾤκτειρε πόσῳ μᾶλλον ὁ Αἴας;

ἔλεον.

527 καὶ κάρτ᾽ ἐπαίνου τεύξεται οὐχ οἷον καθ᾽ ἃ εἶπεν ἀλλ᾽ ἐὰν πείθηται κατὰ πάντα ἐμοί· ὁ γὰρ Αἴας ἐγνωκὼς ἑαυτὸν ἀποσφάττειν ἐβούλετο πρὸ τοῦ θανάτου τὸν παῖδα ἰδεῖν· εἰκότως οὖν τοῦτο πάλιν λέγει, ὅτι ἄριστόν ἐστι τὴν γυναῖκα πειθαρχεῖν εἰς ἅπαντα τῷ ἀνδρί· ἔοικεν γὰρ ὑφορᾶσθαι ὅτι ὀκνηρῶς ἐκδώσει τὸ παιδίον.

531 καὶ μὴν φόβοισί γ᾽ αὐτόν τῶν φόβων χάριν ῥύσασθαι θέλουσα ἐξήγαγον· οὐκ ἄντικρυς μὲν ἀντιλέγει ἀναβολὰς δὲ πράττεται ὡς ὑποκεκινηκότι μὴ πιστεύουσα.

534 πρέπον γέ τἂν ἦν δαίμονος ἦν καὶ τοῦτο πρέπον τοῦ ἐμοῦ δαίμονος, τὸ ὑπ᾽ ἐμοῦ τὸν παῖδα ἀναιρεθῆναι ἀντὶ τοῦ ἔπρεπε τῇ παρούσῃ μου τύχῃ τὸ καὶ αὐτόχειρά με τοῦ παιδὸς κατασκευάσαι.

535 εἰς τοῦτο ἀρκέσαι τῷ παιδί.

537 τί σε, φησίν, ἐκ τῶν παρόντων ὠφελήσαιμι καὶ τί βούλει σοι γενέσθαι;

542 εὐθύνων διδάσκων, παιδεύων.

543 ἐγγὺς ὄντι ἢ ἀπολιμπανομένῳ τῆς κλήσεως;

545 αἶρ᾽ πρόσφερε·
μή μοι οἶνον ἄειρε.

547 εἴπερ ἔστιν ἐμὸς οὐκ εὐλαβηθήσεται τὸν φόνον τῶν ποιμνίων.

548 ἀλλ᾽ αὐτίκ᾽ ὠμοῖς αὐτόν νῦν τὸ ὠμοῖς ὡς κατὰ τῶν καρπῶν οἳ ὅτε εἰσὶν ὠμοὶ σκληρότεροί εἰσι καὶ ἰταμοί· μεγαλοφρονῶν δὲ νόμους τὴν φύσιν ὠνόμασεν καὶ τὸ ἔθος τοῦ γεγεννηκότος.

549 πωλοδαμνεῖν ὡς πῶλον γυμνάζειν.

550 ὦ παῖ, γένοιο πατρός μέτριος ὁ λόγος, ἡ δὲ ὁμοία εὐχὴ καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ

Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι

παῖδ᾽ ἐμὸν ὡς καὶ ἐγώ περ.

552 καίτοι σε καὶ νῦν τοῦτό γε ἐπειδὴ κατεύχεται αὐτῷ εὐτυχίαν φησὶν ὅτι καὶ νῦν σε μακαρίζω ὅτι μικρὸς ὢν οὐκ αἰσθάνῃ τῶν ἐμῶν κακῶν.

ζηλοῦν μακαρίζειν.

554 ἐν τῷ φρονεῖν γάρ ἐν τῷ μὴ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν κακῶν ἐπεὶ ἔσται γελοιότατον δόγμα ὡς τιμῶντος τὴν ἀφροσύνην.

554b τὸ μὴ φρονεῖν γάρ δεῖ λαβεῖν τοῦτο ὡς ἐπὶ παιδίου· οὐ γὰρ καθόλου τὴν ἀφροσύνην προκρίνει· ὁ δὲ νοῦς, ἐν τῷ νηπίῳ κακὸν μὲν τὸ μὴ φρονεῖν κακὸν δὲ ὅμως ἀνώδυνον· καὶ Εὐριπίδης
νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ·
τάχιστα δὲ διὰ τῶν ἑξῆς ἐσήμανε τὸ συνεκτικὸν καὶ ὡσπερεὶ σύμβολον τῆς φρονήσεως· τὸ γὰρ διακριτικὸν τῶν χαρτῶν καὶ τῶν λυπηρῶν συνετοῦ ἐστιν.

556 ἀντὶ τοῦ δεῖ σε ἐκδικῆσαι τὸν πατέρα.

558 κούφοις πνεύμασιν κούφῃ καὶ ἁπαλῇ ζωῇ· τῇ δὲ μεταφορᾷ τῶν μικρῶν φυτῶν ἐχρήσατο ἅτινα οὐδὲν σφοδρὸν δύναται ὑποφέρειν, οὐ καύσωνα, οὐκ ἄνεμον.

562 διὰ τί, φησίν, ἐνταῦθα τρανῶς ἐκφέρει τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ὁ Αἴας ὅτι δὴ ἑαυτὸν ἐξάγει τοῦ βίου; ῥητέον οὖν ὅτι ἐν ἤθει οἷον εἰ γένοιτό τις περὶ ἐμὲ συμφορὰ μὴ δείδιθι· ἕξεις γὰρ τὸν προνοοῦντα ἀντὶ ἐμοῦ· ἢ ὅτι ἐκφέρει ταῦτα ὑπὸ τοῦ πάθους προαγόμενος.

563 ἔμπα ὅμως.

καὶ εἰ ἔκδημος νῦν ἐστιν.

564 τηλωπὸς οἰχνεῖ φυλακὴν ἔχων τῶν ἐχθρῶν, λέγοι δ' ἂν τῶν Θρᾳκῶν· περὶ γὰρ τὰ τελευταῖα τοῦ Τρωικοῦ πολέμου ἐσυμμάχουν τοῖς Τρωσὶν οἱ Θρᾷκες, γνόντες δὲ τοῦτο οἱ Ἕλληνες φρουροὺς ἔταξαν προμηνύσοντας αὐτοῖς τὴν ἐκείνων ἔφοδον ἵνα οὕτως ἐπελθόντες κατὰ τὴν ὁδὸν συμβάλωσιν αὐτοῖς πρὶν ἐλθεῖν εἰς Ἴλιον· καὶ πρέσβεις δὲ ἀποστείλαντες οὐκ ἔπεισαν.

τηλωπὸς γράφε τηλουργός.

θήραν γράφε φρουράν.

565 προθυμοτέρους αὐτοὺς καθίστησι· κοινὴν γὰρ καὶ ἴσην φησὶ χάριν ὁμολογεῖν ἐκείνῳ τε τῆς ὑπουργίας καὶ τούτοις τῆς ἀπαγγελίας· περιπαθῶς δὲ εἰς ἔσχατον περιεστώσης τῆς ἐλπίδος ἐμφρόνως τὰ σπουδαιότατα τοῖς ἑταίροις ἐπισκήπτει, οὐ τῇ γυναικί.

570 ὥς σφιν γένηται γηροβοσκός πάνυ περιπαθῶς τὸ ἐπὶ γονεῦσι καὶ παισὶ διαθήκας ποιῆσαι· θαυμαστῶς δὲ πρὸς ἅπαντας τοὺς λόγους τῆς Τεκμήσσης τὰς ἀντιθέσεις ἐποιήσατο, οὐκ ἄντικρυς τοῦτο ὑπισχνουμένου τοῦ ποιητοῦ, τοῦ μὲν μὴ ὑβρισθῆναι τὸν παῖδα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τὴν ἀπὸ τοῦ Τεύκρου φυλακὴν προβαλλόμενος τοῦ δὲ μὴ γελασθήσεσθαι ὑπ' ἐκείνων τὴν τοῦ παιδὸς ἀρετὴν ὅν φησι καὶ ἐκδικήσειν αὐτὸν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενον, πρὸς δὲ τὰ περὶ τῶν γονέων ὅτι ἀντ' αὐτοῦ γηροβοσκὸς αὐτοῖς καταλείπεται ὁ Εὐρυσάκης.

571 ἕως τελευτήσωσι.

572 πιθανῶς τὸν Αἴαντα ἐπὶ τὸν περὶ τῶν ὅπλων λόγον ἰέναι συνεχῶς· ἅπτεται γὰρ αὐτοῦ μάλιστα· ἀνθρώπινον δὲ καὶ μάλα φυσικὸν τὸ συνεχέστερον μεμνῆσθαι περὶ ὧν ἐν νῷ ἔχομεν.

ἀγωνάρχαι ἀγωνοθέται.

573 ὁ λυμεὼν ἐμὸς ὁ Ὀδυσσεύς.

574 ἀλλ᾽ αὐτό μοι σύ, παῖ πέπεισται ὡς οὐδὲν ἀπολειψομένου τοῦ παιδὸς τῆς αὑτοῦ ἀρετῆς· τὸ μὲν σάκος διὰ τὸ ἐξαίρετον τῷ παιδὶ φυλάσσειν κελεύει τὰ δὲ ἄλλα τεύχη συνθάψαι φησίν· ἐπίσταται γὰρ καὶ αὐτὰ περιμάχητα ἐσόμενα· οἶδεν καὶ Ὅμηρος ὅπλα συγκαιόμενα

ἀλλ᾽ ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν.

579 ἐπισκήνους κατὰ τῶν σκηνῶν.

581 πύκαζε ἀσφαλίζου.

οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ οὐκ ἔστιν ἰατροῦ σοφοῦ ἐπῳδαῖς χρῆσθαι τοῦ τραύματος ἤδη τομῆς δεομένου.

582 θρηνεῖν ἐπῳδὰς ἐπιφωνεῖν καὶ ἐπᾴδειν. τομῶντι τομῆς δεομένῳ. πήματι γράφε τραύματι.

586 μὴ κρῖνε νῦν τὸ μὴ περιεργεῖν· ἐν τούτῳ γὰρ μάλιστα ἡ σωφροσύνη ταῖς γυναιξὶ διασῴζεται, εἰ μὴ περιεργάζοιντο ὅ τι πράττει ὁ ἀνήρ.

589 οὐ κάτοισθ᾽ ἐγὼ θεοῖς ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν οὐκέτι, φησίν, ἐν τούτῳ εἰμὶ ὥστε ὀφείλειν τοὺς θεοὺς ἐπαρκεῖν μοι διὰ τὸ μὴ περιέχεσθαι τοῦ ζῆν· ἢ οὕτως, ὡς οὐκέτι τοῖς θεοῖς ὀφείλω ἐγὼ ἐπαρκεῖν ἀντὶ οὐδὲν ἐπὶ τιμῇ πράττειν τῶν θεῶν πρὸς ὃ καὶ ἡ Τέκμησσα ἐπάγει
εὔφημα φώνει.

591 τοῖς ἀκούουσιν τοῖς πειθομένοις.

593 οὐ ξυνέρξεθ᾽—; ἀποκλείσατε.

τοῖς θεράπουσι κελεύει αὐτὴν ἀποκλείειν.

594 μαλάσσου ἀντὶ τοῦ μεταβάλλου. μῶρά μοι δοκεῖς εὐήθης εἶ νῦν βουλομένη με μαλάσσειν ἐξακμάσαντος τοῦ καιροῦ. φρονεῖν γράφε λέγειν.

596 ὦ κλεινὰ Σαλαμίς συγκέκλειται ὁ Αἴας διαχρησόμενος ἑαυτόν, ἔπειτα δὲ οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ λόγον περιπαθῆ διεξίασι· πρὸς μὲν γὰρ αὐτὸν λέγειν οὐκ ἦν εἰσελθόντα ἤδη γέγονε δὲ αὐτοῖς ἀπολόφυρσις ἐπὶ τὰ οἰκεῖα· καὶ ἔχει ἀκολουθίαν τὰ χορικά· ἀπεστερημένοι γὰρ τοῦ ἄρχοντος καὶ ἄλλην ἀποστροφὴν οὐκ ἔχοντες περὶ τῆς πατρίδος τὸν λόγον ποιοῦνται ἐκτιθέμενοι ἐν οἷς εἰσι χαλεποῖς καὶ ἐν οἷς ἔσονται οἱ γονεῖς αὐτοῦ πυθόμενοι ταῦτα.

τὸ ἦθος ἐμιμήσατο τῶν ἀφεστώτων τῆς οἰκείας· ὁπόταν γὰρ δυσχερές τι ἀπαντᾷ μακαρίζειν εἰώθασι τὰς πατρίδας.

601 ἐκ πολλοῦ χρόνου.

602 Ἰδαίᾳ τῇ Τρωικῇ.

604 ἀνήριθμος αἰὲν εὐνόμᾳ ἀνήριθμος ἐν οὐδενὶ ἀριθμῷ ταττόμενος ἀλλὰ παιερριμμένος· εὐνόμᾳ δὲ ἤτοι τῷ εὐνομουμένῳ καὶ δικαίῳ ἢ εὐνόμᾳ λειμῶνι τῷ καλὰς νομὰς ἔχοντι· τὸ δὲ ἑξῆς, παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος αἰὲν εὐνόμᾳ χρόνῳ τρυχόμενος Ἰδαίᾳ μίμνω λειμωνίᾳ ποίᾳ μήλων ἀνήριθμος, κακὴν ἐλπίδα ἔχων· Ἰδαίᾳ δὲ οἷον ἐν τῷ τῆς Ἴδης χωρίῳ τῆς χλοερᾶς καὶ λειμῶνας ἐχούσης καὶ ποίμνας διάγων.

606 κακὴν ἐλπίδα ἔχων πῶς με δεῖ τὸν Ἅιδην ἀνύσειν ἀντὶ τοῦ οὐδὲν ἀγαθὸν προσδοκῶν ἀλλὰ κακῶς τελευτήσειν ἐν τῷ. πολέμῳ ἐλπίζων.

κακὰν ἐλπίδ' τὴν τοῦ θανάτου.

607 ἀνύσειν ἐκπρᾶξαι.

λείπει τὸ δεῖ.

609 καί μοι δυσθεράπευτος Αἴας οἷον πρὸς τοῖς πρώτοις κακοῖς ὥσπερ δεύτερόν ἐστί μοι κακὸν τὸ τοῦ Αἴαντος ξυνεστηκός· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ

ἔφεδρος· ἔφεδρος δέ ἐστιν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὁ μὴ πλανώμενος εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι τοῖς νικῶσιν· ἐνταῦθα οὖν φησιν ὅτι ἔσχατος καὶ ὡς ἔφεδρος ἐλείφθη μοι ὁ Αἴας εἰς κακόν.

611 ξύναυλος παρὰ τὰ ἐναυλίσματα.

612 ἐξεπέμψω ἀντὶ ἔπεμψας ὧδε.

614 νῦν δ' αὖ φρενὸς οἰοβώτας αὐθαίρετος, ὡς ἂν εἴποι τις αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν βόσκων καὶ μηδενὶ πειθόμενος ἢ μονωθεὶς ἐκ τῆς φρενὸς ἢ μονότροπος, μεμονωμένος τῷ λογισμῷ ἢ ποιμαίνων τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν καὶ μόναρχος ὢν τῷ λογισμῷ ἢ οἷον διεσθίων αὐτοῦ τὴν φρένα παρὰ τὴν βόσιν ἢ ὁ βαίνων ἐν ἐρημίᾳ διὰ τὸ συγκεκλεικέναι ἑαυτόν· καὶ ὅμοιόν ἐστι τῷ

ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·

ἢ φρενὸς οἰοβώτας οὐ σὺν φρεσὶν ἀλλ' ἐκτὸς φρενῶν διάγων.

617 εὕρηται γράφε γεγένηται.

618 τὰ δὲ πρότερα μέγιστα τῆς ἀρετῆς τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἔργα ἐν ὀλιγωρίᾳ εἰσὶ παρὰ τοῖς Ἀτρείδαις· ἢ οὕτω, τὰ δὲ πρότερα αὐτοῦ ἀνδραγαθήματα φροῦδα παρὰ τοῖς Ἀτρείδαις.

χερσὶν μέγιστ' λείπει γενόμενα.

620 ἄφιλα παρὰ φίλοις παρὰ τοῖς πρώην αὐτοῦ φίλοις, νῦν δὲ πάντων ἐπιλελησμένοις· ἢ ἄφιλα παρ' ἀφίλοις ἐχθρὰ παρ' ἐχθροῖς.

ἀντὶ ἀχάριστα.

622 ἡ ἐντεθραμμένη τῷ παλαιῷ χρόνῳ οἷον τῇ ἡλικίᾳ ἀντὶ τοῦ πολυετής· ὁ δὲ νοῦς, ὄντως που ἡ τῇ παλαιᾷ ἡμέρᾳ τουτέστι τῷ παλαιῷ χρόνῳ ἔντροφος· τὸ δὲ λευκῷ γήρᾳ, κατὰ κοινοῦ τὸ ἔντροφος, ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

624 λευκῷ τῷ λευκοποιῷ τῶν τριχῶν.

626 φρενομόρως ἀντὶ εἰς τὴν μοῖραν τῶν φρενῶν νοσοῦντα ὅ ἐστι φρενοβλαβῶς, μανικῶς.

627 αἴλινον εἶδος θρήνου.

628 οὐδ᾽ οἰκτρᾶς γόον ὄρνιθος οἷον οὐ μέτριον· ἀναστρεπτέον δέ· ἄρχει γὰρ τοῦ λόγου τὸ οὐ ἵν᾽ ᾖ οὐκ αἴλινον οὐδ᾽ οἰκτρᾶς γόον ἀηδοῦς ἥσει ἀλλ᾽ ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς καὶ τὰ ἑξῆς.

ἥσει γόον οὐ μέτριον κατὰ τὴν ἀηδόνα ἀλλ᾽ ὀξύν· ἡ ἀηδὼ δὲ κατὰ Μιτυληναίους.

634 περιπαθῶς ἡ πρόσθεσις τῆς πολιᾶς.

635 κρείσσων γὰρ Ἅιδᾳ κεύθων κρείσσων γάρ ἐστιν ὁ τεθνηκὼς ἢ ὁ ζῶν καὶ νοσῶν μάτην ὅ ἐστι μεμηνώς· μάτην γὰρ νοσεῖν τὸ ἀθεραπεύτως μαίνεσθαι· οὐ λέγει δὲ ὅτι ὅταν αὐτὸν πύθηται τετελευτηκότα. ὁ γὰρ μεμηνὼς καὶ τὰς φρένας διεφθαρμένος κρείσσων Ἅιδᾳ κεύθων οἷον ἄμεινον τῷ μεμηνότι ἐξιέναι τοῦ βίου· οἷον ἡ μήτηρ ἡγήσεται κρείσσονα τὸν θάνατον τῆς τοῦ Αἴαντος μανίας.

636 ὃς ἄνωθεν κατὰ πατρῴας γενεᾶς ἄριστος ἦκων — λείπει γὰρ τὸ ἄριστος — ὥστε προέχειν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων κατὰ γένος νῦν οὐκέτι τοῖς πρώτοις ἤθεσιν ἐμμένει.

λείπει τὸ ἄριστος.

640 ὀργαῖς τρόποις.

641 ἀπέστρεψε τὸν λόγον πρὸς τὸν Τελαμῶνα, οἵαν σε μένει πυθέσθαι, τοιαύτην ἄτην οἵαν οὐδεὶς πέπονθεν τῶν Αἰακιδῶν· παραμυθία γάρ ἐστι τὸ μετέχειν τινὰ τῶν τοῦ γένους τῶν αὐτῶν κακῶν.

644 ἔθρεψεν ἔσχεν.

645 τοῦδε τοῦ Αἴαντος.

646 ἅπανθ᾽ ὁ μακρός ἐξέρχεται ὁ Αἴας ὡς δὴ κατακληθεὶς ὑπὸ Τεκμήσσης μὴ σφάττειν ἑαυτὸν καὶ προφάσει τοῦ δεῖν εἰς ἐρημίαν ἐλθεῖν καὶ κρῦψαι τὸ ξίφος ἐπὶ τούτοις ἀναχωρεῖ καὶ διαχρῆται ἑαυτόν· παρίστησι δὲ ὁ λόγος ὅτι καὶ οἱ ἔμφρονες καὶ παρακολουθοῦντες τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ὅμως ὑπὸ τῶν τοιούτων παθῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀπολισθάνουσιν ὡς ἐν

Τραχινίαις ἡ Δηιάνειρα περὶ τοῦ ἔρωτος διαλεγομένη καὶ τοῦ ἀνδρὸς ὅτι αὐτῷ οὐκ ἀντιστήσεται οὐδὲ λυσιτελεῖ αὐτῇ ἀντιπράττειν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἀνδρὸς πράττει μετὰ ταῦτα ἅπερ αὐτὴν ἀνέπεισεν ἡ ζηλοτυπία· ἤτοι δὲ σχῆμά ἐστιν ἅπαντα ὁ χρόνος φύει ἄδηλα εἶτα ἐξαλλαγῇ καὶ ταῦτα φανέντα κρύπτεται ἢ τὸ κρύπτεται ἐπὶ τοῦ χρόνου ἀντὶ τοῦ κρύπτει· τοῦτο δέ φησιν ὡς μεταβεβλημένος ἀπὸ τῶν προτέρων νοημάτων.

ὁ μακρὸς ὁ μέγας.

647 κρύπτεται ἀντὶ τοῦ κρύπτει.

648 ἁλίσκεται ἐξελέγχεται, φωρᾶται.

649 χὠ δεινὸς ὅρκος ὅτι καὶ ὁμόσαντές τινες ἐν μεταβολῇ γίνονται τῷ χρόνῳ.

περισκελεῖς φρένες αἱ ἄγαν σκληραὶ ψυχαί.

650 ἐκαρτέρουν τότε γράφε ἐπηπείλησ’ ἔπη· ἢ λείπει τὸ ἔπη ἵν’ ᾗ ὅστις τὰ δεινὰ ἔπη ἐκαρτέρουν λέγειν τότε ὡσανεὶ προτοῦ.

651 βαφῇ σίδηρος ὣς ἐθηλύνθην ἐν τῇ βαφῇ οὐκ ἀνίεται ὁ σίδηρος ἀλλὰ μᾶλλον σκιραίνεται· οὕτως οὖν διασταλτέον, κἀγὼ γάρ, φησίν, ὃς ἠπείλουν καὶ ἔζεον καὶ ἐβόων ὡς ἐν βαφῇ σίδηρος ὡς Ὅμηρος
εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα
νῦν ἐθηλύνθην ὑπὸ τῶν λόγων τῆς γυναικός· ἢ ὅτι δισσῶς βάπτεται ὁ σίδηρος· εἰ μὲν γὰρ μαλθακὸν βούλονται αὐτὸν εἶναι ἐλαίῳ βάπτουσιν εἰ δὲ σκιρὸν ὕδατι.

654 πιθανὴ αὐτῷ ἡ ἔξοδος ὡς ἐπὶ καθαρμόν· μονάσαι γὰρ βούλεται χάριν τῆς ἀναιρέσεως.

656 ἐξαλύξωμαι φυλάξωμαι, ἐκκλίνω.

657 εὑρήσω, φησί, τόπον οὗ οὐδεὶς ἐπιβήσεται· τοῦτο δὲ πιθανὸν ἵνα μή τις αὐτῷ ἀκολουθήσῃ· πιθανὸν δὲ καὶ τὸ λαβεῖν τὸ ξίφος ἵνα εὐπορήσῃ ἑαυτὸν διαχειρίσασθαι.

658 ἔγχος ἀντὶ τὸ ξίφος.

665 ὁ νοῦς ὅτι μηδὲ τὰ μέγιστα τῶν ἐχθρῶν ἐφίεσο ἔχειν, τῶν δὲ φίλων καὶ τὰ ἐλάχιστα.

ἄδωρα κακόδωρα.

666 ἐπιφθόνως ἔφρασεν ἐν εἰρωνείᾳ ἀντιστρέψας τὴν τάξιν· ἔδει γὰρ εἰπεῖν θεοὺς μὲν σέβειν εἴκειν δὲ Ἀτρείδαις· ὡς τῶν Ἀτρειδῶν οὖν ἤδη καὶ θεομαχούντων.

667 μιμεῖται τὸν σώφρονα, κεκίνηται δὲ ὑπὸ τοῦ πάθους.

669 εἰ γὰρ τὰ θεῖα ὑπείκει τιμῇ πόσῳ μᾶλλον προσήκει τοῖς ἀνθρώποις ταῦτα πράττειν; τὸ δὲ τιμαῖς ὑπείκει ταῖς ἀλλήλων διανεμήσεσιν· ἐκ γὰρ ἐναντιότητος τὸ πᾶν συνέστηκεν, πρεσβύτης τις ἐπεὶ καὶ νέος ἐγένετο, καθέζεται ὅτι καὶ ἕστηκεν.

τὰ δεινὰ τὰ θεῖα καὶ δέος ἐμποιοῦντα.

672 αἰανὴς κύκλος τουτέστιν ὁ σκοτεινὸς κύκλος ἢ ἀδιάλειπτος.

674 λείπει ὑπό, ὑπὸ δεινῶν πνευμάτων στένοντα πόντον ἄημα πρᾶον ἐκοίμισεν αὐτόν.

678 ἐγὼ δ', ἐπίσταμαι ἐπειδὴ τὸ πᾶν πρὸς τοὐναντίον γίνεται εἰκὸς καὶ τοὺς Ἀτρείδας φίλους ἀντ' ἐχθρῶν γενέσθαι· δεῖ οὖν, φησί, προσέχειν τοῖς ἐχθροῖς ὡς αὖθις φίλοις ἐσομένοις καὶ τοῖς φίλοις ὡς ἐχθροῖς· συμμέτρως οὖν φησι χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν.

ἀρτίως ἀντὶ τοῦ νῦν.

681 ὠφελεῖν σπουδάζειν.

683 ἑταιρείας λιμὴν φιλία.

λιμὴν ἡ φιλία ἵν' ᾖ ἡ τῆς ἑταιρείας φιλία.

684 ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν ὅρα πόσον ἐπικρατεῖται ὑπὸ τοῦ πάθους ὁ λογισμός· ὁ τὰ σοφώτατα γοῦν εἰπὼν ἑαυτὸν ἀναιρεῖ.

καὶ περὶ μὲν τούτων.

685 διὰ τέλους διὰ τάχους.

687 ὑμεῖς θ', ἑταῖροι τὰ μὲν τῆς ἀναιρέσεως δῆλα τῷ θεατῇ ἀγνοεῖ δὲ ὁ χορός· πεπίστευκε γὰρ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένοις.

688 τιμᾶτε ἀντὶ τοῦ πείθεσθε.

689 ὑμῶν ἅμα γράφε ὑπέρμεγα.

690 ἐγὼ γὰρ εἶμ' αἰνιγματωδῶς ὁ λόγος ἐξενήνεκται.

691 καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως ὁ μὲν χορὸς ἀπαλλάττεσθαι νομίζει λέγειν τῆς νόσου ὁ δὲ αἰνίττεται τῶν κακῶν τοῦ βίου.

693 ἔφριξ' ἔρωτι χρείας ἕνεκα τὸ χορικὸν νῦν παρείληπται· ἐξελθόντος γὰρ τοῦ Αἴαντος ἔδει βραχὺ διάλειμμα γενέσθαι ἵνα μὴ καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου διὸ καὶ τὴν ὄρχησιν ποιοῦνται ἔνθεν καὶ βραχύ ἐστι τὸ χορικὸν ὡς πρὸς χρείαν εἰλημμένον. ἄλλως: τέρπεται ὁ χορὸς ἐπὶ τῷ παύεσθαι τῆς νόσου τὸν Αἴαντα καί φησιν, ὑφ' ἡδονῆς ἔφριξα καὶ βούλομαι χορεῦσαι· εὐεπίφορος δὲ ὁ ποιητὴς ἐπὶ τὰς τοιαύτας μελοποιίας ὥστε ἐντιθέναι τι καὶ τοῦ ἡδέος.

ὠρθώθην τῇ ἡδονῇ.

ἀνεπτάμαν ἀνεπτερώθην.

694 ἰὼ ἰὼ Πὰν Πάν ἐπικαλοῦνται τὸν Πᾶνα ὡς χορῶν πρόξενον· καὶ αὐτοὶ γὰρ τοῦτο ποιεῖν βούλονται ὡς ἐγνωκότος τοῦ Αἴαντος μηκέτι τελευτᾶν.

695 ἁλίπλαγκτε ἐπικαλοῦνται τὸν Πᾶνα ἢ ὅτι ἐβοήθησε τοῖς Ἀθηναίοις ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἢ ὅτι τὸν Τυφῶνα δικτύοις ἤγρευσεν ἢ ὅτι οἱ ἁλιεῖς τιμῶσι τὸν Πᾶνα ὡς νόμιον θεόν· ἢ ἁλίπλαγκτε ἀντὶ τοῦ μεγαλόφωνε ἐν τῇ χορείᾳ ὡς ἁλίβρομε· ἢ ὅτι τῆς Ἠχοῦς ἐρᾷ, πολύηχος δὲ ἡ θάλασσά ἐστιν.

ἁλίπλαγκτε ἐπὶ τῆς Κυλληνίας.

696 ὄρος Ἀρκαδίας ἡ Κυλληνία.

698 ὅπως μοι Νύσια Κνώσια ὅπως μοι συνάψῃς ὄρχησιν ποιουμένῳ παντοίαν, τὴν οὐκ ἐκ διδαχῆς σοι γενομένην ἀλλ' ἐκ φύσεως· οὐδεὶς γὰρ ἐδίδαξεν

τὸν Πᾶνα.

699 Νύσια Κνώσια ἐν Νυσίᾳ καὶ ἐν Κνωσῷ ἐπιμελὴς ἡ ὄρχησις· ἢ Νύσια τὰ ἐν τῇ Νύσῃ γινόμενα· ἔστι δὲ αὕτη Διονύσου ἱερὰ καὶ συνᾴδει τῷ Κνώσια· καὶ ἡ Κνωσὸς γὰρ Διονύσου. ἄλλως: τῶν ὀρχήσεων αἱ μέν εἰσι Διονυσιακαὶ αἱ δὲ Κορυβαντικαὶ καὶ ἐνόπλιοι· Νύσιαι οὖν αἱ Διονυσιακαὶ παρὰ τὴν Νύσαν, Κνώσιαι δὲ αἱ Κορυβαντικαί· Κνωσὸς γὰρ πόλις Κρήτης, ἐν τῇ Κρήτῃ δὲ ὑπὸ τῶν Κορυβάντων ἐτράφη ὁ Ζεύς.

τὰ ἐν τῇ Νύσῃ τῷ ὄρει καὶ τὰ ἐν τῇ Κνωσῷ.

700 αὐτοδαῆ αὐτομαθῆ, ἃ ἐκ φύσεως ἔχεις, οὐ διδακτά· τῶν δὲ ὀρχήσεων ἡ μὲν Βερεκυντιακὴ λέγεται ἡ δὲ Κρητικὴ ἡ καὶ πυρρίχη· Νύσια οὖν αἱ Βερεκυντιακαί — τῆς γὰρ Νυσίας ἐστὶν ἡ Βερέκυντος —, Κνώσια δὲ Κρητικαί.

αὐτομαθῆ, ἃ σὺ σαυτὸν ἐδίδαξας.

ἰάψῃς ἐπιβάλῃς ἢ συλλάβῃς ἡμῖν.

701 νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι ἀναγκαίως καὶ ἡ αἰτία τῆς ὀρχήσεως ἵνα μὴ δοκῇ ἀλόγως ἐπὶ τοῦτο ἀπαντᾶν.

702 ἐν τῷ Ἰκαρίῳ πελάγει κεῖται ἡ Δῆλος.

703 μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων παραγένοιτο δὲ καὶ ὁ Ἀπόλλων διὰ τοῦ Ἰκαρίου πελάγους τουτέστιν ἀπὸ τῆς Δήλου καὶ συνείη μοι εὔφρων, εὔγνωστος, φανερὸς ὢν καὶ δῆλος ὅτι φιλεῖ με.

ὁ ἄναξ Ἀπόλλων.

705 εὔφρων φίλος.

706 ἀπ᾽ ὀμμάτων Ἄρης ὁ Αἴας ὁ Ἀρήιος· ἢ Ἄρης ὁ πόλεμος ὁ περὶ τὸν Αἴαντα ἔλυσεν ἡμῶν τὸ σκότος καὶ τὴν κατήφειαν.

ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ Αἴαντος.

Ἄρης ἡ λύσσα, ἡ μανία.

708 νῦν, ὦ Ζεῦ, πάρα λευκόν νῦν πάρεστιν ἡμέρα λαμπρὰ ἡμῖν ὥστε ἐγγίσαι τῶν νεῶν· πρότερον γὰρ ἐξετρεπόμεθα ἐπιμίγνυσθαι τοῖς Ἕλλησι διὰ τὴν αἰδῶ.

709 πελάσαι ὥστε πελάσαι ἐπὶ τῶν νεῶν.

710 θοᾶν κατὰ τῶν θοῶν.

ὅτ' Αἴας λαθίπονος ὅτε δὴ ὁ Αἴας πάρεστιν ἐκ μετανοίας ἐπὶ τὸ σέβειν τοὺς θεοὺς καὶ κατατίθεσθαι τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς Ἀτρείδας.

712 πάνθυτα πάνσεπτα.

ἐξήνυσεν ἐξεπλήρωσεν.

714 τὰ ὑπὸ τοῦ Αἴαντος διὰ πολλῶν εἰρημένα διὰ βραχέων διεξῆλθεν.

φλέγει ζωπυρεῖ.

715 ἀναύδητον ἀπόρρητον, ἀνέλπιστον, ἄλεκτον.

716 εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων ὁπότε ἐξ ἀνελπίστων καὶ μεγάλων νεικέων ὁ Αἴας μετεπείσθη καὶ μετεβλήθη τὴν ψυχὴν τοῖς Ἀτρείδαις ἀπὸ τῆς ἔχθρας.

717 μετανεγνώσθη μετεπείσθη, μετεβλήθη καὶ πέπαυται τοῦ θυμοῦ.

718 Ἀτρείδαις ἐπὶ τοῖς Ἀτρείδαις.

719 ἄνδρες φίλοι ἄγγελος ἥκει ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ἀγγέλλων τὴν παρουσίαν τοῦ Τεύκρου· θαυμαστὴ δὲ ἡ εἴσοδος τούτου τοῦ ἀγγέλου· τοῦ Αἴαντος ἔξω ἑαυτὸν διαχειρουμένου οὐκ εἶχον οὔτε οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ οὔτε ἡ Τέκμησσα γνῶναι τὸ πραχθέν· πιθανῶς οὖν ὁ ἄγγελος ἀπαγγείλας παρασκευάζει αὐτοὺς ἐξιέναι κατὰ ζήτησιν καὶ οὕτως ἐπιτεύξονται τῷ πτώματι· δεξιῶς δὲ καὶ τὸ τὸν Κάλχαντα μαθεῖν· οἰκεῖον γὰρ τῷ μάντει· καλῶς δὲ καὶ τὰ τῆς σκηνῆς ἐσκεύασται· Αἴαντος γὰρ καταλιπόντος προῆλθεν ὁ ἄγγελος εἶτα τοῦ χοροῦ τὴν σκηνὴν ἐάσαντος διὰ τὴν ζήτησιν ἔξεισιν ὁ Αἴας ἐπὶ τὴν πρᾶξιν, τῷ δὲ θεατῇ οὐδὲν ἀργὸν περιλείπεται πεποικιλμένης διαφόρως τῆς ἐν τῇ σκηνῇ προσωποποιίας.

720 Μυσίων ἀντὶ Θρᾳκικῶν· μέρη γὰρ τῆς Θρᾴκης πολλὰ περὶ τὴν Μυσίαν.

721 κρημνῶν τῶν χωρίων.

στρατήγιον τὸ στρατόπεδον Ἀττικῶς.

722 κυδάζεται λοιδορεῖται, ὑβρίζεται ὑπὸ πάντων· καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἀμύκῳ
Ἄμυκε, μὴ κύδαζέ μοι τὸν πρεσβύτερον ἀδελφὸν
καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἰφιγενείᾳ
οὔ τοι γυναιξὶ δεῖ κυδάζεσθαι· τί γάρ;
ἀρσενικῶς δὲ ὁ κῦδος ἐπὶ τῆς ὕβρεως.

λοιδορεῖται.

725 ἥρασσον ἔκρουον, ἔπληττον, ἐβλασφήμουν πάντες ὁμοφρονοῦντες.

ἔπλησσον.

727 ἀποκαλοῦντες Ἀττικὸν ἔθος τὸ ἐπιφέρειν ἑνικοῖς πληθυντικὰ καὶ ἀνάπαλιν ὡς καὶ νῦν οὔτις ἔσθ' ὃς οὐχὶ ἔλεγε ξύναιμον αὐτὸν ἀποκαλοῦντες.

ὡς οὐκ ἀρκέσοι ἐπὶ τοῦ Τεύκρου, ὡς οὐκ ἀρκέσοι ἑαυτῷ τὸ μὴ λιθόλευστος γενέσθαι, ὡς οὐ κωλύσοι αὐτὸν καταλιθωθῆναι.

κωλύσοι.

730 διεπεραιώθη διειλκύσθη, διῆλθεν.

ἐγυμνώθη· εἰ μὴ γὰρ εἰς πέρας ἑλκυσθῇ οὐκ ἐξέρχεται.

731 λήγει δ' ἔρις δραμοῦσα ἡ ἔρις εἰς πολὺ δραμοῦσα καὶ προκόψασα ἔστη τῇ συναντήσει τοῦ λόγου τῶν γερόντων· ἐκ τῆς Ἀχιλλέως δὲ πρὸς Ἀγαμέμνονα ἀρχῆς παραγέγραπται καὶ ὥσπερ ὁ Νέστωρ ἐκεῖ διαλλάσσει οὕτως καὶ νῦν οἱ γέροντες· ἡ ἔρις οὖν προκόψασα προσωτάτω λήγει ἐκ συναλλαγῆς τοῦ λόγου τῶν γερόντων οἷον ἐκ τῆς ὁμιλίας.

732 ἐν ξυναλλαγῇ λόγου τῇ ἀμοιβῇ τοῦ λόγου καὶ συμβιβάσει.

735 ἐν συντόμῳ· οὐκ ἀναγκαῖον γὰρ διλογεῖν περὶ ὧν ἤκουσεν ὁ ἀκροατής.

736 νέοισιν καινοῖς.

ἐγκαταζεύξας συνθείς, ἁρμόσας.

737 ἰοὺ ἰοὺ εἰδὼς ἀπὸ τοῦ μάντεως ὅτι κακὸν αὐτῷ γίνεται τοῦτο προαναφωνεῖ.

739 ἢ ἤπερ· φησὶ δὲ ὅτι οὐκ ἐβράδυνα παραγενόμενος ἀλλὰ βραδέως ἐπέμφθην.

740 τί δ' ἐστὶ χρείας οἷον τί σοι λείπει ὅπερ σπάνιόν ἐστι πρὸς τὴν χρείαν τὴν νῦν; ἐσπάνιζε δὲ τὸ ἄμεινον εἶναι πρὸ ὀλίγου αὐτὸν παραγεγονέναι· καὶ ἐν Σιμωνίδῃ ἐπὶ τοῦ πρὸς Αἰγέα ἀγγέλου πεμφθέντος
βιότου κέ σε μᾶλλον ὤνασα πρότερος ἐλθών.

χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον δεόμενον τῆς τοῦ Αἴαντος παρουσίας.

741 τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα ἀναγκαίως διηγεῖται ὁπότε ἔγνωκεν ἀπόντα τὸν Αἴαντα· ἔδει γὰρ δηλωθῆναι τῷ θεάτρῳ.

744 ὡς καταλλαχθῇ χόλου πιθανῶς ὡς πολῖται χόλον καὶ οὐ μανίαν λέγουσιν· οἴχεται οὖν τραπεὶς πρὸς τὸ κέρδιστον τῆς γνώμης ὅπως τὴν ἔχθραν κατάθηται καὶ διαλλαχθῇ τοῖς θεοῖς ἀπὸ τοῦ χόλου.

χόλου τοῦ τῶν θεῶν χόλου.

745 ἐπίσταται γὰρ διὰ τὸ ἀκηκοέναι τὰ παρὰ τοῦ Κάλχαντος.

746 εἰς παροιμίαν ὁ στίχος παρῆκται ἣν καὶ Ἀριστοφάνης ἀναγράφει.

748 τοσοῦτον ἀντὶ μέχρι τούτου.

750 Ἀτρειδῶν δίχα πάνυ ἀξιοπίστως ὅτι οὐκ ἀντικρὺς τῶν βασιλέων ὁ μάντις διελέγετο ἀλλ' ἐν ἀπορρήτῳ κατ' εὔνοιαν τοῦ Αἴαντος.

752 κἀπέσκηψε ἐνετείλατο.

756 ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν τῇδε θἠμέρᾳ πιθανῶς ὡς μάντις τὴν αἰτίαν λέγει τῆς μανίας· κατ' ἀρχὰς γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ οὐδὲν τούτων προεῖπεν.

758 τὰ γὰρ περισσὰ τὰ παρέλκοντα καὶ ἀχρήσιμα καὶ πέρα τοῦ μέτρου, τὰ χωρὶς δικαίου.

760 περιίσταται ὁ νοῦς εἰς τὸ γνῶθι σαυτόν.

762 ἀπ᾽ οἴκων ἀπὸ τῶν οἴκων τῶν πατρικῶν.

παρατήρει κἀνθάδε τὴν προσθήκην τοῦ ποιητοῦ ὅτι προσῆψε τῷ Αἴαντι γλωσσαλγίαν μονονουχὶ θεραπεύων τὸν θεατὴν μὴ ἄχθεσθαι τῇ συμφορᾷ τοῦ Αἴαντος· προσῳκειωμένοι γὰρ ἤδη τῇ ἀρετῇ αὐτοῦ σχεδὸν καὶ τῷ ποιητῇ ὀργίζονται.

767 τὸ ὁμοῦ ἀντὶ τῆς σύν, τὸ δὲ ἑξῆς θεοῖς ὁμοῦ.

768 κράτος νίκην.

769 κείνων τῶν θεῶν.

775 ἵστω ἀντὶ ἵστασο.

ἡ καθ᾽ ἡμᾶς μάχη.

776 ἀστεργῆ ἀμάλακτον, ἀδιάθετον.

778 ἀλλ᾽ εἴπερ ἔστι τῇδε θἠμέρᾳ εἰ παρέλθοι ταύτην τὴν ἡμέραν σῳθείη· μέχρι γὰρ τῆς σήμερον παρατείνειν τὴν ὀργὴν τῆς θεοῦ.

780 ὁ δ᾽ εὐθὺς ἐξ ἕδρας ἅμα μὲν διὰ τὸ ἀξιόπιστον τοῦ προσώπου ἅμα δὲ ὡς μὴ δοκοίη δι᾽ ἀπέχθειαν ταῦτα λέγειν· διὰ πάντων δὲ διδάσκει ὅτι κρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων ἡ εἱμαρμένη καὶ γνῶναι μὲν τὰ ἐσόμενα διὰ τῆς μαντικῆς ἐστιν οὐ μὴν καὶ φυλάξασθαι δυνατόν.

781 ἐπιστολὰς ἐντολάς.

784 ὦ δαΐα Τέκμησσα τίνος ἕνεκεν οὐκ ἐποίησεν ἐξιοῦσαν τὴν Τέκμησσαν ἵνα μετὰ τοῦ χοροῦ ἀκούσῃ τὰ περὶ τοῦ Αἴαντος ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις δράμασιν, ἔν τε Ἠλέκτρᾳ καὶ Οἰδίποδι ἅμα τῷ χορῷ τὰς τῶν γυναικῶν προόδους ποιεῖ ἵνα μὴ δισσολογῶσιν οἱ ἄγγελοι; ῥητέον οὖν ὅτι ὁ Αἴας ἐκέλευσεν αὐτὴν κατ᾽ οἶκον εὔξασθαι τοῖς θεοῖς εἰπὼν
καὶ δῶμα πάκτου·
οὐδὲ μὴν αἰχμαλώτου σχῆμα ἔχουσαν ἔδει συνεχῶς ἐξιέναι μάλιστα ἐν τοιούτῳ καιρῷ ἠγρυπνηκυῖαν καὶ παρηκολουθηκυῖαν τῇ τοῦ Αἴαντος

μανίᾳ· ἔδει οὖν μέγα τι φανῆναι τὸ ἐξάγον αὐτὴν διὸ πρὸς τὸν χορὸν ἐδέησε πρῶτον εἰπεῖν οἳ ὡς ἐπὶ μεγάλῃ προφάσει ἐκκαλοῦσιν αὐτήν· ἄλλως τε οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ οἰκειότεροί εἰσιν ὡς πολῖται τοῦ Αἴαντος ὥστε καὶ ὁ ἄγγελος καλῶς οὐκ ἐζήτησε μεῖζον πρόσωπον ἀλλὰ τὸν Αἴαντα οὐ καταλαβὼν ἔνδον πρὸς τὸν χορόν φησιν· εἰς ἀνάγκην δὲ γεγονὼς ὁ ποιητὴς τοῦ διλογῆσαι οὐδαμοῦ προσκορὴς ἐγένετο ἀλλὰ τὰ δεύτερα διὰ βραχέων ἐξήνεγκεν. ἄλλως, ὦ δαΐα: δήια πεπονθυῖα ἢ κατακεκομμένη, καταπεπολεμημένη, κεκακωμένη. ὦ δύστηνε, ὦ πεπολεμημένη καὶ ἀθλία· ἀπρεπὲς γὰρ αὐτὴν πολεμίαν ἀποκαλεῖν· καὶ Αἰσχύλος ἀντὶ τοῦ ἀθλία κέχρηται τῇ λέξει.

δάιον κοινῶς τὸ πολέμιον, Ἀττικῶς τὸ δύστηνον.

785 θροεῖ λέγει.

786 ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ ἅπτεται τῶν ἀναγκαίων, τοῦ χρωτός· καὶ ἔστι παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπικινδύνων πραγμάτων ξυρεῖ ἐν χρῷ· ἐνίοτε γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἐφάπτεται ὁ σίδηρος. ἄλλως: μέχρι βάθους ἐφικνεῖται ὥστε μὴ χαίρειν· τὸ δὲ τινὰ παρέλκεται.

τοῦτο τοῦτο τὸ πρᾶγμα.

787 τί μ᾽ αὖ τάλαιναν πρὸς τὸ Εὐριπίδου ἐν Δίκτυϊ
τί μ᾽ ἄρτι πημάτων λελησμένην
ὀρθοῖς;

788 ἀτρύτων πολυτρύτων.

ἐξ ἕδρας ἀνίστατε οὐκοῦν διὰ τὸ κεκμηκέναι καὶ ἀναπαύσεως δέεσθαι ἔνδον διέτριβεν καὶ τὴν πρόφασιν τοῦ μὴ προϊέναι διασαφεῖ.

790 ἤλγησ᾽ ἀλγεινῶς ἤκουσα.

791 τί φής, ὦνθρωπε περιπαθῶς ἀναβοᾷ πυθομένη ὅτι ἀγγέλλει τις νεώτερόν τι περὶ τοῦ Αἴαντος· ἴδιον δὲ τῶν φίλων τὸ τὰ χείρω ἀεὶ ὑπονοεῖν.

μῶν ὀλώλαμεν; τοιαῦτα γὰρ ἔλεγεν, ὅτι συναπολοῦμαί σοι ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς.

792 οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν πρὸς τὸ μῶν ὀλώλαμεν ἐπήγαγεν ὁ ἄγγελος περὶ τοῦ Αἴαντος μόνου· οὐ γὰρ τοιοῦτός ἐστιν ὁ καιρὸς ὥστε σοφίζεσθαι καὶ τὰς φωνὰς ἐξετάζειν· καλῶς δὲ τὸ θαρσῶ· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς οἶδεν ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ Κάλχαντος ἀγωνιᾶν φησιν.

794 ὥστε μ᾽ ὠδίνειν ἐμφαντικῶς τὸ ὠδίνειν· οἰκεῖον γὰρ γυναικί, χαλεπώτατον δὲ τῶν γυναικείων πόνων ἡ ὠδίς.

796 ὕπαυλον ἐνδόμυχον, ὑπὸ τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς.

797 κἀπὶ τῷ; ἐπὶ τίνι, διὰ τί;

798 πάρεστ᾽ ἐπιδημεῖ.

799 φέρειν ἀντὶ εἶναι.

801 καθ᾽ ἡμέραν τὴν νῦν ἀμφιβόλως, ἤτοι μαθὼν κατὰ τὴν νῦν ἡμέραν ἢ ὅτι κατὰ τὴν νῦν ἡμέραν τεθνήξεται.

802 ὅτ᾽ αὐτῷ θάνατον ἢ βίον εἰ μὲν ἔνδον μένει σῳθήσεται εἰ δὲ μὴ ἀπόλλυται· διὰ τούτου δὲ τὸ διττὸν τοῦ μοιριδίου δηλοῖ ὡς καὶ Ὅμηρος διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.

803 πρόστητ᾽ ἀναγκαίας τύχης ἐπίκουροι γένεσθε τῆς κατεπειγούσης δυστυχίας.

804 οἱ μὲν Τεῦκρον ἐν τάχει πιθανῶς καὶ Τεῦκρον μεταπέμπεται ἵνα μὴ δεήσῃ ἄγγελον πέμπειν ὅταν ἐπιτύχωσι τῷ σώματι.

805 ἑσπέρους δυτικούς, ἀγκῶνας δὲ τὰς ἄκρας τῶν ὀρῶν τὰς πρὸς δύσιν.

ἀντηλίους ἀνατολικούς.

807 ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτός οἷον δι᾽ ὧν εὐνοϊκῶς ἔπραξα εἰς αὐτὸν καταφρονήσας ἠπάτησέ με.

808 τῆς παλαιᾶς χάριτος τῆς τοῦ γάμου καὶ τῆς συνουσίας.

809 οἴμοι, τί δράσω περιπαθῶς ἐφάψασθαι τῆς ζητήσεως καὶ τῷ τέκνῳ κελεύει καὶ ὥσπερ ἀπολογουμένη ὅτι καταλιμπάνει αὐτόν· φησὶν οὖν ἐν

ἀπόρῳ γενομένη, τί δράσω; οἷον πῶς μόνον σε καταλίπω;

810 ὅποιπερ ἂν σθένω οἷον τῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλείψω καὶ εἰ τῷ σώματι ἀδυνατῶ.

813 χωρεῖν ἕτοιμος μετακινεῖται ἡ σκηνὴ τοῦ χοροῦ ἐξελθόντος· ἀναγκαία δὲ ἡ ἔξοδος ἵνα εὕρῃ καιρὸν ὁ Αἴας χειρώσασθαι ἑαυτόν.

815 ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν μετάκειται ἡ σκηνὴ ἐπὶ ἐρήμου τινὸς χωρίου ἔνθα ὁ Αἴας εὐτρεπίσας τὸ ξίφος ῥῆσίν τινα πρὸ τοῦ θανάτου προφέρεται ἐπεὶ γέλοιον ἦν κωφὸν εἰσελθόντα περιπεσεῖν τῷ ξίφει· ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς σπάνια· εἰώθασι γὰρ τὰ πεπραγμένα δι᾽ ἀγγέλων ἀπαγγέλλειν· τί οὖν τὸ αἴτιον; φθάνει Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις τὴν ἀναίρεσιν Αἴαντος δι᾽ ἀγγέλου ἀπαγγείλας· ἴσως οὖν καινοτομεῖν βουλόμενος καὶ μὴ κατακολουθεῖν τοῖς ἑτέρου ..... ὑπ᾽ ὄψιν ἔθηκεν τὸ δρώμενον ἢ μᾶλλον ἐκπλῆξαι βουλόμενος· εἰκῇ γὰρ κατηγορεῖν ἀνδρὸς πάλαι οὐχ ὅσιον· πήξας δὲ τὸ ξίφος ταῦτά φησι· σφαγέα δὲ λέγει ἢ τὸν καιρὸν τοῦ ἀποθανεῖν ἢ τὸν διὰ τῆς σφαγῆς θάνατον.

ᾗ τομώτατος ἀντὶ ὅπου· πρέπον γὰρ ἂν εἴη τῷ ἀπηυδηκότι ἀλογίστως ἰέναι ἐπὶ τὸ προκείμενον· ἔπεται δὲ τῷ λόγῳ ὅτι τοῖς καρτερικοῖς καὶ ἄπαξ κρίνασι περί τινος οὐ γίνεται ἀναβολὴ οὐδὲ μετάνοια.

818 μάλιστα μισηθέντος μεγαλόφρων ὁ Αἴας καὶ μέχρις ἐσχάτης ὥρας μισῶν τοὺς βαρβάρους· ὅτι δὲ δῶρον εἶπεν ξένων ἐπήνεγκεν — ξένιον γὰρ λέγομεν τὸ δῶρον τὸ παρὰ ξένων διδόμενον — εἶτα προσέθηκεν ἐμοὶ μάλιστα μισηθέντος.

819 πέπηγε δ᾽ ἐν γῇ πολεμίᾳ πρόδηλον μὲν ὅμως διὰ τὸ περιπαθές, ὅτι ἐν πολεμίᾳ γῇ ὑπὸ δυσμενοῦς ἀπόλλυμαι.

820 θηγάνῃ ἀκόνῃ ὅθεν καὶ τὸ θήγειν ἀκονᾶν.

821 περιστείλας διαχειρισάμενος, περισφίγξας ἐν τῇ γῇ.

822 λείπει τὸ ὥστε, ὥστε διὰ τάχους θανεῖν.

823 εὐσκευοῦμεν καλῶς παρεσκευάσμεθα καὶ ἔχομεν πάντα ὧν δεῖ πρὸς θάνατον.

ἐκ δὲ τῶνδε οἷον τὸ δὲ μετὰ ταῦτα.

828 νεορράντῳ προσφάτῳ.

829 καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του καταγέλαστος, φασίν, ὁ Αἴας μὴ τῶν κυνῶν ἢ τῶν οἰωνῶν τὴν αἰκίαν ὑποστελλόμενος ἀλλὰ τὴν θέαν τῶν Ἑλλήνων· ῥητέον οὖν ὅτι ἰδίωμα τῶν ἀνθρώπων τὸ μὴ βούλεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἐναβρύνεσθαι αὐτοῖς καὶ τούτου μόνου ἀντιποιοῦνται.

831 τοσαῦτά σ', ὦ Ζεῦ, προστρέπω γράφε τοσαῦτά σοι· προστρέπω δὲ ἱκετευτικῶς λέγω· προστρόπαιοι γὰρ οἱ ἱκέται.

ἱκετεύων ἐπιτρέπομαι.

832 πομπαῖον τὸν ψυχοπομπόν.

εὖ με κοιμίσαι θαυμαστῶς καὶ γενναίως κοιμίσαι εἶπεν ὡς ἐπὶ ὕπνου τὸν θάνατον· καὶ Ὅμηρος
κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον.

833 ξὺν ἀσφαδάστῳ ἀσκαρίστῳ καὶ σπασμὸν μὴ ἔχοντι ἀντὶ συντόμῳ ὥστε καιρίας τῆς πληγῆς γενομένης μὴ προσγενέσθαι σπασμὸν μηδὲ πολλὴν ἐν τῷ θανάτῳ διατριβήν· καὶ παρ' Εὐριπίδῃ
ὁ δ' ἐσφάδαζεν οὐκ ἔχων ἀπαλλαγάς·
σφαδάζειν δὲ ἔλεγον τὸ σπᾶσθαι καὶ σφακελίζειν· παραδεδομένον δὲ κατὰ ἱστορίαν ὅτι κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην μόνην τρωτὸς διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τῇ λεοντῇ αὐτὸν σκεπάσαντα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέπαστον ἐᾶσαι διὰ τὸν γωρυτὸν ὃν περιέκειτο· φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ Αἰσχύλος ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο
οὐδαμῇ ἐνδιδόντος τοῦ χρωτὸς τῇ σφαγῇ
τόξον ὥς τις ἐντείνων
πρὶν δή τις, φησί, παροῦσα δαίμων ἔδειξεν αὐτῷ κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῇ σφαγῇ· ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐριθεῦσαι μέν τι ὡς πρεσβυτέρῳ μὴ

βουληθεὶς οὐ μὴν παραλιπεῖν αὐτὸ δοκιμάζων ψιλῶς φησι
πλευρὰν ἀναρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ
κατὰ τί τὴν πλευρὰν μὴ εἰπών.

835 τὰς ἀεί τε παρθένους μυθικόν ἐστι τὸ λέγειν τὰς Ἐρινύας ἀειπαρθένους, νῦν δὲ τὰς ἀδωροδοκήτους καὶ οὐχὶ χρανθῆναι δώροις δυναμένας ὑπὸ τῶν ἀδικούντων.

837 τανύποδας τὸ τανύποδας τῷ μαθεῖν συναπτέον οἷον ταχέως μαθεῖν τὸ κατ᾽ ἐμὲ καὶ μὴ ἀμελῆσαι ἐπεξελθεῖν τὸν ἐμὸν φόνον· τὸ γὰρ τεῖναι τοὺς πόδας ἐστὶ τὸ βαδίσαι· ἢ καθ᾽ ἑαυτὸ τὸ τανύποδας λεκτέον, τὰς πανταχοῦ τεινούσας τοὺς πόδας.

τὰς ἀκοπιάστως ἐπιούσας.

841 τὼς αὐτοσφαγεῖς ταῦτα νοθεύεσθαί φασιν ὑποβληθέντα πρὸς σαφήνειαν τῶν λεγομένων.

τοῦτο ἀπέβη τῷ Ἀγαμέμνονι· ὑπὸ γὰρ τῶν φιλτάτων ἀπώλετο.

844 τὸ ἑξῆς, γεύεσθε πανδήμου στρατοῦ, μὴ φείδεσθε.

845 σύ τ᾽, ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανόν ὑπερβολικῶς· εἰώθασι γὰρ περὶ τῶν δεινῶν λέγειν ὅτι ἐπικαλυψάμενος ὁ ἥλιος τὰ τοιαῦτα παρέρχεται, ὁ δὲ πρὸς τὸν ἥλιόν φησι, καὶ ἀπάγγειλον ἐποπτεύσας τοῖς γονεῦσι τὰ πεπραγμένα.

849 τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ καὶ ταῦτα περιπαθῆ καὶ ἀνθρώπινα· ὅρα γὰρ ὅτι καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου τὴν μητέρα μεταπέμπεται ὅπου καὶ πάνυ οἰκτρῶς αὐτὴν ἀνακαλεῖ
καλεῖ δὲ τὴν τάλαιναν·
ὡς ἀντιλαμβανόμενος δὲ ἑαυτοῦ ἐπάγει

ἀλλ᾽ οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην.

οἱ μὲν τῇ θρεψαμένῃ οἱ δὲ καὶ ἐπὶ τὸ σαφέστερον.

854 ἐπίσκεψαι σκόπησον.

860 ἑστίας βάθρον δύναται καὶ τὸ κράτος νοεῖσθαι καὶ ὁ τόπος καὶ ἡ βάσις τῆς ἑστίας.

861 κλειναί τ' Ἀθῆναι τῶν Ἀθηναίων μέμνηται διὰ τὴν συγγένειαν καὶ ὅτι ἐν Ἀθήναις ὁ ποιητὴς ἠγωνίζετο ταῦτά φησιν ἐπισπώμενος αὐτοὺς εἰς εὔνοιαν.

τὸ σύντροφον γένος οἱ ὁμήλικες.

862 κρῆναί τε ποταμοί θ' οἵδε καὶ τὰ Τρωικά
καὶ ἐν ἀρχῇ ἔφη
πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι·
ἐπὶ δὲ τῷ τέλει καὶ τὰς κρήνας καὶ τοὺς ποταμοὺς καλεῖ παρ' οἷς μέλλει τελευτᾶν· καὶ ἔστιν εὐσεβοῦς ἀνδρὸς ἐξευμενίζειν πρὸ τοῦ θανάτου θεούς, τόπους, χώραν, πατρίδα, ἀδελφὸν ὥστε μετ' εὐμενείας ἀποθανεῖν· ἴσως δὲ καὶ ἐπιμαρτυρόμενος λέγει.

864 τοῦθ' ὑμῖν Αἴας περιπαθῶς καὶ τὸ ὄνομα ἀνακαλεῖται· δεῖ δὲ ὑπονοῆσαι ὅτι περιπίπτει τῷ ξίφει καὶ δεῖ καρτερόν τινα εἶναι τὸν ὑποκριτὴν ὡς ἄξαι τοὺς θεατὰς εἰς τὴν τοῦ Αἴαντος φαντασίαν ὁποῖα περὶ τοῦ Ζακυνθίου Τιμοθέου φασὶν ὅτι ἦγε τοὺς θεατὰς καὶ ἐψυχαγώγει τῇ ὑποκρίσει ὡς Σφαγέα αὐτὸν κληθῆναι.

θροεῖ λέγει.

866 πόνος πόνῳ πόνον φέρει λείπει ἡ πρὸς ἵν' ᾖ ὁ πόνος πρὸς τῷ πόνῳ πόνον φέρει· καὶ ἔστι τὸ μὲν πόνος πόνῳ ἀρχαϊκὸν ὡς ἔργον ἐπ' ἔργῳ τὸ δὲ δεύτερον πόνον κοινῶς οἷον κάματον. ἄλλως: οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ προΐασιν ὥσπερ ἐκ διαφόρων τόπων κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην εἴσοδον ζητοῦντες τὸν Αἴαντα καὶ ἡ Τέκμησσα ἐξ ἄλλων ἥτις καὶ πρώτη ἐπιτυγχάνει τῷ πτώματι· ὁ δὲ νοῦς, ὁ πόνος ἐπὶ πόνῳ πόνον φέρει ὡς Ὅμηρος
πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικται
καὶ ἐν Τραχινίαις
νὺξ γὰρ εἰσάγει
καὶ νὺξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.

869 κοὐδεὶς ἐπίσταται οὐδεὶς οἶδέ με τόπος συμμαθεῖν οἷον μεμαθηκότα τὸ γεγονὸς οὐδείς με οἶδεν τόπος ἀλλὰ μάτην περιῆλθον· ἢ συμμαθεῖν ἀντὶ τοῦ διδάξαι, εἰς μάθησιν ἀγαγεῖν τοῦ ζητουμένου.

870 ἰδού, ἰδού πιθανὰ ταῦτα καὶ σχεδὸν τῆς ἀληθείας ἐγγύς, τὸ δὲ δοῦπον ἐλπίζοντες τῷ σώματι περιπεσεῖν.

872 κοινόπλουν ὁμιλίαν ἢ συνναῦται, ἐπὶ τῆς αὐτῆς νηὸς πλεύσαντες ἢ τροπικῶς τὸν αὐτὸν ἡμῖν πλοῦν ἐσταλμένοι πρὸς τὴν ζήτησιν.

879 ὅλος ὁ χορὸς εἰς ἓν συνελθὼν ταῦτά φησιν.

τίς ἂν φιλοπόνων ἁλιαδᾶν τίς τῶν ἁλιέων τῶν ἀεὶ ἀγρυπνεῖν εἰθισμένων διὰ τὴν ἄγραν ἢ τίς θεὰ Ὀλυμπιὰς ἢ ποταμῶν ἴδρις τουτέστι Ναΐς ἀπαγγείλαι εἴ που λεύσσει τὸν ὠμόθυμον;

φιλοπόνων τῶν εἰθισμένων πονεῖν.

883 ῥυτῶν τῶν ῥεόντων παρὰ τὴν ῥύσιν.

884 Βοσπορίων τῶν εἰς τὸν Βόσπορον ῥεόντων Τρωικῶν ποταμῶν· δύο δέ εἰσι Βόσποροι, ὁ μὲν κατὰ τὴν Προποντίδα ὁ δὲ Θρᾳκικὸς ὥς φησι Φιλέας.

887 ἀπύοι εἴποι.

σχέτλια γὰρ ἐμέ δεινὰ γὰρ πράγματα ἐμὲ τὸν ἐπιπόνως πλανηθέντα μὴ εὐθυδρομῆσαι εἰς τὸ τῆς ζητήσεως μέρος καθ' ὃ ὁ Αἴας ἐποιήσατο τὴν ἔφοδον· τοῦτο γὰρ ἂν εἴη οὔριον.

890 ἀλλ' ἀμενηνόν ἐφ' ἑαυτοῦ, οὐκ ἐπὶ τοῦ Αἴαντος, σχέτλια ἂν εἴη μὴ ἐπιτετυχηκέναι αὐτῷ ἀλλ' ἠσθενηκέναι με τῇ ζητήσει.

891 ἰὼ Τέκμησσα βοᾷ ἐπιτυχοῦσα τῷ σώματι, φαίνεται δὲ οὐδέπω ἔνοπτος οὖσα τῷ χορῷ.

892 πάραυλος ἐγγὺς παρὰ τὴν αὐλὴν ἢ θρηνητικὴ παρὰ τοὺς αὐλούς.

παρατεταμένη.

893 ἰὼ τλήμων τοῦτο ἐν τῷ ἐμφανεῖ γενομένη ὅπερ δηλοῖ ὁ χορός.

899 κρυφαίῳ ἀποκεκρυμμένῳ, εἰσδεδυκότι εἰς τὸ σῶμα, τὸ δὲ περιπτυχὴς κυριώτατα μὲν ὠνόμασται ἡμῖν δὲ δυσμετάβλητον, τινὲς δὲ περικεκυλισμένος.

τῷ λαθραίως τῶν φίλων γεγονότι.

900 ἐν πρώτοις περὶ ἑαυτῶν ὀλοφύρονται.

902 τόνδε συνναύταν ἀντὶ ἐμὲ τὸν χορόν· συνήθως.

906 ἐν γάρ οἱ χθονί αὐτὸ τὸ σχῆμα, φησί, δηλοῖ ὅτι ὑφ' ἑαυτοῦ ἀνῃρέθη· πᾶν δὲ ἀμυντήριον καὶ δόρυ καὶ ἔγχος καλοῦσιν οἱ νεώτεροι· περιπετὲς δὲ ᾧ περιέπεσεν· τοῦ δὲ θεατοῦ εἰδότος τὸν τρόπον τῆς ἀναιρέσεως ἔδει καὶ τὸν χορὸν καὶ τὴν Τέκμησσαν μὴ πολυπραγμονῆσαι.

907 πηκτὸν περιπεπηγὸς αὐτῷ.

κατηγορεῖ σημαίνει, λέγει.

909 οἶος ἄρ' αἰμάχθης μόνος ᾑματώθης.

910 ἄφρακτος φίλων ἀφύλακτος, οὐ πεφραγμένος καὶ τετειχισμένος τοῖς φίλοις διὰ τὸ ἀπατηθέντας καταλιπεῖν σε.

911 ὁ πάντα κωφὸς τὸ πάντα εἰς τὴν ἀπάτην· ἐγὼ δέ, φησίν, ὁ ἀναίσθητος κατημέλησα.

912 πᾷ, πᾷ τοῦτο κατ' ἄλλης ἀρχῆς· βουλόμενοι τὸ σῶμα θεάσασθαι τοῦτο λέγουσιν ὃ διακωλύει ἡ Τέκμησσα.

913 ὁ δυστράπελος δυσκίνητος, ἀμετάτρεπτος, δυσμετάθετος, ὃς οὐχ εὗρεν ἐκφυγὴν τῷ πάθει· οὕτω λέγουσιν καὶ δυστράπελον τὸ ὄρυγμα τὸ οὐκ εὐδιάλυτον. ἄλλως: δυστράπελόν φασιν Ἀττικοὶ τὸν ἀμετακίνητον ἐν ὀργῇ ἢ διαθέσει ἢ φιλαργυρίᾳ, τὸν αὐτὸν δὲ καὶ ἀτράπελον.

ὁ δύσκολος.

914 δυσώνυμος ὡς καὶ αὐτὸς λέγει ὁ Αἴας.

916 φάρει καλύψω ἦθος γυναικὸς τὸ μὴ ἀσχήμως δεικνύναι τὸ σῶμα.

παμπήδην παντελῶς, ὅλον τὸ σῶμα.

917 οὐδεὶς ἂν ὅστις καὶ φίλος ὑπερβολικῶς ἐπεὶ οὐκ εἰκὸς ἐν τοῖς δεινοῖς τοὺς φίλους μαλακίζεσθαι.

921 ὡς ἀκμαῖος καίριος, κατὰ καιρόν, παρὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ καιροῦ· καλῶς δὲ ζητεῖ Τεῦκρον ἵν᾽ ἡ κηδεία γένηται ὑπὸ τοῦ συγγενοῦς.

922 συγκαθαρμόσαι περιστεῖλαι.

924 αὔξησις περὶ τὸ πάθος, ὡς καὶ τοὺς δυσμενεῖς ἐλεεῖν.

925 ἔμελλες Ἰακῶς, ἐῴκεις ἄρα καὶ δῆλος ἦς.

926 στερεόφρων οἷον ἐφ᾽ οἷς ἐνόησας καὶ ἤλγεις περιυβρισμένος ὑπὸ τῶν Ἀτρειδῶν ἔμελλες πληρώσειν κατὰ τὰς φρένας τὴν μοῖραν.

ὦδ᾽ ἐξανύσειν τοῦ καινίσειν.

930 πάννυχα καὶ φαέθοντ᾽ κατὰ νύκτα καὶ ἡμέραν.

934 ἄρχων ἀρχηγός, προηγός.

935 ἀριστόχειρ ὁ γενναῖος περὶ τὰ ἀριστεῖα.

938 γενναία ἡ ἰσχυρά.

940 οὐδέν σ᾽ ἀπιστῶ εἰώθασιν ἐν τοῖς πάθεσιν καὶ συγχωρεῖν τοῖς ἀλγοῦσι· φέρει γὰρ τοῦτο καὶ κόρον τοῦ θρήνου καὶ παραμυθίαν.

941 ἀρτίου γνησίου· οὐ γάρ ἐστι χρονικόν.

942 σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτ᾽ ἐστί σοὶ μὲν ταῦτα ἐν δόξῃ καταλαμβάνεται ἐγὼ δὲ σαφῶς ἐπίσταμαι· ἔστι μὲν γὰρ καὶ τῷ χορῷ οἰκειότης πρὸς Αἴαντα ἀλλ᾽ οὐχ ὅσον πρὸς τὴν Τέκμησσαν.

δοκεῖν δοξάζειν.

945 σκοποὶ οἱ Ἀτρεῖδαι.

946 ὤμοι, ἀναλγήτων ἀσυμπαθῶν εἰ τοῦτο πράξειαν· ἢ τῶν μηδόλως ἀλγούντων ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τῶν Ἑλλήνων ἢ πολυαλγήτων, τῶν εἰς

πολλὰ ἄχη ἡμᾶς ἐμβεβληκότων.

γράφε ἰώ μοι· περιπαθῶς δὲ ὁ χορὸς ἀναβοᾷ ἐπὶ τῷ λόγῳ Τεκμήσσης.

948 τῷδ' ἄχει τῇ παρούσῃ συμφορᾷ.

950 οὐκ ἂν τάδ' ἔστη οὐκ ἂν ταῦτα ἐπράχθη οὕτω μὴ θεῶν βουλομένων ὥστε καὶ ταῦτά ἐστι προσδοκᾶν περὶ τῶν Ἀτρειδῶν. ἄλλως: πρὸς τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ χοροῦ
ἀλλ' ἀπείργοι θεὸς
φησίν, οὐκ εἰκὸς συλλήψεσθαι ἡμῖν τοὺς θεοὺς ἐπεὶ οὐδ' ἂν ἐπράχθη ταῦτα.

951 ἄγαν ὑπερβριθές μέγα καὶ βαρὺ ἤνυσαν οἱ πράξαντες τὰ περὶ τὸν Αἴαντα ὅ ἐστιν οἱ αἴτιοι τούτων.

953 φυτεύει ἐφύτευσεν.

954 κελαινώπαν οἷον οὐκ ἐν τῷ φανερῷ ἀλλ' ἐν σκότῳ ἤδη βλεπόμενον καὶ μέλανα καὶ οἷον κεκρυμμένον καὶ δόλιον καὶ οὐχ ἁπλοῦν θυμὸν ἐφυβρίζει· ἔξωθεν δὲ ἡ κατά· τὸ δὲ ἡμᾶς λείπει ἵν' ᾖ κατὰ τὸν θυμὸν ἐφυβρίζει ἡμᾶς.

957 τοῖς μαινομένοις τοῖς διὰ τὴν μανίαν συμβεβηκόσιν.

960 κλύοντες τὰ ἄχη κλύοντες.

962 χ.

ἴσως τοι κεἰ βλέποντα καὶ νῦν βλέποντα εἶπεν ἀντὶ τοῦ ζῶντα διὸ τὸ χ πρόσκειται.

966 ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν μᾶλλον ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν ἤπερ ἐκείνοις γλυκὺς καὶ αὐτῷ γλυκὺς ἐπεὶ ὧν ἐπεθύμει ἔτυχεν· οὐκ ἂν οὖν ἐπεγγελῷεν αὐτῷ οἱ ἐχθροὶ ὡς αὐτοὶ τῆς ἀπωλείας αἴτιοι γενόμενοι.

970 θεοῖς τέθνηκεν θεῶν βουλομένων· οὐ γὰρ οἱ Ἕλληνες τὴν τοιαύτην αἰτίαν αὐτῷ παρέσχον.

974 ἰώ μοί μοι δεῖ γενέσθαι βοὴν ἣν ἀκούσας ὁ χορὸς ἐφίστησι γνωρίζων τὸ φθέγμα τοῦ Τεύκρου βοῶντος.

976 ἐπίσκοπον μέλος σημαντικόν, ἔφορον, οὐχ ἡμαρτηκὸς τῆς συμφορᾶς ἀλλ᾽ ἐστοχασμένον.

977 ὦ φίλτατ᾽ Αἴας ἔρχεται μεταπεμφθεὶς ὑπὸ Τεκμήσσης.

978 ἆρ᾽ ἠμπόληκας ἐνεπόλησας, ἐκέρδανας· καὶ ἐπὶ φαύλου λέγεται, τροπικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ περιεποίησας.

982 περισπερχὲς ἀντὶ τοῦ βαρύ.

983 τί γὰρ τέκνον τὸ τοῦδε καὶ πρὶν ἀκοῦσαι τῶν ἐντολῶν ὁ Τεῦκρος ἔδειξεν τὴν περὶ τὸν παῖδα κηδεμονίαν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ φρονίμως.

986 ὡς κενῆς σκύμνον λεαίνης καλῶς τῷ παραδείγματι χρῆται· οἱ γὰρ κυνηγοὶ τηροῦσι τὸν καιρὸν ὁπότε ἔρημοι τῶν μητέρων γίνονται οἱ σκύμνοι.

κεκενωμένης, ἐστερημένης τοῦ συζύγου.

994 ὁδός θ᾽ ὁδῶν πασῶν οὐ λέγει τὴν ἐπὶ τὴν Μυσίαν — ἐπιφέρει γὰρ ἣν δὴ νῦν ἔβην — ἀλλὰ ταύτην ἣν ἦλθεν ἐπὶ τὸ ἰδεῖν τὸν νεκρόν.

998 ὀξεῖα γάρ σου βάξις οὐ κοινῶς τὸ ὀξὺ ἐπὶ τῆς φήμης ἀλλ᾽ ὁρμὴν ἴσχει ἐπὶ τοῖς ἀξιώματι προβεβηκόσι· τὸ δὲ ὡς θεοῦ ἤτοι ὡς ἀπὸ θεοῦ ἢ ὡς περὶ θεοῦ, τοῦτο δὲ πρὸς τὴν φήμην μόνον ἐπεὶ γίνεται βλάσφημον διὰ τῶν ἑξῆς.

1001 ὑπεστέναζον ἴσως ἡσύχως ἐστέναζεν δεδοικὼς τοὺς ἐχθρούς.

1003 ἴθ᾽, ἐκκάλυψον πρὸς τὸν χορόν φησιν ἤ τινα τῶν θεραπόντων· ἡ γὰρ Τέκμησσα ἐπὶ τὸν παῖδα ἀπῄει.

1004 ὦ δυσθέατον ὄμμα ὡς ἀνακαλύψας.

1005 ἀνίας λύπας.

κατασπείρας δαιμονίως καὶ τὸ σπείρας οἷον ἀρχὴν κακῶν παρασχών· ἢ τὸ σπεῖραι ἐπὶ πλήθους κακῶν τακτέον.

1007 τοῖς σοῖς ἐν πόνοισιν ἀρήξαντα μηδαμοῦ.

1008 ἦ που Τελαμών ἅμα μὲν πρὸς τὸ τῆς ἱστορίας ὅτι ἐκβέβληται ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ πιθανὸν τῆς ὑπονοίας.

1010 πῶς γὰρ οὔχ; ὅτῳ πάρα πῶς γὰρ οὗτός με ἡδέως δέξεται ᾧ καὶ εὐτυχοῦντι τὸ προσηνὲς ἄπεστι καὶ ἱλαρόν;

οὔχ; ὅτῳ πάρα οὔχ; ᾧτινι οὐδ' εὐτυχοῦντι πάρεστιν τὸ γελᾶν· εὐτυχοῦντι δὲ εἶπεν οὐκ ἐπὶ τῷ υἱῷ ἐσφαγμένῳ ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις τοῦ υἱοῦ καὶ τῇ ἁλώσει τῆς Τροίας.

1012 ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακὸν οἷον τίνος ἀπόσχοιτο λόγου;

1013 τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα ὡσανεὶ ἐμέ.

1015 ὡς τὰ σὰ ἀντὶ τοῦ ὅπως τὰ σά.

1017 τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος τὸ μὲν δύσοργος ἐκ φύσεως — λέγει γὰρ αὐτὸν ἀεὶ σκυθρωπὸν — τὸ δὲ ἐν γήρᾳ εἰς ἐπίτασιν.

1018 πρὸς οὐδὲν πρὸς οὐδὲν ἀληθὲς ἢ αἴτιον ἐμοί.

1020 λόγοισιν ταῖς τοῦ πατρὸς λοιδορίαις.

1022 πολλοὶ μὲν ἐχθροί πολλοὶ ἐχθροὶ Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες, ὀλίγοι δὲ ὠφελήσιμοι Ἕλληνες.

1024 πῶς ἀποσπάσω πῶς, φησί, τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ ξίφους ἑλκύσω; συμπληρῶσαι δὲ βούλεται καὶ θάπτειν αὐτόν· καλῶς δὲ τῇ μὲν Τεκμήσσῃ περιῆψε τὸ σκεπάσαι αὐτὸν ὡς γυναικὶ τῷ δὲ Τεύκρῳ ὡς ἀνδρὶ καὶ ἀδελφῷ τὸ τὰ δέοντα ποιεῖν περὶ τὸ σῶμα.

1025 τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος τῆς ἀκμῆς τοῦ ξίφους, τῆς ὀξείας εἰς τὸ καίνειν ὡς ὀδούς· ὀδοῦσι γὰρ περιβάλλεται ὀξέσιν· ἀπὸ δὲ τοῦ ἄκρου τὸ ξίφος δηλοῖ.

1030 πρισθεὶς ἐξαφθείς, ἐκδεσμηθείς.

1032 δωρεὰν τὸ ξίφος.

1035 κἀκεῖνον τὸν λῶρον.

1037 καλῶς τὸ φάναι πάντα κατὰ γνώμην θεῶν γίνεσθαι· εἰσὶ γάρ τινες ἑτεροδοξοῦντες.

1038 τάδ᾽ τὸ ἐκ θεῶν μηχανᾶσθαι ταῦτα.

1039 ἐκεῖνα τὰ ἑαυτοῦ δόγματα· γέγονε δὲ τοῦτο καὶ παροιμιακόν.

1041 χὤ τι μυθήσῃ τάχα καὶ ὅ τι μυθήσῃ πρὸς τὴν ἔφοδον Μενελάου τουτέστι τὴν ἄφιξιν ἤτοι πρὸς αὐτὸν Μενέλαον.

1043 ἐξίκοιτ᾽ ἀνήρ πιθανῶς ὅτι οὐ συμπαθήσων πάρεστιν· οὐκ ἀργῶς δὲ τοῦτο ἀλλ᾽ ὥσπερ προπαρασκευάζων τὸν Τεῦκρον.

1044 εἰς ἐναντιολογίαν.

1045 ἀντὶ δι᾽ ὅντινα τὸν ἐπὶ Τροίαν ἐστειλάμεθα πλοῦν.

1047 οὗτος, σὲ φωνῶ ὑβριστικὸν τὸ ἦθος Μενελάου ἴσως ἐκ τῆς συνωμοσίας Ὀδυσσέως.

1048 ὅπως ἔχει ἀντὶ ἄθαπτον.

1050 δοκοῦντ᾽ ἐμοὶ διὰ τὴν ἐξουσίαν οὐ διὰ δικαιολογίαν.

1052 πρῶτον κεφάλαιον ὅτι ἐπίβουλος ἦν τῶν Ἑλλήνων, δεύτερον ὅτι ἀπειθής· ἐντεῦθεν δὲ τὴν πρόφασιν τῆς ἀντιλογίας λήψεται ὁ Τεῦκρος ὅτι οὐκ εἰσὶν αὐτῷ βασιλεῖς οἱ Ἀτρεῖδαι.

1056 ὡς ἕλοι δορὶ γράφε ὡς ἐλοιδόρει.

ὡς ἐλοιδόρει ὡς λοιδορούμενος ἐπηγγείλατο· ταῦτα γὰρ εἶπεν ὁ Αἴας.

1064 χλωρὰν διὰ τὰ ἐκεῖσε φυτά.

1066 στοχάζεται γὰρ ὅτι ὁ Τεῦκρος οὐ δίχα ὀργῆς δέξεται τοὺς λόγους.

1069 παρευθύνοντες ἀντὶ τοῦ τιμωρούμενοι.

1074 καὶ Ἐπίχαρμός φησιν
ἔνθα δέος ἐνταῦθα καὶ αἰδώς.

1079 παρ᾽ Ὁμήρῳ
αἰδομένων δ᾽ ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται.

1084 πάνυ ἀσφαλῶς τὸ καίριον.

1085 ἐὰν ποιοῦντές τι παρὰ φύσιν ἡδώμεθα μὴ ὑπολαμβάνωμεν ὅτι οὐκ ἀντιτίσομεν ἂν λυπώμεθα ἀντὶ δι᾽ ὧν λυπώμεθα· τοῦτο δὲ δηλοῖ ὅτι ὃ οἱ πολλοὶ τιμῶσιν ἡδὺ τοῦτο οὐκ ἔστι παραμένον ἀλλὰ γίνεται μεταβολὴ τῆς ἡδονῆς εἰς λύπην.

1088 αἴθων ὑβριστής οὐχ ἵσταται ἐπὶ τῶν αὐτῶν· ἦν τότε ὑβριστὴς οὗτος ἀλλὰ νῦν ἐν μεταβολῇ γέγονεν καὶ ἡμεῖς οἱ πρότερον κρατούμενοι ὑπ᾽ αὐτοῦ νῦν μέγα φρονοῦμεν.

1091 μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφάς ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς εὐπειθείας ἄριστα ἐγνωμολόγησεν. διάκειται μὲν ὁ χορὸς πρὸς τὸν Τεῦκρον ὑπεσταλμένως δὲ διαλέγεται διὰ τὸ τοῦ βασιλέως ἀξίωμα.

1093 οὐκ ἄν ποτ᾽, ἄνδρες, ἄνδρα πρὸ τῆς ἀντιλογίας βούλεται μαλάξαι τὸν Μενέλαον ὅτι εὐγενὴς ὢν οὐκ ἄξια τῷ γένει ἐξαμαρτάνει· ὁ δὲ λόγος παιδεύει τοὺς εὐγενεῖς μὴ ἁμαρτάνειν.

1097 ἦ κατ᾽ ἐρώτησιν.

1100 ποῦ σὺ στρατηγεῖς πῶς τῷ Αἴαντι προστάσσεις ὁ μὴ τῶν ὑπὸ Αἴαντα ἔχων ἐξουσίαν;

1102 Σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες ὁ λόγος ἅπας ὅτι σύμμαχος ἦλθεν οὐχ ὑπήκοος.

1103 οὐδ᾽ ἔσθ᾽ ὅπου σοὶ τόνδε οὐδ᾽ ἔστιν ὅπου σοὶ πλέον προὔκειτο τοῦτον κοσμεῖν ἀλλ᾽ οὐχὶ σὲ ὑπὸ τούτου κοσμεῖσθαι.

1104 ἢ καὶ τῷδε σὲ γράφε ἢ καὶ τοῦδε σοί.

1105 ὕπαρχος ἄλλων ἀντὶ καὶ αὐτὸς ἑτέροις ὑπετέταξο.

1107 διὰ τῶν σεμνῶν ἐπῶν κόλαζε τοὺς ὑπὸ σέ.

1108 κόλαζ᾽ ἀντὶ τοῦ νουθέτει.

1109 εἶθ᾽ ἄτερος στρατηγός τὸν περὶ τῆς ἐπιβουλῆς λόγον ἀποφεύγει ὡς δυσανάτρεπτον, ἐνδιατρίβει δὲ τῷ ὅτι οὐ πάντων εἰσὶν ἄρχοντες.

1111 οὐ γάρ τι τῆς σῆς ἀντετίθει γάρ τις ὅτι διὰ τὴν Ἑλένην ἡ στρατεία ἐγένετο· ὅπερ οὖν ἔθλιβεν αὐτὸν ἀνεσκεύασεν.

1112 οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ οἱ φιλοκίνδυνοι, οἱ πλήρεις τῶν πόνων, λέγει δὲ τοὺς μισθοφόρους· οὐχ ὥσπερ μισθοφόρος τις ἐπὶ μισθῷ ἐστρατεύσατο.

1113 ἀλλ᾽ οὕνεχ᾽ ὅρκων τῶν γὰρ ἀριστέων συνελθόντων ἐπὶ τὴν τῆς Ἑλένης μνηστείαν ὁ Τυνδάρεως πάντας ὅρκους ἀπήτησεν συναγωνίζεσθαι τῷ γαμοῦντι αὐτὴν καὶ συστρατεύειν εἴ τις ἁρπαγὴ γένοιτο περὶ τὴν Ἑλένην τῷ γήμαντι.

1114 σοῦ δ᾽ οὐδέν ὅλως γάρ σε οὐκ εἶχεν ἐν ἀριθμῷ· πεποιθὼς δὲ Ἀγαμέμνονι ὑβρίζει Μενέλαον· συνᾴδει γὰρ τῷ
Τεῦκρε, φίλη κεφαλή.

1118 οὐδ᾽ αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ὑποτίθησι τῷ Τεύκρῳ παύσασθαι τῆς κατηγορίας καὶ μάλιστα ἐν τοιούτῳ καιρῷ ἐν ᾧ εὐεπιβούλευτός ἐστιν· ἢ τὸ ἐν κακοῖς τοῦτο δηλοῖ, οὐκ ἐπιτρέψει ἡ συμφορὰ ἄλλο τι νῦν πράσσειν ἢ περὶ τὸ ἐνεστὸς κακὸν γίνεσθαι.

1123 κἂν ψιλὸς ἀρκέσαιμι τὰ τοιαῦτα σοφίσματα οὐκ οἰκεῖα τραγῳδίας· μετὰ γὰρ τὴν ἀναίρεσιν ἐπεκτεῖναι τὸ δρᾶμα θελήσας ἐψυχρεύσατο καὶ ἔλυσε τὸ τραγικὸν πάθος.

1126 κτείναντά με ὅσον ἦκεν ἐφ᾽ ἑαυτῷ.

1127 κτείναντα; δεινόν ὁ μὲν εἶπεν ὅσον ἐφ᾽ ἑαυτῷ ὁ δὲ τῆς φωνῆς ἀντιλαμβάνεται· τὸ δὲ τοιοῦτο κωμῳδίας μᾶλλον οὐ τραγῳδίας.

1131 ταῦτα καὶ ἐν Ἀντιγόνῃ.

1135 εἰκότως, φησίν, ἐμίσει σε ἀδικούμενος.

μιᾷ ψήφῳ φησὶ κατακριθῆναι τὸν Αἴαντα ὑπὸ Μενελάου.

1137 καλῶς ἀντὶ τοῦ ἐμπείρως.

1150 ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' καὶ οὗτος αἰνίττεται ὡς ἐφ' ἑτέρου τὸν λόγον ποιούμενος.

1153 ὀργὴν τὸν τρόπον.

1161 οὐδαμῇ ὑπείκει ὁ Τεῦκρος, κἀμοὶ δέ, φησίν, αἴσχιστόν ἐστιν ἀνέχεσθαί σου φλυαροῦντος.

1165 ὁ χορὸς ταχύνει τὸ ταφῆναι τὸ σῶμα πρὶν παραγενέσθαι τοὺς Ἀτρείδας.

1166 τὸν ἐσόμενον τοῖς ἀνθρώποις τάφον ἀείμνηστον.

1168 πάρεστιν ἡ Τέκμησσα μετὰ τοῦ παιδός· οὐχ ὅτι δὲ ἱκανὰ τὰ πρόσωπα φυλάξαι τὸ σῶμα ἀλλ' ὅτι κινῆσαι δυνατά.

1169 τοῦδε τοῦ Αἴαντος.

1173 προστρόπαιος προστετραμμένος αὐτῷ ἢ ἱκετεύων.

1175 ἱκτήριον θησαυρὸν τὰς πολλὰς ἱκεσίας ἢ τὸ πλῆθος τῶν ἱκετευόντων. ἄλλως: τὸ ἱκέσιον κτῆμα, λέγει δὲ τὰς τρίχας.

1178 ἐξημημένος ἵν' ᾖ ἀφῃρημένος.

1182 καλῶς ἐγείρει τοὺς στρατιώτας πρὸς βοήθειαν, τὸν δὲ παῖδα πρὸς οἶκτον προβάλλεται καθ' ἡλικίαν.

1184 κἂν μηδεὶς ἐᾷ ἀπονενοημένου, φασί, τὰ πάντα ἐπὶ αὐτῷ ἀνατιθέναι ὅτι μόνος κρατήσει τῶν ἐχθρῶν βιαζομένων· ῥητέον οὖν ὅτι ὑπὸ φιλοστοργίας πάντα λέγει ὑπομένειν.

1185 τίς ἄρα νέατος ὁ χορὸς πάλιν καθ' ἑαυτὸν γενόμενος ἐν ἀναλογισμῷ γίνεται καί φησι, τίς ἄρα ἡμῖν ὁ ἔσχατος τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς τῶν πολυπλάγκτων; ἐς πότε λήξει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν ἐμοὶ πόνους παρασκευάζων;

1186 πολυπλάγκτων καθ' ὃ πολλὰ πλανώμεθα ἐν ἀλλοδαπῇ.

1188 δορυσσοήτων πολεμικῶν τουτέστι τῶν κατὰ πόλεμον μόχθων.

1190 ἀνὰ τὰν εὐρώδη Τροίαν ἤτοι ἐπὶ τῆς Τροίας.

σκοτεινὴν καὶ ἀερώδη τοῖς Ἕλλησιν.

1192 ὤφελε πρότερον ὤφελε πρότερον ἀφανὴς γενέσθαι ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ ὁ πρῶτος εἰσενεγκὼν εἰς Ἕλληνας πολεμιστήρια ὅπλα ὡς ἅμα τῇ εὑρέσει ἡκόντων τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ ἀδικεῖν.

1197 πόνοι πρόγονοι πόνων ἢ παλαιοὶ ἢ ἀρχηγοὶ τῶν πόνων οἷον ὁπότε εἰσαγωγὴ τῶν ὅπλων ἐγένετο· οὐ δεῖ δὲ ἀπειροκάλως ζητεῖν τίς πρῶτος ἐχρήσατο ὅπλοις.

1199 ἐκεῖνος οὔτε στεφάνων ἐκεῖνος ὁ εὑρὼν τὰ ὅπλα ὅσον ἐφ᾽ ἑαυτῷ οὐ στεφάνων, οὐ κύλικος, οὐκ αὐλῶν τέρψιν μοι ἔνειμεν ἀλλὰ πᾶν, φησί, τερπνὸν ἐξέκοψεν· ἥδιστος δὲ ὢν ὁ Σοφοκλῆς πάλιν ἐπὶ τὸ ἴδιον ἦθος ἔκλινεν ἐν τοῖς μέλεσιν ὅθεν καὶ μέλιττα ἐκλήθη.

1202 ὄτοβον ὅμαδον, ἦχον.

1203 ἐννυχίαν τὴν ἐν παννυχίσιν ἢ τὴν ἐν κοίτῃ.

1205 ἐρώτων τῶν ἐρωτικῶν· καὶ ἄκαιρον μὲν τὸ περὶ ἔρωτος μεμνῆσθαι ἐν τοῖς παροῦσιν ὅμως κατ᾽ ἀκολουθίαν πρὸς τὰ προκείμενα.

1207 κεῖμαι δ᾽ ἀμέριμνος ἤτοι πολυμέριμνος ἢ τῶν τέρψεων ἀμέριμνος οἷον μὴ σκοπῶν περὶ θυμηδίας μηδὲν ἀλλ᾽ ἐν δρόσοις τεγγόμενος ἅπερ ἐστί μοι μνημόσυνα εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον, ἡ ἐνταῦθα κακοπάθεια. ἢ ἐν οὐδεμιᾷ μερίμνῃ ὢν ἢ μόνον περὶ τῶν πολέμων.

πολυμέριμνος.

1211 πρὶν οἷον πρὶν ἐπέλθοιεν οἱ πολέμιοι.

ἐννυχίου τῆς νυκτερινῆς ἐφόδου τῶν πολεμίων καὶ τῶν βελῶν ἀλεξητήριον ἦν ὁ Αἴας.

1217 γενοίμαν ἵν᾽ ὑλᾶεν εὔχονται ἀπαλλαγῆναι ἐπὶ τὰ οἰκεῖα· γενοίμην οὖν, φησίν, ὑπὸ τὴν ἄκραν πλάκα τοῦ Σουνίου· διὰ γὰρ Σουνίου ὁ πλοῦς τοῖς

ἀπὸ Τροίας ἐπὶ Σαλαμῖνα.

ἔνθα ὑλώδης ἐξοχὴ τῆς θαλάττης ἐστί.

1220 Σουνίου ὄνομα τόπου.

1221 φιλοτέχνως εὐφραίνει τοὺς ἀκροωμένους διὰ τῶν ἐπαίνων τῆς Ἀττικῆς.

1223 ὁ Τεῦκρος ἀκηκοὼς ἥκειν τὸν Ἀγαμέμνονα ἔρχεται μετὰ σπουδῆς.

1225 ... καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι σημανῶν νέον.

1228 αἰχμαλωτίδος τῆς Ἡσιόνης.

1230 ἐπ᾽ ἄκρων δακτύλων ἔβαινες γαυριῶν.

1231 οὐδὲν μὲν ὢν διὰ τὴν δυσγένειαν τοῦ μηδὲν δὲ τοῦ Αἴαντος τελευτήσαντος.

1233 διωμόσω γράφε διωρίσω.

1236 ποίου ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ ποίου.

1239 ἔοιγμεν ἐοίκαμεν.

1242 οὐκ εἴξετε καὶ ἐμμενεῖτε τοῖς κεκριμένοις.

1243 πιθανῶς τοῖς πολλοῖς.

1244 βαλεῖτε ἀντὶ τοῦ βλασφημεῖτε.

1245 οἱ λελειμμένοι οἱ ἡττηθέντες ἐν τῇ κρίσει· τοῦτο δὲ πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Αἴαντος.

1247 γενναῖος ὁ λόγος, εἰ ὁ ἡττώμενος ἰδίῳ δικαίῳ παριστανόμενος πάλιν μάχοιτο καὶ οὐκ εἴξει τοῖς κεκριμένοις οὐδέποτε κατάστασις ἔσται.

1249 τοὺς ὄπισθεν τοὺς ἡττωμένους.

1250 δεῖ, φησίν, ἐμμένειν τοῖς ἅπαξ κεκριμένοις· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῦ τὴν κατὰ τὸ σῶμα ἀρετὴν καὶ ἰσχὺν διαβάλλειν οὐ δύναται εἰς ἀφροσύνην αὐτὸν λοιδορεῖ.

1255 τὸ φάρμακον τὸ τῆς μάστιγος.

1257 ἀνδρὸς λείπει ἡ ὑπέρ.

1263 σκώπτει αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα.

1264 ἐπεὶ οὐ συμβουλεύει διὰ τὸ ἀξίωμα Ἀγαμέμνονος ὁ χορὸς ἐν τῇ εὐχῇ τὴν γνώμην κατέθηκεν.

1266 περιπαθὴς ὁ λόγος εἰς ἀχαριστίαν ἐννεύων ὅτι ταχεῖα διαρρεῖ ἡ χάρις τοῦ ἀποθανόντος.

1269 οὐκ ἀξιοῦται τῆς παρὰ σοῦ μνήμης· οὗ πολλάκις, ὦ Αἶαν,
προεκινδύνευσας ἐν πολέμοις· παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν
αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.

1273 καλῶς πρὸς τὸ
ποῦ βάντος ἢ ποῦ στάντος οὗπερ οὐκ ἐγώ;

1274 ἑρκέων λείπει ἐντός.

1277 ἑδωλίοις τοῖς σανιδώμασιν.

1281 πρὸς τὸ
ποῦ βάντος ἢ ποῦ στάντος.

1284 κἀκέλευστος ἦλθ' ἐναντίος αὐτοκέλευστόν φησιν αὐτὸν ἀναστῆναι εἰς τὸ μονομάχιον ἐπαινῶν αὐτὸν οὐχ Ὁμηρικῶς.

1285 οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον οὐδὲν πανουργήσας περὶ τὸν κλῆρον ἀλλ' εὐξάμενος λαχεῖν αὐτόν· τοῦτο δὲ ἱστορεῖται περὶ Κρεσφόντου καὶ τῶν Ἀριστοδήμου παίδων ὅτι πανούργως ὁ Κρεσφόντης βῶλον ὑγρὰν εἰς τὴν ὑδρίαν τοῦ ὕδατος ἔβαλε κληρουμένων περὶ Μεσσήνης· οὐκ ἄτοπον δὲ τὸν Τεῦκρον λοιδορεῖν Ἀγαμέμνονι ὑπὸ τοῦ πάθους προαγόμενον· καὶ γὰρ Ἀχιλλεὺς οὐκ ἀπέσχετο λοιδορίας καὶ οὐκ ὢν ἐν τοιούτῳ πάθει.

ἀνῆκται τοῖς χρόνοις ἡ ἱστορία ἡ περὶ Κρεσφόντου.

1286 ἀλλ' ὃς εὐλόφου ὅστις κλῆρος ἐκ τῆς εὐλόφου κυνῆς ἤμελλε πρῶτος κουφιεῖν τὸ ἄλμα τοῦ Αἴαντος.

1291 εἰκότως καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια ἐξεῦρεν, ἓν δὲ εἰπὼν Ἀγαμέμνων μυρία ἤκουσεν.

1295 αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς οὐχ ὡς βαρβάρων τῶν Κρητῶν ὄντων ὀνειδίζει αὐτῷ τὰ περὶ τῆς μητρὸς ἀλλ᾽ οἷον ἐξ ἀλλοφύλων γέγονέ σοι τὸ γένος.

αὐτὸς γράφε αὖθις.

1296 ἐπακτὸν ἄνδρ᾽ τὸν μοιχόν.

1297 ἐφῆκεν ἑλλοῖς ἰχθύσιν ἡ ἱστορία ἐν ταῖς Κρήσσαις Εὐριπίδου ὅτι διαφθαρεῖσαν αὐτὴν λάθρᾳ ὑπὸ θεράποντος ὁ πατὴρ Ναυπλίῳ παρέδωκεν ἐντειλάμενος ἀποποντῶσαι, ὁ δὲ οὐκ ἐποίησεν ἀλλ᾽ ἐνεγύησε Πλεισθένει.

ἑλλοῖς τοῖς ἀφώνοις.

1301 ἀνασκευάζει τὰ εἰρημένα περὶ δυσγενείας αὐτοῦ.

1305 τοὺς πρὸς αἵματος τοὺς συγγενεῖς.

δεικτικῶς εἰς τὸν Αἴαντα ἵν᾽ ᾖ περιπαθὴς ἡ λέξις.

1307 πιθανῶς πάλιν εἰσέβαλεν εἰς τὸν λόγον τοῦ δράματος.

1309 τρεῖς ὁμοῦ συγκειμένους ἐμὲ καὶ σαυτὸν καὶ Μενέλαον· οὐ γὰρ λέγει περὶ τῆς Τεκμήσσης καὶ τοῦ παιδός· ἐλεεινὸς γὰρ ὁ λόγος οὐκ ἀπειλητικός.

συγκειμένους γράφε συνεμπόρους.

1310 ὑπερπονουμένῳ γράφε ὑπερπονουμένους.

1311 θανεῖν προδήλως ταῦτα ἃ βούλεσθε περὶ τὸν Αἴαντα δρᾶσαι πρότερον οὐ δράσετε πρὶν ἢ κἀμὲ ἀποκτεῖναι, ἀποθνήσκων μέντοι σὺν ὑμῖν ἀπολοῦμαι.

προδήλως λαμπρῶς, ἀνδρείως.

1314 βουλήσῃ ποτέ μεταμεληθήσῃ ὡς προπετὴς εἰς ἐμὲ εὑρεθεὶς καὶ μὴ ἀποδειλιάσας παρὰ τὸ ἄρχειν· ἀμυνοῦμαι γάρ σε· ἢ βουλήσῃ ποτὲ καὶ δειλὸς εἶναι καὶ μὴ ὑπ᾽ ἐμοῦ ἀναιρεθῆναι.

1316 ἄναξ Ὀδυσσεῦ ἵνα μὴ εἴη αὐτῶν εἰς μακρὰν ἡ φιλονεικία διαλλακτὴν εἰσήνεγκεν τὸν Ὀδυσσέα· τοιοῦτον γὰρ ὁ καιρὸς ἐζήτει· εἰσῆκται δὲ Ὀδυσσεὺς ὡς σοφὸς καὶ ἀμνησίκακος.

1319 βοὴν Ἀτρειδῶν οὐκ ἐξ ἑτοίμου φησὶν ὅτι ἥκοι ἀναστέλλων τὸν Ἀγαμέμνονα ἀλλ᾽ ἐπιμελόμενος τί πράττουσιν οἱ βασιλεῖ· τὴν δὲ ἑαυτοῦ γνώμην ἐδήλωσεν διὰ τοῦ ἀλκίμῳ νεκρῷ ὅτι γενναίαν αὐτοῦ ἐδήλωσε τὴν τελευτήν· διδάσκει δὲ ὁ λόγος ὅτι οὐ δεῖ κατὰ τεθνεώτων λέγειν κἂν ἐχθροὶ ὦσιν.

1321 συλλήπτορα θέλων ἔχειν τὸν Ὀδυσσέα ἄνακτα αὐτὸν καλεῖ.

1322 ἐγὼ γὰρ ἀνδρὶ συγγνώμην συνετὸς Ὀδυσσεὺς οὐκ εὐθὺς προστιθέμενος τῇ ὀργῇ· ἔστι γὰρ συγγνώμη καὶ τῷ κακῶς εἰπόντι εἰ κακῶς πάσχων ἀμύνηται διὰ λόγων.

1325 οὔτε θεραπεύει Ὀδυσσέα ὁ Τεῦκρος διὰ τὸν ἀδελφὸν οὔτε ἀντιλέγει διὰ τὸν καιρόν.

1328 ἔξεστιν ἐμοὶ τῷ φίλῳ σου.

δαιμονίως ἡ ἐπιτήρησις· ἠπίστατο γὰρ ὅτι πάντες ἄνθρωποι πρὸς τὸ ἀληθὲς ἀγανακτοῦσι καὶ ἀντιλέγουσιν.

1329 ξυνηρετμεῖν ξυντρέχειν ὡς πρότερον ἐκ μεταφορᾶς τῶν κοινῶς ἐρεττόντων.

συμφωνεῖν.

1334 μηδ᾽ ἡ βία σε μηδαμῶς μὴ ἡ ἐξουσία βιασάσθω σε ὥστε πρᾶξαί τι παρὰ τὸ δίκαιον τουτέστι μὴ ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι τούτῳ τὴν ἐξουσίαν παραβῇς τὸ δίκαιον.

1336 κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ᾽ οὗτος ἔχθιστος ἱκανὸς ὁ λόγος εἰς πειθὼ ὅτι κἀγώ ποτε ἐχθρὸς ὢν ἐνδέδωκα νῦν διὰ τὸ δίκαιον.

1338 ἔμπας ὅμως.

1339 τουτέστιν ὡς καὶ παρ᾽ ἐχθρῶν ἄξιος θρήνων τυχεῖν.

1345 βλάπτειν τὸν ἐσθλόν δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ μισοῦντος εἶναι, τὸν ἐσθλὸν οὐ δεῖ μνησικακεῖν, δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ μισουμένου καὶ τετελευτηκότος, τὸν ἐσθλὸν οὐ δεῖ βλάπτεσθαι οὐδ᾽ ἐὰν μισούμενος ᾖ· εὐκαταλλάκτως γὰρ δεῖ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς ἔχειν.

1350 τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον ὁ λόγος ὅτι οὐ πάντῃ τῷ δικαίῳ ἀκολουθητέον ἀλλά τι πρὸς τὸ συμφέρον ῥέπειν χρὴ τὸν τύραννον· ἀπρεπὲς γὰρ ὑπὸ Ἀγαμέμνονος ὁμολογεῖσθαι ὅτι πᾶς τύραννος ἀδικεῖ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων προβαλλόμενος.

1351 ἀλλ᾽ εὖ λέγουσι κατὰ κοινοῦ τὸ ῥᾴδιον· ἔστιν οὖν ὁ νοῦς τοιοῦτος, ἀλλὰ ῥᾴδιόν ἐστι τοῖς καλῶς συμβουλεύουσι φίλοις τιμὰς νέμειν ἀντὶ ἐμοὶ καλῶς σοι συμβουλεύοντι τιμὴν ἀπόδος τουτέστιν ἄκουσόν μου.

1352 κλύειν τὸν ἐσθλόν ἄκρως αἱ ἀντιθέσεις· ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τιμῇ τῶν φίλων ὑφεῖναι τὸν βασιλέα· τῆς ἐξουσίας παρακαλεῖ ὁ δὲ ἀντιστρέψας φησὶν ὅτι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα χρὴ πείθεσθαι τοῖς βασιλεῦσιν.

1353 τῶν φίλων νικώμενος λείπει ἡ ὑπό.

1356 τί ποτε ποιήσεις; ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ποδαπός τις ἔσῃ πρὸς ἐχθροὺς καὶ τί αὐτοὺς διαθήσεις δεινὸν ὁπότε οὕτως ὑπὸ νεκροῦ ἥττησαι;

1358 ἔμπληκτοι βροτῶν οἱ μὴ ἐμμένοντες τῇ ἀρχαίᾳ ἀρετῇ καὶ φιλίᾳ ἄφρονες παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. ἄλλως: ἔμπληκτοι κοῦφοι, εὐμετάβλητοι· ὀνειδίζει δὲ Ὀδυσσεῖ ὡς εὐμεταβλήτῳ· οἱ τοιοῦτοι οὖν ἔμπληκτοι παρὰ τοῖς βροτοῖς λέγονται ὡς καὶ Ὅμηρος
ἐμπλήγδην ἕτερον μὲν τίει βροτόν.

1359 ἦ κάρτα πρὸς ταῦτα Ὀδυσσεὺς ἀντιλέγει ὅτι οὐκ ἐν τῇ ταὐτότητι μένει τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἀλλὰ ποτὲ μὲν φίλοι εἰσὶ ποτὲ δὲ ἐχθροί. πολύ, φησί, τοῦτο ἀνθρώπων, τὸ κατὰ καιρὸν μεταβάλλεσθαι εἰς φιλίαν ἢ εἰς ἔχθραν.

1363 ὁ μὲν τὸ τῆς ἀνδρείας ὁ δὲ τὸ τῆς δικαιοσύνης προβάλλεται.

1365 καὶ γὰρ αὐτὸς ὑπόκειμαι τῇ ὁμοίᾳ τύχῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ· ἢ καὶ αὐτὸς ἵξομαι πρὸς τὸ θάψαι αὐτόν.

1366 ἦ πάνθ᾽ ὅμοια ἔχει τι δυσκολίας, ἔστι δὲ οὕτως, κοινὸν ἔγκλημα τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις, τὸ εἶναι ἕκαστον φίλαυτον· τοῦτο οὖν ἐγκαλεῖ τῷ Ὀδυσσεῖ ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτι εὐδοξίαν σοι ἐργάζεται τὸ ὑπείκειν ταφῆναι τὸν Αἴαντα. οὐδαμῇ τὸ κεχαρισμένον ἑτέρῳ διαπράττει· καὶ ὁμολογεῖ Ὀδυσσεὺς τὸ φίλαυτον ἵνα μὴ δόξῃ πᾶσιν ἀντιλέγειν.

1376 ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀγγέλλομαι καὶ σημαίνω αὐτῷ φιλίαν.

1378 καλῶς τὸ θέλω, εἰ ἐπιτρέποι Τεῦκρος.

1381 εὐγνωμόνως πρὸς τὸ παρὸν ὁ Τεῦκρος θεραπεύει τὸν Ὀδυσσέα κατατιθέμενος καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν.

1382 καί μ᾽ ἔψευσας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος ἐποίησας ἣν κακῶς εἶχον περὶ σέ.

1386 οὐπιβρόντητος ὃν εἰώθαμεν λέγειν ἐμβρόντητον.

1394 πιθανῶς καὶ εὐσχημόνως.

1402 πιθανὴ ἡ ἔξοδος διὰ τὴν σπουδὴν τῆς ταφῆς· πολὺς οὖν ἤδη χρόνος ἀφ᾽ οὗ τετελεύτηκεν ὁ Αἴας καὶ ἤδη δεῖ αὐτὸν ταφῆναι.

1404 χερσὶ ταχύνετε μετὰ σπουδῆς ὀρύξατε.

1406 ἐπίκαιρον εὔκαιρον· ἐν καιρῷ γὰρ ἤδη καὶ τοῦτο ὥστε ἀπολοῦσαι τὸ σῶμα καὶ καθᾶραι.

1407 κλισίας τῆς σκηνῆς.

ἴλη σύστημα, κυρίως δὲ φατρία.

1408 τὸν ὑπασπίδιον τὸν ἐνόπλιον.

1409 τραγικὰ καὶ ταῦτα καὶ πάθους ἐχόμενα.

1412 σύριγγες ἀναδόσεις αἵματος.

μέλαν μένος ἀντὶ τὴν δύναμιν τοῦ Αἴαντος.

1413 ὅστις τῶν παρόντων φίλος ἐστὶ σπευδέτω εἰς τὴν ταφήν.

1415 οἱ τοιοῦτοι ἔπαινοι περὶ τῶν ἰδίων λεγόμενοι περιπαθέστεροί εἰσιν.

1418 οἰκείως ἔχει τοῖς ἀπαλλαχθήσεσθαι μέλλουσιν ἡ τελευταία γνώμη ὅτι πλεῖστά ἐστι τοῖς ἀνθρώποις γνῶναι ἐπ᾽ αὐτῶν τῶν πραγμάτων γινομένοις, προμηθείᾳ δὲ ἀδύνατον χρήσασθαι καὶ μαντεύσασθαι ὅ τι ποτὲ ἀποβήσεσθαι μέλλει· ταῦτα δὲ ἅμα λέγοντες προπέμπουσι τὸν νεκρὸν καὶ γίνεται ἔξοδος πρέπουσα τῷ λειψάνῳ.
Σοφοκλέους Αἴας μαστιγοφόρος.
